

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W ŁODZI

Numer egzemplarza:

2

PROTOKÓŁ
KONTROLI GOSPODARKI FINANSOWEJ
I ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Jednostka kontrolowana:	Gmina Budziszewice
Termin kontroli:	7 kwietnia – 2 czerwca 2021 roku (z przerwami)
Kontrolujący (imię, nazwisko, stanowisko służbowe):	Wioletta Zubowicz – Starszy inspektor kontroli Karolina Ludwisiak – Starszy Inspektor kontroli
Okres objęty kontrolą	lata 2019-2020 oraz wybrane zagadnienia z lat wcześniejszych
Numer i data upoważnienia:	WK 601-2/1/2021 z dnia 4 marca 2021 roku

Uwaga!

Protokół niniejszy podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 2176), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 tej ustawy.

I. INFORMACJE WSTĘPNE

DANE O JEDNOSTCE

Lokalizacja - Gmina Budziszewice położona jest w północno - zachodniej części Powiatu Tomaszowskiego, w województwie łódzkim. Gmina Budziszewice sąsiaduje z gminami: Żelechlinek, Ujazd, Lubochnia oraz Koluszki.

Liczba ludności w Gminie Budziszewice na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosiła 2 149 mieszkańców, z czego 51,37 % stanowią kobiety, a 48,63 % mężczyźni.

Adres siedziby Urzędu Gminy:

Urząd Gminy w Budziszewicach

ul. J.Ch. Paska 66

97-212 Budziszewice

Urząd Gminy zarejestrowany jest w systemie REGON i posiada numer statystyczny 590018827 nadany przez Urząd Statystyczny w Łodzi. Osoba prawna o nazwie Gmina Budziszewice otrzymała numer identyfikacyjny REGON 590647813.

Urząd Skarbowy w Tomaszowie Mazowieckim nadał Urzędowi Gminy numer identyfikacji podatkowej 773-16-68-495 zgodnie z decyzją z dnia 16 grudnia 1996 roku oraz Gminie Budziszewice numer identyfikacji podatkowej 773-22-23-387 zgodnie z decyzją z dnia 10 sierpnia 2001 roku.

Przeprowadzona kontrola ma charakter kontroli kompleksowej, obejmującej prawidłowość prowadzenia gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Budziszewice.

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI FINANSOWE

W oparciu o dane wynikające ze sprawozdań budżetowych kontrolujące ustaliły, że jednostka przy uchwalaniu budżetu, jak również jego wykonaniu za lata 2018-2020 przestrzegała wymogów wynikających z art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (obecnie tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 305), co przedstawia poniższa tabela:

ROK		Dochody bieżące plus nadwyżka z lat ubiegłych plus wolne środki	Wydatki bieżące	Wynik
2018	Plan	10.795.413,49	9.396.571,50	1.398.841,99
	Wykonanie	11.012.294,65	9.006.907,91	2.005.386,74
2019	Plan	11.534.802,25	10.273.136,88	1.261.665,37
	Wykonanie	11.735.482,77	9.778.535,63	1.956.947,14
2020	Plan	11.902.975,60	10.813.331,60	1.089.644,00
	Wykonanie	12.322.657,72	10.021.899,20	2.300.758,52

Z powyższych danych wynika, że kontrolowana jednostka przy uchwalaniu budżetu jak również przy jego wykonaniu za lata 2018 – 2020, przestrzegała wymogów wynikających z art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Wskaźnik zadłużenia określony w **art. 243** ustawy o finansach publicznych na rok 2021 obliczono na podstawie danych zawartych w poniższej tabeli:

Elementy relacji wg art. 243 ustawy o finansach publicznych	2018	2019	2020	2020	Plan na 2021
	(n-3)	(n-2)	(n-1)	(n-1)	
	Wykonanie	Wykonanie	Plan za 3 kwartały	Wykonanie	
Plan łącznej kwoty spłat kredytów i pożyczek					344.316,00
Wydatki bieżące z tyt. gwarancji i poręczeń					0,00
Wydatki na spłatę długu, o którym mowa w art. 72 ust.1a FinPubU wraz z wydatkami na obsługę długu	X	X	X	X	0,00
Kwota wyłączeń ze spłat					0,00
Wydatki na obsługę długu					20.182,00
Dochody bieżące, z tego:	10.243.896,66	11.220.295,40	11.308.352,31	11.059.348,08	10.849.452,00
z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	3.523.990,12	3.827.188,71	4.300.400,66	4.168.572,00	3.876.484,00
dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	87.800,00	12.000,00	93.538,72	93.538,72	X
Wydatki bieżące, w tym:	9.006.907,91	9.778.535,63	10.856.851,31	10.021.899,20	X
wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy (art. 243 ust.2 pkt 3 lit. a FinPubU)	48.424,59	55.575,41	90.000,00	90.000,00	X
wydatki bieżące z tytułu spłaty rat zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust.1 pkt 2 FinPubU, innych niż kredyty i pożyczki (art. 243 ust.2 pkt					X

3 lit. c FinPubU)					
wydatki bieżące na obsługę długu (art. 243 ust.2 pkt 3 lit. b FinPubU)					X
Dochody ze sprzedaży majątku	0,00	0,00	30.000,00	0,00	X
Wskaźnik jednoroczny (kol. 8.2)	17,82 %	20,09 %	6,82 %	15 %	
Relacja procentowa dla roku budżetowego 2021 wyliczona jako średnia arytmetyczna z lat 2018 (wykonanie), 2019 (wykonanie), 2020(plan i wykonanie)	14,91 %			17,64 %	5,23

Wskaźnik wyliczony dla 2021 roku wyniósł: 14,91 % przyjmując dane planowane na III kwartał 2020 roku oraz 17,64 % przyjmując dane z wykonania już po zakończeniu 2020 roku wynikające ze złożonych przez jednostkę sprawozdań.

Relacja planowanych spłat wraz z odsetkami do planowanych dochodów budżetowych na 2021 rok wyniosła 5,23 % i nie przekraczała średniej arytmetycznej określonej w art. 243 ustawy o finansach publicznych w zw. z art. 9 ust.1 i 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych i zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 2500), tj. wartości 14,91 % (wykonanie lat 2018-2019 i plan na III kwartał 2020 roku) oraz 17,64 % (wykonanie lat 2018-2020).

II. USTALENIA OGÓLNE

1. KIEROWNICTWO JEDNOSTKI

Przewodniczący rady gminy

Przewodniczącym Rady Gminy Budziszewice jest **Janusz Trzonek** (kadencja 2018-2023) wybrany przez organ stanowiący na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, co potwierdziła uchwała nr I/1/2018 Rady Gminy Budziszewice z dnia 22 listopada 2018 roku.

Wiceprzewodniczącymi Rady Gminy Budziszewice są **Barbara Deperasińska** i **Dariusz Smoleń** (kadencja 2018-2023), których wybór potwierdziły zapisy uchwały nr I/3/2018 Rady Gminy Budziszewice z dnia 22 listopada 2018 roku.

W kadencji 2014-2018 funkcję Przewodniczącego Rady Gminy Budziszewice pełnił **Piotr Jagiełło**, co stwierdza uchwała nr I/1/2014 Rady Gminy Budziszewice z dnia 28 listopada 2014 roku, natomiast Wiceprzewodniczącymi byli **Marta Bińczyk** i **Sławomir**

Sala, zgodnie z uchwałą nr I/2/2014 Rady Gminy Budziszewice z dnia 28 listopada 2014 roku.

Wójt i jego zastępca

Wójtem Gminy jest **Marian Holak**, ponownie wybrany w wyborach bezpośrednich w dniu 21 października 2018 roku, zgodnie z zaświadczeniem o wyborze na wójta z dnia 23 października 2018 roku wydanym przez Gminną Komisję Wyborczą w Budziszewicach na podstawie art. 490 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku Kodeks Wyborczy (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 754 ze zm.), który objął obowiązki z dniem 22 listopada 2018 roku, z chwilą złożenia ślubowania wobec Rady Gminy.

Wójt Gminy Budziszewice nie powołał swojego zastępcy w okresie objętym kontrolą. Jak wynikało z zapisów regulaminu organizacyjnego Urzędu Gminy wprowadzonego zarządzeniem nr 3/2011 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 25 stycznia 2011 roku, ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniem: nr 12/2013 z dnia 4 kwietnia 2013 roku, nr 65/2016 z dnia 30 grudnia 2016 roku, nr 7/2018 z dnia 26 marca 2018 roku i nr 9/2020 z dnia 10 marca 2020 roku w czasie nieobecności w pracy Wójta z powodu urlopu lub niezdolności do pracy z powodu choroby trwającej nie dłużej niż 30 dni, Urzędem w zakresie jego bieżącej działalności kieruje Sekretarz Gminy.

Skarbnik gminy

Funkcję Skarbnika Gminy sprawuje **Elżbieta Andryszczak**, powołana uchwałą nr II/8/92 Rady Gminy Budziszewice z dnia 12 marca 1992 roku.

Sekretarz gminy

Funkcję Sekretarza Gminy Budziszewice sprawuje **Alina Jarecka**, powołana uchwałą nr II/10/92 Rady Gminy Budziszewice z dnia 12 marca 1992 roku. Zgodnie z treścią art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (obecnie obowiązującym jest tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1282), stosunek pracy na podstawie powołania, z dniem 1 stycznia 2009 roku przekształcił się w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony, o czym zainteresowaną Wójt Gminy poinformował pismem z dnia 5 stycznia 2009 roku.

2. GMINNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE I PRAWNOORGANIZACYJNE FORMY ICH DZIAŁALNOŚCI

Wykaz funkcjonujących w Gminie Budziszewice w okresie objętym kontrolą, jednostek organizacyjnych ze wskazaniem podstaw ich utworzenia oraz określeniem formy działalności przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp	Jednostka organizacyjna	Podstawa działania	Organizacyjno-prawna forma działania
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Budziszewicach	Jednostka organizacyjna utworzona uchwałą nr III/24/92 Rady Gminy Budziszewice z dnia 30 marca 1992 roku w sprawie realizacji zadań pomocy społecznej. Pierwszy statut nadano uchwałą nr XVI/82/04 z dnia 9 września 2004 roku. Obowiązujący statut nadano uchwałą nr XII/74/2016 Rady Gminy Budziszewice z dnia 31 marca 2016 roku	Jednostka budżetowa

2.	Gminna Biblioteka Publiczna w Budziszewicach	Gmina Budziszewice przejęła jednostkę od Gminy Żelechlinek w 1992 roku – nie podjęto uchwały w sprawie utworzenia jednostki. Statut nadano uchwałą nr XVI/92/94 Rady Gminy Budziszewice z dnia 29 kwietnia 1994 roku	Nie wpisano do rejestru instytucji kultury
3.	Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Budziszewicach	Jednostka organizacyjna utworzona uchwałą XXVII/156/2017 Rady Gminy Budziszewice z dnia 30 listopada 2017 roku Pierwszy statut nadano uchwałą nr XXVII/157/2017 z dnia 30 listopada 2017 roku	Jednostka budżetowa

Na podstawie danych zawartych w przedmiotowej tabeli dotyczącej m.in. organizacyjno – prawnej formy działania Gminnej Biblioteki Publicznej w Budziszewicach, kontrolujące podkreślają, że powyższą nieprawidłowość stwierdzili dwukrotnie inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, tj. w trakcie kontroli kompleksowej przeprowadzonej w dniach 26 marca – 30 kwietnia 2012 roku oraz w dniach 5 lipca – 29 sierpnia 2017 roku i była ona jednym z wniosków wystąpień pokontrolnych. Zgodnie z odpowiedzią Wójta Gminy z dnia 3 września 2013 roku przekazanej Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Łodzi, w zakresie podjętych działań mających na celu wyeliminowanie oraz zapobieżenia występowania w przyszłości stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości, w punkcie odpowiedzi Ad. 1 wskazano, że cyt. „Od dnia 01 stycznia 2014 roku Gminna Biblioteka Publiczna prowadzona będzie w organizacyjno – prawnej formie instytucji kultury, dokonany zostanie wpis do rejestru instytucji kultury, zgodnie z wymogami wynikającymi z art. 2 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 roku o bibliotekach w związku z art. 14 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej”, natomiast zgodnie z odpowiedzią Wójta Gminy z dnia 25 stycznia 2018 roku przekazanej RIO w Łodzi, w punkcie odpowiedzi Ad. 2 wskazano cyt. „W gminnej Bibliotece Publicznej w Budziszewicach zatrudniona jest jedna osoba. Pełni ona jednocześnie funkcję kierownika i bibliotekarza. Osoba ta w grudniu 2018 roku nabędzie prawa emerytalne. Po tym czasie zapewnione zostanie prowadzenie Gminnej Biblioteki Publicznej w organizacyjno – prawnej formie instytucji kultury.” Stwierdzona powyżej nieprawidłowość wskazuje, że Wójt Gminy nie zrealizował postanowień wskazanych w odpowiedziach na wystąpienia pokontrolne.

Jak wynikało z przedłożonej kontrolującym dokumentacji, w roku 2019 Wójt Gminy przekazał kierownikom Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Budziszewicach i Gminnej Biblioteki Publicznej w Budziszewicach oraz dyrektorowi Szkoły Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Budziszewicach, upoważnienie do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w danym roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki, i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy. Z uwagi na fakt, że w roku 2020 występował wakat na stanowisku kierownika GOPS-u, przedmiotowego upoważnienia udzielono kierownikowi Gminnej Biblioteki Publicznej w Budziszewicach oraz dyrektorowi Szkoły Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Budziszewicach. Ponadto wyłącznie Dyrektor Szkoły Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Budziszewicach posiadała pełnomocnictwo udzielone przez Wójta Gminy pismem znak Or.077.2.2019 z dnia 2 września 2019 roku, upoważniające m.in. do składania oświadczeń woli w imieniu Gminy Budziszewice w zakresie działalności kierowanej jednostki oraz występowania w imieniu Gminy w postępowaniach sądowych, administracyjnych i egzekucyjnych związanych z działalnością Szkoły i udzielania pełnomocnictw procesowych w zakresie działania Szkoły radcy prawnemu i adwokatowi.

Urząd Gminy w Budziszewicach na mocy uchwały nr XIX/109/2016 Rady Gminy Budziszewice z dnia 29 grudnia 2016 roku w sprawie organizacji wspólnej obsługi finansowej jednostek organizacyjnych zaliczanych do sektora finansów publicznych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Budziszewice, zajmuje się obsługą finansowo-księgową Zespołu Szkół w Budziszewicach oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Budziszewicach. Szczegółowy zakres wykonywanej obsługi został określony w ww. uchwale. Kontrolujące wskazują, na konieczność aktualizacji wykazu jednostek obsługiwanych wskazanych w ww. uchwale, z uwagi na fakt, że zgodnie z zapisem § 1 uchwały nr XXVII/156/2017 Rady Gminy Budziszewice z dnia 30 listopada 2017 roku w sprawie stwierdzenia przekształcenia Zespołu Szkół w Budziszewicach w ośmioletnią Szkołę Podstawową im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego, stwierdza się, że z dniem 1 września 2017 roku Zespół Szkół w Budziszewicach z siedzibą przy ulicy Szkolnej 4, 97-212 Budziszewice, w skład którego wchodziła jedynie dotychczasowa sześćioletnia Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Budziszewicach, ul. Szkolna 4, 97-212 Budziszewice z Punktem Przedszkolnym w Rękawcu, Rękawiec 13, 97-212 Budziszewice oraz dotychczasowe Gimnazjum im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Budziszewicach, ul. Szkolna 4, 97-212 Budziszewice stał się ośmioletnią Szkołą Podstawową im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Budziszewicach, ul. Szkolna 4, 97-212 Budziszewice z Punktem Przedszkolnym w Rękawcu, Rękawiec 13, 97-212 Budziszewice.

3. POSIADANE AKCJE I UDZIAŁY W SPÓŁKACH PRAWA HANDLOWEGO. WNOSZENIE I WYCENA APORTÓW RZECZOWYCH

W latach 2019-2020 Gmina Budziszewice nie posiadała akcji i udziałów w spółkach prawa handlowego oraz nie wносиła aportów rzeczowych, co potwierdziła Skarbnik w stosownym oświadczeniu **stanowiącym załącznik nr 1 protokołu kontroli.**

4. UNORMOWANIA WEWNĘTRZNE

Statut gminy

W okresie objętym kontrolą obowiązywała uchwała nr XXVII/161/2017 Rady Gminy Budziszewice z dnia 30 listopada 2017 roku w sprawie ustanowienia herbu Gminy Budziszewice oraz zasad jego używania, a także uchwała nr II/9/2018 Rady Gminy Budziszewice z dnia 3 grudnia 2018 roku w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Budziszewice.

Statut w swej treści zawierał postanowienia w zakresie: organizacji wewnętrznej oraz trybów pracy organów gminy, zasad działania klubów radnych, zasad i trybów działania komisji rewizyjnej, zasad i trybów działania komisji skarg, wniosków i petycji, zasad tworzenia, łączenia, podziału oraz znoszenia jednostek pomocniczych, zasad uczestnictwa organu wykonawczego jednostki pomocniczej w pracach Rady Gminy, uprawnień jednostek pomocniczych do prowadzenia gospodarki finansowej w ramach budżetu gminy, zasad dostępu i korzystania z dokumentów wytworzonych przez organy gminy w ramach wykonywania zadań publicznych.

Regulamin organizacyjny urzędu

W okresie objętym kontrolą, organizację i zasady funkcjonowania urzędu określał regulamin organizacyjny, wprowadzony zarządzeniem nr 3/2011 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 25 stycznia 2011 roku, ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniem:

nr 12/2013 z dnia 4 kwietnia 2013 roku, nr 65/2016 z dnia 30 grudnia 2016 roku, nr 7/2018 z dnia 26 marca 2018 roku i nr 9/2020 z dnia 10 marca 2020 roku.

Przedmiotowy dokument określał organizację wewnętrzną, zasady kierowania pracą urzędu, zakresy działania i kompetencje Wójta Gminy, Sekretarza, Skarbnika, zadania wspólne dla wszystkich stanowisk pracy oraz zasady działania poszczególnych stanowisk pracy, organizację działalności kontrolnej, tryb pracy, zasady podpisywania pism i decyzji oraz zabezpieczenie akt i mienia Urzędu.

W niniejszym dokumencie wskazano również, że czynności kancelaryjne reguluje instrukcja wydana przez Prezesa Rady Ministrów.

Ustalone zasady gospodarowania mieniem komunalnym

Rada Gminy Budziszewice nie skorzystała z możliwości określenia, w oparciu o art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. "a" ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej. Przedmiotową operację gospodarczą każdorazowo poprzedzała stosowna uchwała organu stanowiącego.

Instrukcja w sprawie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł

Zgodnie z art. 83 ust. 1 w związku z art. 2 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 1 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (wówczas obowiązujący Dz. U. z 2019 r., poz. 1115 ze zm.), jednostka opracowała i wprowadziła w życie zarządzeniem nr 37/2019 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 11 września 2019 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji postępowania na wypadek sytuacji podejrzenia popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu. Zgodnie z zapisami § 2 przedmiotowego zarządzenia koordynatorem ds. współpracy z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej ustanowiono osobę zatrudnioną na stanowisku Skarbnika Gminy.

Potwierdzeniem zapoznania się pracowników zatrudnionych w Urzędzie Gminy Budziszewice oraz kierowników gminnych jednostek organizacyjnych z powyższym uregulowaniem, było pisemne oświadczenie stanowiące załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia, które zamieszczano w aktach osobowych.

5. UNORMOWANIA W ZAKRESIE KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

Unormowania w zakresie kontroli wewnętrznej (w tym – finansowej). Osoby odpowiedzialne

Procedury kontroli wewnętrznej w Urzędzie Gminy w Budziszewicach wyrażone zostały w następujących unormowaniach:

- instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych w Urzędzie Gminy, stanowiącej załącznik nr 2 do zarządzenia nr 29/06 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 29 grudnia 2006 roku zmienionego zarządzeniami: nr 58/2010 z dnia 29 grudnia 2010 roku, nr 62/2018 z dnia 31 grudnia 2018 roku,
- dokumentacji określającej przyjęte zasady rachunkowości, wprowadzonej zarządzeniem nr 61/2018 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 31 grudnia 2018 roku,

- instrukcji kasowej stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia nr 29/06 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 29 grudnia 2006 roku zmienionego zarządzeniami: nr 34/07 z dnia 31 grudnia 2007 roku, nr 43/08 z dnia 31 grudnia 2008 roku, nr 58/2010 z dnia 29 grudnia 2010 roku, nr 69/2014 z dnia 31 grudnia 2014 roku, nr 62/2018 z dnia 31 grudnia 2018 roku,
- instrukcji w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji, stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia nr 35/2013 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 29 sierpnia 2013 roku,
- regulaminie kontroli finansowej, stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 28/06 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 29 grudnia 2006 roku,
- dokumentacji określającej zasady wprowadzenia wspólnych rozliczeń VAT w Gminie Budziszewice, wprowadzonej zarządzeniem nr 58/2016 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 22 grudnia 2016 roku,
- polityce ochrony danych osobowych, stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia nr 27/2019 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 15 lipca 2019 roku zmienionego zarządzeniem nr 54/2020 z dnia 30 grudnia 2020 roku,
- instrukcji zarządzania systemami informatycznymi w Urzędzie Gminy w Budziszewicach, stanowiącej załącznik nr 2 do zarządzenia nr 27/2019 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 15 lipca 2019 roku wraz ze zmianami,
- polityce bezpieczeństwa informacji, stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 58/2020 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 31 grudnia 2020 roku,
- regulaminie pracy Urzędu Gminy w Budziszewicach, wprowadzonym zarządzeniem nr 20/2012 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 31 maja 2012 roku zmienionym zarządzeniem nr 66/2019 z dnia 31 grudnia 2019 roku.

Z wyżej wymienionych regulacji wynika, że czynności kontrolne powinny być prowadzone na każdym etapie danej operacji gospodarczej. Wszyscy pracownicy Urzędu ponoszą odpowiedzialność za przestrzeganie procedur kontroli na swoich stanowiskach pracy w ramach samokontroli. Kierownictwo i nadzór nad wszystkimi zatrudnionymi pracownikami Urzędu sprawuje Wójt Gminy.

Regulamin organizacyjny w rozdziale III określa działania i kompetencje Wójta, Sekretarza oraz Skarbnika Gminy. W § 44 niniejszego regulaminu wskazano, że w Urzędzie przeprowadza się następujące rodzaje kontroli:

- problemową obejmującą wybrane zagadnienia z zakresu działania stanowiska,
- wstępną obejmującą kontrolę zamierzeń podjęcia określonego działania oraz stopień przygotowania pod względem zgodności z prawem oraz celowości,
- bieżącą obejmującą czynności w toku,
- sprawdzającą mającą miejsce po dokonaniu określonych czynności, mającą na celu w szczególności ustalenie stopnia realizacji zaleceń poprzednich kontroli.

Kontrolę wstępną i bieżącą realizowali Wójt, Sekretarz oraz Skarbnik Gminy. Kontrolę problemową i sprawdzającą w stosunku do wszystkich stanowisk pracy w zakresie przestrzegania dyscypliny pracy, instrukcji kancelaryjnej oraz przepisów prawa materialnego i proceduralnego w załatwianiu indywidualnych spraw interesantów organizowała i przeprowadzała Sekretarz Gminy, zaś przedmiotowe kontrole w stosunku do wszystkich stanowisk pracy w zakresie gospodarki inwentarzowej i materiałowej, prawidłowości prowadzenia kasy i dokumentacji kasowej, poprawności sporządzania dokumentów księgowych oraz przebiegu realizacji budżetu realizowała Skarbnik Gminy. Z kontroli problemowej oraz sprawdzającej sporządzano protokół. Jeden egzemplarz

przedmiotowego protokołu pozostawał na kontrolowanym stanowisku, drugi zaś po zapoznaniu się z jego treścią przez Wójta zamieszczano w aktach osobowych pracownika.

Na podstawie dokumentacji znajdującej się w aktach osobowych Elżbiety Andryszczak – Skarbnika Gminy ustalono, że spełnia ona wymogi głównego księgowego jednostki sektora finansów publicznych określone w art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Analiza akt osobowych wybranych pracowników Urzędu Gminy Budziszewice wykazała, że zakresami czynności ustalono zastępstwa poszczególnych pracowników, zaś przedmiotowe zakresy były spójne z zakresami działań określonymi ustaleniami Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy.

Podczas niniejszej kontroli zebrano informację dotyczącą szkoleń w zakresie gospodarki finansowej, w których uczestniczyli pracownicy Urzędu Gminy w okresie od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku *stanowiącą załącznik nr 2 protokołu kontroli.*

W § 1 zarządzenia nr 10/11 z dnia 8 marca 2011 roku w sprawie wykonywania czynności kancelaryjnych w Urzędzie Gminy w Budziszewicach, Wójt Gminy określił, że podstawowym sposobem dokumentowania przebiegu załatwiania i rozstrzygania spraw w Urzędzie Gminy w Budziszewicach jest system tradycyjny, o którym mowa w instrukcji kancelaryjnej ustalonej rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. nr 14, poz. 67 ze zm.).

Wpływająca do jednostki korespondencja, w tym faktury i rachunki, ewidencjonowana jest w dzienniku rejestrowym pod datą wpływu, po czym przekazywana jest do merytorycznych stanowisk pracowniczych celem dokonania dalszych czynności kontrolnych, po uprzedniej dekretacji przez Wójta lub Sekretarza. Faktury i rachunki opisane i sprawdzone pod względem merytorycznym przez osoby upoważnione są numerowane (w każdym roku numeracja rozpoczyna się od numeru 1), a następnie przekazywane niezwłocznie do komórki finansowej, gdzie podlegają dekretacji i badaniu pod względem formalnym i rachunkowym. Potwierdzeniem kontroli wstępnej i bieżącej ww. dokumentów było złożenie podpisu przez Skarbnika, który oznaczał, że nie zgłasza ona zastrzeżeń, co do przedstawionej przez właściwych rzeczowo pracowników oceny prawidłowości merytorycznej danej operacji gospodarczej i jej zgodności z prawem, kompletności oraz formalno – rachunkowej rzetelności i prawidłowości dokumentów dotyczących danego zdarzenia gospodarczego oraz, że określone zobowiązanie mieści się w planie finansowym jednostki. Sprawdzone merytorycznie, formalnie i rachunkowo dokumenty są zatwierdzane do wypłaty przez Wójta Gminy bądź Sekretarza Gminy na podstawie upoważnienia z dnia 2 grudnia 2002 roku do wydawania decyzji administracyjnych i załatwiania spraw oraz na podstawie upoważnienia z dnia 26 lutego 2020 roku do załatwiania spraw w imieniu Wójta Gminy. Zgodnie z treścią załącznika nr 2 do zarządzenia nr 61/2018 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 31 grudnia 2018 roku, w księgach rachunkowych ujmowano wszystkie przychody i koszty danego okresu sprawozdawczego wynikające z zaistniałych zdarzeń gospodarczych w oparciu o przedłożone do 10 dnia następnego miesiąca dowody księgowe. W przypadku gdy dokument wpłynął po 10 dniu miesiąca następującego po miesiącu, w którym został wystawiony, ujmowano ww. dowód w księgach rachunkowych w miesiącu dostarczenia.

Przestrzeganie obowiązujących w jednostce procedur kontroli wewnętrznej zostały omówione przy dokonywaniu czynności kontrolnych poszczególnych zagadnień.

6. KONTROLE ZEWNĘTRZNE

Kontrole przeprowadzone przez RIO

Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w okresie od dnia 5 lipca 2017 roku do dnia 29 sierpnia 2017 roku, na podstawie upoważnienia Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi WK-601-2/26/2017 z dnia 9 czerwca 2017 roku. Okres objęty kontrolą obejmował 2016 rok oraz I półrocze 2017 roku. Pismem nr WK-602/81/2017 z dnia 21 grudnia 2017 roku Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi przekazał jednostce wystąpienie pokontrolne.

Kontrole przeprowadzone w zakresie gospodarki finansowej przez inne podmioty - lata 2018 - 2020

Według danych wynikających z książki kontroli Urzędu Gminy Budziszewice, w badanym okresie była przeprowadzona jedna kontrola w zakresie gospodarki finansowej przez inny podmiot zewnętrzny niż Regionalna Izba Obrachunkowa, tj. Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego. Przedmiotowa kontrola dotyczyła realizacji operacji pn. „Kultywowanie tradycji muzycznych w Gminie Budziszewice poprzez założenie orkiestry dętej”, którą przeprowadzono w dniu 20 marca 2019 roku.

7. BANK WYKONUJĄCY OBSŁUGĘ BANKOWĄ JEDNOSTKI

Wybór banku

Bankową obsługę budżetu Gminy Budziszewice w okresie od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku wykonywał Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim Oddział w Budziszewicach na podstawie umowy moduło nr 4000055 zawartej w dniu 29 grudnia 2017 roku. Wyboru banku dokonano, zgodnie z §2 zarządzenia nr 21/2014 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 8 maja 2014 roku w sprawie ramowych procedur udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej nieprzekraczającej równowartości 30.000 euro zmienionego zarządzeniami: nr 64/2016 z dnia 30 grudnia 2016 roku, nr 70/2017 z dnia 29 grudnia 2017 roku, nr 27/2018 z dnia 1 sierpnia 2018 roku i nr 51/2018 z dnia 28 listopada 2018 roku, poprzez zapytanie cenowe skierowane do trzech banków (wartość zamówienia oszacowała Skarbnik Gminy w dniu 14 grudnia 2017 roku na kwotę 19.642,97 zł).

W związku ze zbliżającym się terminem zakończenia przedmiotowej umowy, Skarbnik Gminy w dniu 10 grudnia 2020 roku w rozmowie telefonicznej, zwróciła się do trzech banków tj. Powiatowego Banku Spółdzielczego w Tomaszowie Mazowieckim Oddział w Budziszewicach, PKO Banku Polskiego Oddział nr 1 w Koluszkach i Banku Milenium Oddział w Tomaszowie Mazowieckim z prośbą o przedstawienie oferty cenowej na obsługę bankową budżetu Gminy Budziszewice. Do Urzędu Gminy wpłynęła tylko jedna oferta w zakresie kosztów prowadzenia obsługi bankowej, złożona przez Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim Oddział w Budziszewicach w dniu 18 grudnia 2020 roku.

W dniu 31 grudnia 2020 roku Wójt Gminy Budziszewice Marian Holak, bez kontrasygnaty Skarbnika Gminy, zawarł z pełnomocnikami Zarządu ww. Banku, umowę na prowadzenie rachunków bankowych w walucie polskiej na czas określony od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia 31 grudnia 2023 roku dla Gminy Budziszewice. Zawarcie umowy zostało poprzedzone ustaleniem przez Skarbnika Gminy szacunkowej wartości

zamówienia w kwocie 9.061,89 tj. 2.122,57 EURO, ustaloną na podstawie poniesionych kosztów obsługi bankowej za trzy kwartały 2020 roku oraz przewidywanego wykonania ostatniego kwartału, przy uwzględnieniu średniorocznego wskaźnika wzrostu cen i usług konsumpcyjnych.

Rachunki bankowe

Wielkość środków finansowych zgromadzonych na poszczególnych rachunkach bankowych prowadzonych przez Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim Oddział w Budziszewicach na dzień 31 grudnia 2020 roku obrazuje poniższa tabela:

Lp.	Nazwa rachunku bankowego	Konto	Stan na 31.12.2020
Rachunki bankowe prowadzone dla organu			
1.	Rachunek Organ (19...0001)	133-1	964.703,41
2.	Rachunek Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych (04...0077)	133-19, 133-22, 133-23	2.601.802,61
Rachunki bankowe prowadzone dla jednostki			
1.	Rachunek VAT powiązany z rachunkiem dochodów (87...0051)	130-12	310,47
2.	Rachunek „Przebudowa drogi gminnej nr 116061E” (15...0073)	130-17	30,93
3.	Rachunek ZFŚS (35...0004)	135	5.621,53
4.	Rachunek Depozyty (78...0006)	139-1	55.168,45

Z powyższego zestawienia wynika, że na dzień 31 grudnia 2020 roku na rachunku bankowym prowadzonym dla Urzędu Gminy w Budziszewicach, znajdowały się zgromadzone odsetki w kwocie 30,93 zł (saldo Wn konta 130-17). Należy wskazać, że kontrolowana jednostka pozostawiając na dzień 31 grudnia 2020 roku ww. środki pieniężne na rachunku bankowym, nie dostosowała się do wymogu wynikającego z przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (obecnie tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 342), zgodnie z którym - saldo konta 130 ulega likwidacji przez księgowanie: [1] przelewu środków pieniężnych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 223.

Ponadto na dzień 31 grudnia 2020 roku środki pieniężne odnotowano na innych wyodrębnionych rachunkach bankowych bieżących, w tym na wyodrębnionym rachunku VAT otworzonym do rachunku dochodów, na których prowadzono rozliczenia w zakresie określonych zadań bądź rodzaju płatności, co znajdowało podstawę w obowiązujących przepisach prawa.

W trakcie dalszych czynności kontrolnych ustalono, że wskazane stany środków na wyciągach bankowych były zgodne ze stanami wynikającymi z potwierdzenia sald na dzień 31 grudnia 2020 roku, które zostały wystawione przez Powiatowy Bank

Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim Oddział Budziszewice oraz z poszczególnymi syntetycznymi kontami księgowymi wykazanymi w zestawieniu obrotów i sald.

8. AUDYT WEWNĘTRZNY

Zgodnie z zapisami art. 274 ustawy o finansach publicznych w okresie objętym kontrolą Gmina Budziszewice nie była zobowiązana do prowadzenia audytu wewnętrznego.

III. ZADŁUŻENIE JEDNOSTKI

1. KREDYTY, POŻYCZKI, OBLIGACJE, PORĘCZENIA, DŁUG SPŁACANY WYDATKAMI

Zaciągnięte kredyty i pożyczki – lata 2019-2020

Kontrolowana jednostka w latach 2019 – 2020 nie zaciągała zobowiązań w postaci kredytów i pożyczek z przeznaczeniem na:

- spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów (art. 89 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych),
- sfinansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art.89 ust.1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych),
- pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art. 89 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych),
- wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (art. 89 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych),

co potwierdziła w swoim oświadczeniu Skarbnik Gminy Elżbieta Andryszczak, *które stanowi załącznik nr 1 protokołu kontroli.*

Udzielone gwarancje i poręczenia – 2018 - 2020 rok

Zgodnie ze złożonym przez Skarbnik Gminy oświadczeniem stanowiącym *załącznik nr 1 protokołu kontroli*, Gmina Budziszewice w latach 2018 – 2020 nie udzielała gwarancji i poręczeń.

Wyemitowane papiery wartościowe

W kontrolowanym okresie Gmina Budziszewice nie emitowała papierów wartościowych. Oświadczenie w powyższej sprawie złożyła Skarbnik Gminy Elżbieta Andryszczak.

Oświadczenie Skarbnika Gminy, stanowi załącznik nr 1 protokołu kontroli

Dług spłacany wydatkami

W latach 2018 -2020 Gmina Budziszewice nie zaciągała zobowiązań dłużnych zaliczanych do długu na podstawie art. 72 ust. 1a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o

finansach publicznych, co potwierdziła Skarbnik Gminy w złożonym oświadczeniu stanowiącym **załącznik nr 1 protokołu kontroli**.

Stan zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego – 2019 – 2020 rok

Stan zadłużenia ustalony na podstawie sprawozdań budżetowych, sprawozdań w zakresie operacji finansowych oraz sprawozdań finansowych za lata 2019 - 2020 przedstawiono w poniższej tabeli:

Lp.	Wyszczególnienie wg tytułów	Kwota zadłużenia na dzień		
		31 grudnia 2019 roku (w zł)	30 czerwca 2020 roku (w zł)	31 grudnia 2020 roku (w zł)
1	Kredyty	1.873.796,00	1.803.796,00	1.733.796,00
2	Pożyczki	728.797,00	599.895,00	470.993,00
	w tym: pożyczki na finansowanie wyprzedzające zadań z udziałem środków unijnych	0,00	0,00	0,00
3	Przyjęte depozyty			
4	Emisja papierów wartościowych			
5	Emisja obligacji samorządowych			
6	Zobowiązania wymagalne			
7	Zobowiązania wymagalne z tytułu gwarancji i poręczeń			
	RAZEM	2.602.593,00	2.403.691,00	2.204.789,00

Z zapisów ewidencji księgowej oraz sprawozdań budżetowych sporządzonych według stanu: na dzień 31 grudnia 2019 roku, 30 czerwca 2020 roku oraz 31 grudnia 2020 roku wynika, że w jednostce nie występowały zobowiązania wymagalne.

Według danych wynikających ze sprawozdań budżetowych Rb-28S sporządzonych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 roku odnotowano wydatki z tytułu odsetek karnych w następujących rozdziałach:

- 60016 § 4560 na kwotę 7,72 zł, stanowiły odsetki od zwróconej dotacji otrzymanej z Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi z Funduszu Dróg Samorządowych na zadanie "Przebudowa dróg w miejscowości Budziszewice na działkach nr ew. 249 - ul Cmentarna oraz nr ew. 313, obręb Budziszewice",
- 85502 § 4580 na kwotę 0,12 zł, stanowiły odsetki od nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych.

Według danych wynikających ze sprawozdań budżetowych Rb-28S sporządzonych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2020 roku odnotowano wydatki z tytułu odsetek w rozdziale 85502 § 4580 na kwotę 14,65 zł, które stanowiły odsetki od nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych.

Gmina Budziszewice na dzień 31 grudnia 2020 roku posiadała zadłużenie na łączną kwotę 2.204.789,00 zł (saldo kont 134 i 260), które znajdowało odzwierciedlenie w dwóch umowach kredytowych oraz w trzech umowach pożyczkowych.

*Specyfikację zadłużenia Gminy Budziszewice na dzień: 31 grudnia 2019 roku, 30 czerwca 2020 roku i 31 grudnia 2020 roku przedstawia **załącznik nr 3 protokołu kontroli**.*

Zachowanie w 2020 roku reguły z art. 15zoc ustawy z dnia 2 marca 2020 roku

W oparciu o dane wynikające ze sprawozdań budżetowych, sprawozdań w zakresie operacji finansowych oraz ewidencji księgowej, kontrolujące ustaliły, że w roku 2020

jednostka zachowała relacje wynikające z art. 15 zoc ust. 1 i 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1842 ze zm.), co przedstawia poniższa tabela:

Okres sprawozdawczy	Kwota długu (ogółem)	Dochody ogółem (plan)	Dochody ogółem (wykonanie)	Udział kwoty długu (ogółem) w dochodach ogółem (plan)	Udział kwoty długu (ogółem) w dochodach ogółem (wykonanie)
I kwartał 2020 roku	2.503.142,00	11.177.344,34	3.009.505,53	22,39 %	X
II kwartał 2020 roku	2.403.691,00	13.044.530,26	5.753.767,02	18,43 %	X
III kwartał 2020 roku	2.304.240,00	12.933.703,26	8.933.786,58	17,82 %	X
IV kwartał 2020 roku	2.204.789,00	12.364.997,08	11.568.307,99	X	19,06 %

2. SPŁATA ZACIĄGNIĘTYCH ZOBOWIĄZAŃ - W SZCZEGÓLNOŚCI Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK

Kontrolujące zweryfikowały terminowość dokonywania spłat rat kapitałowych i odsetkowych na wybranej próbie. Ustalenia zawarto w tabeli stanowiącej **załącznik nr 4 protokołu kontroli**.

Na podstawie przedłożonych dokumentów stwierdzono, że spłaty rat kapitałowych oraz odsetkowych od ww. zobowiązań, dokonywano w umownych wysokościach i terminach. Przekazanie spłaty rat kapitałowych ewidencjonowano na kontach organu: Wn 134 lub 260 wraz z analityką oraz Ma 133 wraz z analityką. Odsetki od kredytów i pożyczek naliczono w oparciu o dane pozyskiwane z banku bądź harmonogramy spłat i ewidencjonowano je na kontach jednostki budżetowej tj. Urzędu Gminy: Wn 751, Ma 130 wraz z klasyfikacją budżetową dział 757 rozdział 75702 § 8110, a na koniec okresu sprawozdawczego na kontach organu: Wn 902, Ma 223 na podstawie miesięcznych sprawozdań budżetowych Rb-28S. W trakcie dalszych czynności kontrolnych ustalono, że jednostka nie ewidencjonowała na koncie 909 „Rozliczenia międzyokresowe” naliczenia odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek dotyczących danego okresu sprawozdawczego, płatnych w styczniu następnego roku.

Udzielone pożyczki

W kontrolowanym okresie Gmina Budziszewice nie udzielała pożyczek z budżetu, co potwierdziła w swoim oświadczeniu Skarbnik Gminy.

*Oświadczenie Skarbnika Gminy w sprawie nie udzielania pożyczek z budżetu, stanowi **załącznik nr 1 protokołu kontroli**.*

IV. EWIDENCJA KSIĘGOWA. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

1. OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI. ZABEZPIECZENIE DANYCH PRZETWARZANYCH W SYSTEMACH INFORMATYCZNYCH

Zasady prowadzenia rachunkowości określił Wójt Gminy zarządzeniem nr 61/2018 z dnia 31 grudnia 2018 roku w sprawie ustalenia zakładowego planu kont. Wymieniona wyżej dokumentacja:

- opisywała w języku polskim przyjęte przez jednostkę zasady rachunkowości,
- określała rok obrotowy, którym był rok budżetowy trwający od 1 stycznia do 31 grudnia, podzielony na okresy sprawozdawcze - najkrótszym okresem sprawozdawczym określono miesiąc,
- opisywała metody wyceny aktywów i pasywów oraz sposób ustalenia wyniku finansowego,
- zawierała wykaz i sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- zawierała wykaz i zasady funkcjonowania kont dla budżetu Gminy,
- zawierała wykaz i zasady funkcjonowania kont dla Urzędu Gminy,
- zawierała wykaz i zasady funkcjonowania kont dla ewidencji podatków i opłat,
- opisywała system przetwarzania danych - w tym wykaz programów komputerowych finansowo-księgowych z opisem ich przeznaczenia, autora, dat rozpoczęcia użytkowania,
- opisywała zasady ochrony danych, w tym: dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów, stanowiących podstawę dokonywanych w nich zapisów.

Jednocześnie elementy przyjętych zasad rachunkowości, opisano w instrukcjach regulujących gospodarkę finansową w Urzędzie Gminy Budziszewice, a mianowicie:

- instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych stanowiącej załącznik nr 2 do zarządzenia nr 29/06 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 29 grudnia 2006 roku zmienioną zarządzeniami: nr 58/2010 z dnia 29 grudnia 2010 roku, nr 62/2018 z dnia 31 grudnia 2018 roku,
- instrukcji kasowej stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia nr 29/06 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 29 grudnia 2006 roku zmienioną zarządzeniami: nr 34/07 z dnia 31 grudnia 2007 roku, nr 43/08 z dnia 31 grudnia 2008 roku, nr 58/2010 z dnia 29 grudnia 2010 roku, nr 69/2014 z dnia 31 grudnia 2014 roku i nr 62/2018 z dnia 31 grudnia 2018 roku,
- instrukcji przeprowadzenia inwentaryzacji wprowadzonej zarządzeniem nr 35/2013 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 29 sierpnia 2013 roku,
- regulaminie kontroli finansowej wprowadzonej zarządzeniem nr 28/06 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 29 grudnia 2006 roku,
- zarządzeniu nr 58/2016 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 22 grudnia 2016 roku w sprawie określenia zasad wprowadzenia wspólnych rozliczeń VAT w Gminie Budziszewice.

Gminne jednostki organizacyjne objęte wspólną obsługą na mocy uchwały Rady Gminy Budziszewice nr XIX/109/2016 z dnia 29 grudnia 2016 roku nie posiadały odrębnej

dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, ustalonej w formie pisemnej przez Wójta Gminy jako kierownika jednostki obsługującej, stosowanie do zapisów art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (obecnie tekst jednolity Dz. U. z 2021r. poz. 217) w związku z art. 10c ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym. (obecnie tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.)

Do prowadzenia ksiąg rachunkowych, jednostka wykorzystuje komputerowe programy opracowane przez firmę Usługi Informatyczne INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek sj. z siedzibą w Legionowie, a mianowicie: „Księgowość budżetowa”, „Płace”, „Księgowość Zobowiązań”, „Podatki”, „KSZOB”, „UPK”, „Rejestr Vat”. Ponadto w jednostce użytkowane są m.in. programy: „Płatnik” opracowany przez firmę Prokom, udostępniony do użytku przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, „GOMiG Odpady” firmy ARISCO oraz „Besti@” do sporządzania sprawozdań budżetowych.

Przyjęte unormowania w zakresie rachunkowości zawierały opisy ewidencji zdarzeń na poszczególnych kontach księgowych jednostki i organu oraz określały zasady prowadzenia kont pomocniczych oraz powiązań z kontami księgi głównej.

Z zapisów instrukcji obiegu i kontroli dokumentów wynikało, że księgi rachunkowe należy przechowywać w sposób zabezpieczający je przed uszkodzeniem, zgubieniem lub zniszczeniem w archiwum zakładowym jednostki, przez okres wynikający z przepisów prawa.

Analiza wyżej wymienionych dokumentów wykazała, że odpowiada ona wymogom określonym w art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości. Ustalenia zakładowego planu kont i przyjęte zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych, zapewniają ujęcie operacji w sposób rzetelny, bezbłędny, tak aby właściwie był przedstawiony stan majątkowy i stan finansowy jednostki, zapewniają kontrolę wewnętrzną dokonywanych operacji i stanu składników majątku będących w posiadaniu i dyspozycji jednostki oraz umożliwiają sporządzenie wymaganych sprawozdań finansowych, deklaracji podatkowych i innych informacji wymaganych obowiązującymi przepisami.

2. URZĄDZENIA KSIĘGOWE

Kontrolowana jednostka prowadzi księgi rachunkowe w systemie elektronicznym przy wykorzystaniu programu „Księgowość budżetowa”. Ewidencja księgową przy użyciu systemu informatycznego obejmowała zbiory zapisów księgowych tworząc:

- dziennik – zapisy w nim były kolejno numerowane w okresie roku i liczone w sposób ciągły, a obroty w nim ujęte, powinny wykazywać zgodność z zestawieniami obrotów i sald kont księgi głównej,
- księga główna – prowadzona w sposób spełniający zasady: podwójnego zapisu, systematycznego i chronologicznego rejestrowania zdarzeń gospodarczych, zawierająca zapisy w ujęciu syntetycznym i powiązane z zapisami dziennika,
- księgi pomocnicze - zawierają zapisy uszczegóławiające dla wybranych kont księgi głównej. Forma zapisów na kontach analitycznych, dostosowana jest za każdym razem do przedmiotu ewidencji konta głównego,
- zestawienie obrotów i sald księgi głównej oraz sald kont ksiąg pomocniczych.

Księgi rachunkowe oznaczone nazwą jednostki oraz rokiem obrotowym, prowadzono w sposób zapewniający trwałość zapisów. Jednostka kontrolowana systematycznie archiwizowała dane na serwerze kopii zapasowych i dyskach zewnętrznych SSD. Po zamknięciu roku obrotowego księgi rachunkowe były przechowywane na elektronicznym nośniku danych w formie zbiorów utrwalonych, dla których okres przechowywania nie

może być krótszy od okresu wymaganego przepisami prawa. Dowody księgowo gromadzone były w jednostce w ustalonym porządku, dostosowanym do sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, jak też czas przechowywania ww. dowodów, w podziale na poszczególne okresy sprawozdawcze.

Prawidłowość prowadzonej ewidencji księgowej skontrolowano na podstawie analizy operacji księgowych w dzienniku obrotów według klasyfikacji budżetowej dla Organu i Urzędu Gminy skontrolowano operacje księgowe z okresu od dnia 26 listopada 2020 roku do dnia 27 listopada 2020 roku.

W wyniku analizy ww. dokumentacji stwierdzono:

- podstawą zapisów księgowych były dokumenty spełniające wymogi dotyczące dowodu źródłowego określone przez ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (art. 21 i art. 22 ustawy);
- zgodnie z zapisami obowiązującej polityki rachunkowości ewidencję analityczną według poszczególnych kontrahentów prowadzono tylko w przypadkach, gdy zachodziła rozbieżność w czasie między wykonanym świadczeniem/dostawą a wystawieniem faktury i zapłatą oraz w przypadku, gdy pomiędzy zleceniodawcą a zleceniobiorcą zająd powiązania wynikające z udzielenia zaliczek na poczet dostaw, robót, usług, kaucji gwarancyjnych. Kontrolujące zwracają uwagę, że pomimo ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych w księgach rachunkowych w sposób zgodny z ww. regulacją, powyższe naruszało zapisy art. 20 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, zwane dalej "dowodami źródłowymi". Faktury bądź rachunki wystawione przez kontrahentów za zakupione towary i usługi dokumentują zaciągnięcie przez jednostkę zobowiązań, których data powstania różni się niejednokrotnie od daty ich kasowego wykonania, tj. zapłaty, zaś dokumentami źródłowymi potwierdzającymi zapłatę ww. zobowiązań są wyciągi bankowe bądź raporty kasowe;
- każdy zapis wskazywał kwotę i datę jego dokonania, oznaczenie kont, na których ewidencjonowano przedmiotowe operacje (dekretacja, klasyfikacja budżetowa) oraz krótką i zrozumiałą treść operacji;
- zmniejszenie planu wydatków budżetowych ewidencjonowano w Organie na stronie Wn konta pozabilansowego 992 "Planowane wydatki budżetu" ze znakiem ujemnym. Powyższe naruszało zapisy rozdziału II załącznika nr 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym na stronie Wn konta 992 ujmuje się planowane wydatki budżetu oraz zmiany budżetu zwiększające planowane wydatki, natomiast na stronie Ma konta 992 ujmuje się zmiany budżetu zmniejszające plan wydatków budżetowych lub wydatki zablokowane;
- na dowodach księgowych zamieszczano numerację, która umożliwiała ich weryfikację z zapisami w księgach rachunkowych;
- dowody księgowe zawierały informacje o ich sprawdzeniu i zakwalifikowaniu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie sposobu zaewidencjonowania na odpowiednich kontach księgowych (dekretacja);

- dowody księgowość były wolne od błędów rachunkowych, sprawdzone merytorycznie przez pracowników odpowiedzialnych za poszczególne zakresy działań, natomiast pod względem formalno - rachunkowym przez referenta ds. księgowości;
- kompletność i rzetelność dokumentów dotyczących danej operacji, zgodność wydatków z planem finansowym oraz ich celowość potwierdziła na wymienionych dokumentach Skarbnik Gminy;
- zatwierdzenia dokumentów do wypłaty dokonywał Wójt Gminy.

W celu sprawdzenia prawidłowości dokumentowania obrotu bezgotówkowego oraz ciągłości sald wybranych rachunków bankowych prowadzonych dla Organu i Urzędu Gminy, kontroli poddano ostatni wyciąg z miesiąca czerwca 2020 roku i pierwszy wyciąg z miesiąca lipca 2020 roku, ostatni wyciąg z 2020 roku oraz pierwszy z 2021 roku. Kwoty sald końcowych zweryfikowano z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej kont: 133-1, 133-2, 133-19, 133-22, 133-23, 130-1, 130-2, 130-6, 130-10, 130-12, 130-16, 130-17, 130-18, 135, 139-1, 139-2 według stanu na dany dzień.

Zestawienie sald początkowych i końcowych z wybranych do kontroli dni stanowi załącznik nr 5 protokołu kontroli.

Analiza zapisów operacji księgowych ww. dokumentów wykazała, że zachowano ciągłość sald końcowych i początkowych w badanym okresie.

Zgodnie z art. 12 ust. 4 i ust. 5 ustawy o rachunkowości, kontrolowana jednostka zobowiązana była do zamknięcia ksiąg rachunkowych nie później, niż w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy. Kontrolujące stwierdziły, że program „Księgowość budżetowa” wykorzystywany do ewidencji operacji księgowych w zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz jednostki budżetowej – Urzędu Gminy, w dniu 21 kwietnia 2021 roku umożliwił dokonanie zapisów pod datą 2018 roku i 2019 roku. Z powyższego wynika, że księgi rachunkowe za ww. okres nie zostały zamknięte. Wskazana nieprawidłowość została niezwłocznie naprawiona przez referenta ds. księgowości Małgorzatę Badełek.

Przykładowe księgowania

Operacje w zakresie ewidencji zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy

W dniu 10 października 2019 roku Gmina Budziszewice zawarła umowę nr 96/2019, z wykonawcą zadania pn. „Przebudowa dróg w miejscowości Budziszewice na działkach nr ewid. 249 – ul. Cmentarna oraz nr ewid. 313, obręb Budziszewice”, w której w §18 ust. 1 zainteresowane strony wskazały pieniądź, jako formę zabezpieczenia. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy wpłynęło na rachunek zamawiającego w kwocie 15.381,66 zł w dniu 10 października 2019 roku (WB nr 8), co zaewidencjonowano na kontach Wn 139-1 „Inne rachunki bankowe” Ma 240-1 „Pozostałe rozrachunki”. Zadanie odebrano protokołem odbioru końcowego w dniu 19 listopada 2019 roku. **W dniu 27 listopada 2019 roku (WB nr 9) dokonano zwrotu 80% zabezpieczenia w kwocie 12.303,32 zł, stanowiącego należność główną pomniejszoną o kwotę prowizji bankowej wynoszącą 2,00 zł za przelew środków pieniężnych na rachunek bankowy Wykonawcy. Powyższe stanowiło naruszenie art. 148 ust. 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (wówczas obowiązujący tekst jednolity Dz. U z 2019 r., poz. 1843 ze zm.), zgodnie z którym jeżeli zabezpieczenie wniesiono w pieniądzu, zamawiający przechowuje je na oprocentowanym rachunku bankowym. Zamawiający zwraca zabezpieczenie wniesione w pieniądzu z**

odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wykonawcy. Przedmiotową operację ujęto w urządzeniach księgowych Urzędu Gminy na stronie Wn konta 240-1 w korespondencji z kontem 139-1.

Operacje w zakresie zwrotu niewykorzystanych środków dotacji udzielonej z budżetu państwa

Gmina Budziszewice w 2020 roku otrzymała dotacje w wysokości 25.483,00 zł z przeznaczeniem na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe, którą sklasyfikowano w dziale 801 rozdziale 80153 § 2010. W dniu 17 czerwca 2020 roku (wyciąg bankowy nr 116/2020) na rachunek budżetu wpłynęła transza ww. dotacji w kwocie 25.482,45 zł, którą ujęto na kontach organu: Wn 133-1, Ma 901-1 (pozycja dziennika 1976). W dniach 30 lipca 2020 roku (wyciąg bankowy nr 147/2020), 20 sierpnia 2020 roku (wyciąg bankowy nr 162/2020), 9 września 2020 roku (wyciąg bankowy nr 176/2020) przekazano otrzymane środki dotacji do gminnej jednostki realizującej zadanie tj. Szkoły Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Budziszewicach, jako środki na wydatki: Wn 223-2, Ma 133-1 w zbiorczej kwocie odpowiednio 30.000,00 zł, 15.000,00 zł i 20.000,00 zł. W związku z dokonaną aktualizacją wniosku dotyczącą przedmiotowej dotacji, **w dniu 31 sierpnia 2020 roku dokonano zwrotu do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego kwoty 304,98 zł (wyciąg bankowy nr 169/2020), który zaewidencjonowano w księgach rachunkowych organu na kontach: Wn 133-1, Ma 901-1 zapisem ujemnym. W dniu 8 października 2020 roku na podstawie rozliczenia przedmiotowej dotacji dokonano zwrotu niewykorzystanych środków do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w kwocie 23,02 zł (wyciąg bankowy nr 194/2020) ujmując powyższe zdarzenie na kontach organu zapisem ujemnym: Wn 133-1, Ma 901-1.** Kontrolujące wskazują, że ujęcie operacji w zakresie zwrotu dotacji na rachunek dotującego na stronie Wn konta 133-1 w korespondencji z kontem 901-1 ze znakiem ujemnym, naruszało zapisy rozdziału II załącznika nr 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, gdyż ustawodawca nie dopuszcza rozwiązań ujmowania operacji ze znakiem ujemnym po przeciwnej stronie konta ustalając jasne reguły, zgodnie z którymi zapisy na koncie 133 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem. Na stronie Wn konta 133 ujmuje się wpływy środków pieniężnych na rachunek budżetu, w tym również spłaty dotyczące kredytu udzielonego przez bank na rachunku budżetu, oraz wpływy kredytów przelanych przez bank na rachunek budżetu, w korespondencji z kontem 134. Na stronie Ma konta 133 ujmuje się wypłaty z rachunku budżetu, w tym również wypłaty dokonane w ramach kredytu udzielonego przez bank na rachunku budżetu (saldo kredytowe konta 133), oraz wypłaty z tytułu spłaty kredytu przelanego przez bank na rachunek budżetu, w korespondencji z kontem 134. Stosownie do opisu konta 133 zwrot niewykorzystanej dotacji powinien zostać zaewidencjonowany po stronie Ma przedmiotowego konta.

W celu prawidłowego ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych w zakresie zwrotu niewykorzystanych środków dotacji do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego i dostarczenia rzetelnych informacji o zrealizowanych dochodach, kontrolowana jednostka powinna ww. zwroty ewidencjonować na stronie Wn konta 901 Ma 133-1 wraz z równoległym

ujemnym zapisem technicznym na koncie 901 po obu jego stronach, stosowanym dla zachowania czystości obrotów.

Operacje w zakresie wpływu w grudniu subwencji oświatowej na styczeń roku następnego

Wpływ subwencji oświatowej w grudniu 2020 roku na styczeń roku 2021 roku w kwocie 184.009,00 zł został zaewidencjonowany poprzez zapis na kontach: 133-1 (Wn), 909-1 (Ma) – wyciąg bankowy nr 240/2020 z dnia 21 grudnia 2020 roku. Przeniesienie subwencji oświatowej na dochody w roku następnym nastąpiło poprzez zapis na kontach Wn 909-1, Ma 901-1 klasyfikacja budżetowa dział 758 rozdział 75801 § 2920 (PK nr 43 z dnia 4 stycznia 2021 roku) w kwocie 184.009,00 zł.

3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ I BILANS ORGANU ORAZ JEDNOSTKI. ZGODNOŚĆ DANYCH WYKAZYWANYCH W SPRAWOZDANIACH BUDŻETOWYCH Z EWIDENCJĄ KSIĘGOWĄ

Gmina Budziszewice wypełniała obowiązek sprawozdawczości sporządzając sprawozdania budżetowe określone w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 109), w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1773), , sprawozdanie podatkowe określone w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 roku w sprawie sprawozdania podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego(Dz. U. z 2017 r., poz. 2455), sprawozdania finansowe określone w rozporządzeniu Ministra Finansów i Rozwoju z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej a mianowicie:

- miesięczne – Rb-27S, Rb-28S,
- kwartalne (I, II, III, IV) – Rb-27S, Rb-28S, Rb-Z, Rb-N, Rb-50, Rb-NDS, Rb-27ZZ, Rb-ZN, Rb-N i Rb-Z – JST jako organ założycielski lub nadzorujący dla jednostek posiadających osobowość prawną,
- roczne – Rb-27S, Rb-28S, Rb-UZ, Rb-50, Rb-ZN, Rb-PDP, Rb-ST,
- sprawozdanie podatkowe SP-1 (część A i B)
- sprawozdania finansowe, tj. bilans zbiorczy jednostek organizacyjnych Gminy Budziszewice, sprawozdanie opisowe z wykonania budżetu, bilans skonsolidowany, bilans z wykonania budżetu Gminy Budziszewice.

Sprawozdania budżetowe sporządzone za 2019 rok i 2020 rok podpisali: Wójt Gminy Marian Holak oraz Skarbnik Gminy Elżbieta Andryszczak, które przekazano Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Łodzi terminowo, tj. odpowiednio w dniu 19 lutego 2020 roku oraz 19 lutego 2021 roku.

Sprawozdanie Rb-27S (korekta nr 1) - z wykonania planu dochodów budżetowych zbiorczo za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 roku - sporządzone w dniu 31 marca 2020 roku.

Plan po zmianach wynosił 13.113.082,88 zł, co potwierdzało saldo konta pozabilansowego 991 przed przeksięgowaniem. Dochody wykonane na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiły 13.066.481,89 zł, co stanowiło 99,64 % planu i były zgodne

obrotami strony Ma konta 901 „Dochody budżetu”. Saldo końcowe należności pozostałych do zapłaty wynosiło ogółem 391.044,32 zł, w tym zaległości 366.014,93 zł wynikające z należności z tytułu: podatku dochodowego od osób fizycznych w wysokości 268,00 zł, podatku od nieruchomości w wysokości 14.038,02 zł, podatku rolnego w wysokości 6.583,65 zł, podatku leśnego w wysokości 95,60 zł, podatku od środków transportowych w wysokości 12.694,62 zł, podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej w kwocie 5.151,00 zł, podatku od spadków i darowizn w kwocie 12.369,00 zł, innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw w wysokości 31.829,52 zł, podatku od czynności cywilnoprawnych w wysokości 52,00 zł, najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze w kwocie 5.419,11 zł, usług w kwocie 12.559,37 zł, pozostałych odsetek w kwocie 4.798,45 zł oraz dochodów jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami w wysokości 260.156,59 zł.

Kwoty poszczególnych dochodów wykazane w kolumnie „Wykonanie” sprawozdania Rb-PDP były tożsame z sumą odpowiadających tym dochodom paragrafów we wszystkich działach wykazanych w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów, w kolumnie „Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)”. Wykazane w Rb-27S skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatkowych, ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) oraz wynikających z decyzji organu podatkowego wydanych na podstawie ustawy, odpowiadały danym wykazanym w sprawozdaniu Rb-PDP wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku. Dochody otrzymane wynosiły 13.049.678,89 zł.

Sprawozdanie Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych zbiorczo za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2020 roku - sporządzone w dniu 19 lutego 2021 roku

Plan po zmianach wynosił 12.364.997,08 zł, co potwierdzało saldo konta pozabilansowego 991 przed przeksięgowaniem. Dochody wykonane na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosiły 11.568.307,99 zł, co stanowiło 93,56 % planu i były zgodne obrotami strony Ma konta 901 „Dochody budżetu”. Saldo końcowe należności pozostałych do zapłaty wynosiło ogółem 454.746,76 zł, w tym zaległości 412.270,00 zł wynikające z należności z tytułu: podatku od nieruchomości w wysokości 9.998,91 zł, podatku rolnego w wysokości 6.464,05 zł, podatku leśnego w wysokości 139,60 zł, podatku od środków transportowych w wysokości 9.073,62 zł, podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej w kwocie 4.658,00 zł, podatku od spadków i darowizn w kwocie 11.550,00 zł, innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw w wysokości 66.511,99 zł, podatku od czynności cywilnoprawnych w wysokości 460,00 zł, najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze w kwocie 4.095,18 zł, usług w kwocie 18.755,47 zł, pozostałych odsetek w kwocie 5.569,13 zł oraz dochodów jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami w wysokości 274.994,05 zł.

Kwoty poszczególnych dochodów wykazane w kolumnie „Wykonanie” sprawozdania Rb-PDP były tożsame z sumą odpowiadających tym dochodom paragrafów we wszystkich działach wykazanych w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów, w kolumnie „Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)”. Wykazane w Rb-27S skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatkowych, ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) oraz wynikających z decyzji organu podatkowego wydanych na podstawie ustawy,

odpowiadały danym wykazanym w sprawozdaniu Rb-PDP wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku. Dochody otrzymane wynosiły 14.168.781,52 zł.

Sprawozdanie Rb-28S – z wykonania planu wydatków budżetowych zbiorczo za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 roku - sporządzone w dniu 18 lutego 2020 roku

Plan po zmianach wynosił 12.351.581,88 zł, co potwierdzało saldo Wn konta pozabilansowego 992 przed przeksięgowaniem. Kwota wykonanych wydatków wykazana w sprawozdaniu wynosiła 10.866.428,20 zł i wynikała z obrotów konta 902 „Wydatki budżetu”. Wskazane kwoty wydatków planowanych i wykonanych były tożsame z wydatkami ujętymi w poz. B sprawozdania Rb-NDS za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 roku. Wykazana w sprawozdaniu Rb-28S kwota zobowiązań wynosiła ogółem 354.254,03 zł, dla których termin płatności przypadał na kolejny okres sprawozdawczy, natomiast zobowiązania wymagalne wynosiły 0,00 zł.

Sprawozdanie Rb-28S (korekta nr 2) – z wykonania planu wydatków budżetowych zbiorczo za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2020 roku - sporządzone w dniu 23 marca 2021 roku

Plan po zmianach wynosił 12.933.317,08 zł, co potwierdzało saldo Wn konta pozabilansowego 992 przed przeksięgowaniem. Kwota wykonanych wydatków wykazana w sprawozdaniu wynosiła 12.032.375,20 zł i wynikała z obrotów konta 902 „Wydatki budżetu”. Wskazane kwoty wydatków planowanych i wykonanych były tożsame z wydatkami ujętymi w poz. B sprawozdania Rb-NDS za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2020 roku. Wykazana w sprawozdaniu Rb-28S kwota zobowiązań wynosiła ogółem 469.698,53 zł, dla których termin płatności przypadał na kolejny okres sprawozdawczy, natomiast zobowiązania wymagalne wynosiły 0,00 zł.

Sprawozdanie Rb-Z - o stanie zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2019 roku, sporządzone w dniu 18 lutego 2020 roku

W wyniku porównania danych wynikających z przedmiotowego sprawozdania z ewidencją księgową stwierdzono, że jednostka posiadała zadłużenie w wysokości 2.602.593,00 zł, na które składały się zobowiązania długoterminowe, w tym kredyty na łączną kwotę 1.873.796,00 zł (saldo konta 134 z analitykami: 3, 4 strona Ma) oraz pożyczki długoterminowe na łączną kwotę 728.797,00 zł (saldo konta 260 z analitykami: 1, 2, 4, 5, 6, 8 strona Ma). Z części B przedmiotowego sprawozdania wynikało, że jednostka nie udzieliła poręczeń innym podmiotom prawnym poręczeń ani gwarancji. Z danych uzupełniających przedmiotowego sprawozdania (części C) wynika, że kontrolowana jednostka nie posiadała zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek oraz emisji papierów wartościowych przeznaczonych na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków unijnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Z danych przedstawionych w części D przedmiotowego sprawozdania wynika, że jednostka nie posiadała krótkoterminowych zobowiązań wynikających z umów nienazwanych, związanych z finansowaniem usług, dostaw i robót budowlanych. Według przedmiotowego sprawozdania, gminne jednostki posiadające osobowość prawną nie miały zobowiązań z tytułu odsetek.

Sprawozdanie Rb-Z - o stanie zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2020 roku, sporządzone w dniu 19 lutego 2021 roku

W wyniku porównania danych wynikających z przedmiotowego sprawozdania z ewidencją księgową stwierdzono, że jednostka posiadała zadłużenie w wysokości 2.204.789,00 zł, na które składały się zobowiązania długoterminowe, w tym kredyty na łączną kwotę 1.733.796,00 zł (saldo konta 134 z analitykami: 3, 4 strona Ma) oraz pożyczki długoterminowe na łączną kwotę 470.993,00 zł (saldo konta 260 z analitykami: 2, 5, 8 strona Ma). Z części B przedmiotowego sprawozdania wynikało, że

jednostka nie udzieliła poręczeń innym podmiotom prawnym poręczeń ani gwarancji. Z danych uzupełniających przedmiotowego sprawozdania (części C) wynika, że kontrolowana jednostka nie posiadała zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek oraz emisji papierów wartościowych przeznaczonych na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków unijnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Z danych przedstawionych w części D przedmiotowego sprawozdania wynika, że jednostka nie posiadała krótkoterminowych zobowiązań wynikających z umów nienazwanych, związanych z finansowaniem usług, dostaw i robót budowlanych. Według przedmiotowego sprawozdania, gminne jednostki posiadające osobowość prawną nie miały zobowiązań z tytułu odsetek.

Sprawozdanie Rb-NDS (korekta nr 2)- o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 roku, sporządzone w dniu 31 marca 2020 roku

Dane dotyczące planu dla wymienionego okresu, wykazano na podstawie planu budżetu jednostki, natomiast dane dotyczące wykonania, wykazane zostały na podstawie kont księgowych. Dochody wykonane, wykazane w sprawozdaniu Rb-NDS za 2019 rok w pozycji A wynosiły 13.066.481,89 zł (saldo konta 901 strona Ma), natomiast wydatki wykazane w poz. B wynosiły 10.866.428,20 zł (saldo konta 902 strona Wn). W poz. C przedmiotowego sprawozdania wykazano nadwyżkę budżetową w wysokości 2.200.053,69 zł (saldo Ma konta 961). W poz. D.1 kwota wykazanych przychodów wynosiła 515.187,37 zł, która w całości stanowiła wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych. W poz. D.2 wykazana kwota rozchodów wynosiła 1.035.614,00 zł, która stanowiła spłaty rat kapitałowych z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek (obroty strony Wn konta 134 i częściowe obroty strony Wn konta 260). W danych uzupełniających części E sprawozdania wykazano wartości zerowe z uwagi na nie występujące zdarzenia. W danych uzupełniających części F wykazano kwotę wyłączeń o których mowa w art. 243 ust. 3 wynoszącą 706.875,98 zł. W części G wykazano kwotę wykonanych rozchodów z tytułu spłaty kredytów, pożyczek, wykupu papierów wartościowych na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy wynoszącą 971.662,00 zł.

Sprawozdanie Rb-NDS (korekta 1)- o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2020 roku, sporządzone w dniu 25 lutego 2021 roku

Dane dotyczące planu dla wymienionego okresu, wykazano na podstawie planu budżetu jednostki, natomiast dane dotyczące wykonania, wykazane zostały na podstawie kont księgowych. Dochody wykonane, wykazane w sprawozdaniu Rb-NDS za 2020 rok w pozycji A wynosiły 11.568.307,99 zł (saldo konta 901 strona Ma), natomiast wydatki wykazane w poz. B wynosiły 12.032.375,20 zł (saldo konta 902 strona Wn). W poz. C przedmiotowego sprawozdania wykazano deficyt budżetowy w wysokości 464.067,21 zł (saldo Wn konta 961). W poz. D.1 kwota wykazanych przychodów wynosiła 1.679.627,06 zł, która stanowiła niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 416.317,42 zł oraz wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 1.263.309,64 zł. W poz. D.2 wykazana kwota rozchodów wynosiła 397.804,00 zł, która stanowiła spłaty rat kapitałowych z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek (obroty strony Wn konta 134 i 260). W danych uzupełniających części E sprawozdania jako źródła finansowania deficytu zgodnie z art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych wykazano wolne środki jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w kwocie 52.701,21 zł oraz niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi

zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków w kwocie 411.366,00 zł.. W części F wykazano kwotę wykonanych rozchodów z tytułu spłaty kredytów, pożyczek, wykupu papierów wartościowych na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy wynoszącą 309.444,00 zł.

Sprawozdanie Rb-ST - stan środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego na koniec 2019 roku, sporządzone w dniu 19 lutego 2020 roku

Stan środków pieniężnych, wykazany w przedmiotowym sprawozdaniu, na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosił 1.415.301,93 zł w tym: środki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym w wysokości 3.001,46 zł (częściowe saldo Ma konta 224-4) oraz środki pochodzące z subwencji przekazane w grudniu 2019 roku na wydatki roku następnego w kwocie 184.245,00 zł (saldo Ma konta 909-1), i był zgodny z saldem końcowym rachunku bankowego prowadzonego dla budżetu Gminy Budziszewice (wyciąg bankowy nr 252B/2019).

Sprawozdanie Rb-ST - stan środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego na koniec 2020 roku, sporządzone w dniu 19 lutego 2021 roku

Stan środków pieniężnych, wykazany w przedmiotowym sprawozdaniu, na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosił 3.566.506,02 zł w tym: środki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym w wysokości 3.924,58 zł (saldo Ma konta 224-4) oraz środki pochodzące z subwencji przekazane w grudniu 2020 roku na wydatki roku następnego w kwocie 184.009,00 zł (saldo Ma konta 909-1), i był zgodny z sumą sald końcowych rachunków bankowych prowadzonych dla budżetu Gminy Budziszewice (wyciąg bankowy nr 244/2020 oraz wyciąg bankowy nr 5/2020).

Sprawozdanie Rb-PDP - sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 roku, sporządzone w dniu 18 lutego 2020 roku

Wg sprawozdania Rb-PDP i Rb-27S skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy wyniosły 287.637,44 zł w tym: [1] w podatku rolnym - 0,00 zł, [2] w podatku od nieruchomości - 147.489,00 zł, [3] w podatku leśnym - 0,00 zł, [4] w podatku od środków transportowych - 140.148,44 zł. Skutki udzielonych ulg i zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych) wyniosły 5.054,00 zł i dotyczyły podatku od nieruchomości. Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa obliczone za okres sprawozdawczy wyniosły: [1] umorzenia zaległości podatkowych - 10.935,00 zł i dotyczyły podatku rolnego - 1.554,00 zł, podatku od nieruchomości - 9.331,00 zł i podatku leśnego - 50,00 zł; [2] rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności - 0,00 zł.

Wykazane w sprawozdaniu kwoty ulg i zwolnień były zgodne z kwotami wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S za 2019 rok.

Sprawozdanie Rb-PDP - sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2020 roku, sporządzone w dniu 19 lutego 2021 roku

Wg sprawozdania Rb-PDP i Rb-27S skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy wyniosły 301.656,77 zł w tym: [1] w podatku rolnym - 0,00 zł, [2] w podatku od nieruchomości - 151.968,75 zł, [3] w podatku leśnym - 0,00 zł,

[4] w podatku od środków transportowych – 149.688,02 zł. Skutki udzielonych ulg i zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych) wyniosły 5.121,00 zł i dotyczyły podatku od nieruchomości. Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa obliczone za okres sprawozdawczy wyniosły: [1] umorzenia zaległości podatkowych – 4.281,00 zł i dotyczyły podatku rolnego – 1.967,00 zł i podatku od nieruchomości – 2.314,00 zł; [2] rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności – 0,00 zł.

Wykazane w sprawozdaniu kwoty ulg i zwolnień były zgodne z kwotami wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S za 2020 rok.

Sprawozdanie SP-1 – sprawozdanie podatkowe w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego – za rok podatkowy 2020

Sprawozdanie podatkowe za 2020 rok uzupełnione w zakresie części A i B, podpisane przez Wójta Gminy Mariana Holaka, przekazano Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Łodzi w terminach określonych w § 1 i § 7 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 roku w sprawie sprawozdania podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 2455) tj. odpowiednio w dniu 9 stycznia 2020 roku oraz w dniu 13 lipca 2020 roku.

W trakcie trwania czynności kontrolnych przeanalizowano rzetelność danych prezentowanych w przedmiotowym sprawozdaniu.

W części A sprawozdania wykazano: [1] wysokość stawek podatku od nieruchomości ze względu na rodzaje przedmiotów opodatkowania, zgodnie z przyjętymi stawkami podatku od nieruchomości na 2020 rok przez, określonymi w uchwale nr X/57/2019 Rady Gminy Budziszewice z dnia 27 listopada 2019 roku, [2] Rada Gminy nie podjęła uchwały w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta. Wobec powyższego w kolumnie nr 2 wykazano średnią cenę skupu żyta ustaloną na podstawie Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 18 października 2019 roku w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2020, [3] Rada Gminy nie podjęła uchwały w sprawie obniżenia średniej ceny sprzedaży drewna, wobec powyższego w kolumnie 2 przedmiotowego sprawozdania wykazano średnią cenę sprzedaży drewna ustaloną na podstawie Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 18 października 2019 roku w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2019 roku.

W części B sprawozdania wykazano:

1. podstawy opodatkowania:

- podatkiem od nieruchomości, stanowiące zagregowane dane o powierzchni, powierzchni użytkowej oraz wartości przedmiotów opodatkowania tym podatkiem, w podziale na rodzaje przedmiotów opodatkowania zgodnym z obowiązującymi na terenie gminy stawkami podatku od nieruchomości,
- podatkiem rolnym, stanowiące zagregowane dane o liczbie hektarów przeliczeniowych gruntów gospodarstw rolnych oraz liczbie hektarów pozostałych gruntów opodatkowanych tym podatkiem,
- podatkiem leśnym, stanowiące zagregowane dane o powierzchni lasów oraz lasów wchodzących w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych opodatkowanych tym podatkiem.

Ww. dane wynikały z rejestrów składników opodatkowania – zestawienie sporządzone dla osób fizycznych w programie „Podatki” firmy Info-System oraz na podstawie ręcznie prowadzonej ewidencji ze stanem powierzchni gruntów i budynków na dzień 30 czerwca 2020 roku, z podziałem na:

- grunty związane z działalnością gospodarczą – 47.079 m²,
 - grunty pozostałe – 273.205 m² (zwolnione 0 m²),
 - budynki mieszkalne – 69.507 m²,
 - budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynki mieszkalne lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej – 6.613 m²,
 - budynki zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym – 0 m²,
 - budynki związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajęte przez podmioty udzielające tych świadczeń – 120 m² (zwolnione 0 m²),
 - budynki pozostałe – 5.287 m², (zwolnione 839 m²),
 - budowle – 4.796.852,00 zł,
 - grunty gospodarstw rolnych – 1 398,1030 ha przeliczeniowych,
 - grunty rolne pozostałe – 66,7863 ha,
 - lasy – 227,6916 ha,
2. podstawy opodatkowania zwolnione z podatku od nieruchomości, stanowiące zagregowane dane o powierzchni, powierzchni użytkowej oraz wartości przedmiotów opodatkowania zwolnionych od tego podatku na mocy uchwały nr X/57/2019 Rady Gminy Budziszewice z dnia 27 listopada 2019 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości oraz zwolnień.

W zakresie podstawy opodatkowania oraz podstawy opodatkowania zwolnionej z podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego w przypadku osób prawnych nie przedłożono kontrolującym wydruku z ewidencji podatkowej nieruchomości w systemie informatycznym, który potwierdziłby wykazane w sprawozdaniu wielkości podstawy opodatkowania, a jedynie zestawienie liczbowe poszczególnych powierzchni gruntów i budynków.

W 2020 roku i latach wcześniejszych ewidencja podatku od nieruchomości oraz podatku rolnego i podatku leśnego od osób prawnych była prowadzona ręcznie. Powyższe stanowiło naruszenie § 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 roku w sprawie sprawozdania podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego, zgodnie z którym dane, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 4 i 5 (podstawy opodatkowania podatkiem od nieruchomości, rolnym i leśnym oraz podstawy opodatkowania zwolnionych od ww. podatków), wykazuje się zgodnie ze stanem ewidencji podatkowej nieruchomości, o której mowa w art. 7a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1170 ze zm.), prowadzonej przez organ podatkowy. Zgodnie z zapisami art. 7a ust. 1 cytowanej ustawy - dla potrzeb wymiaru i poboru podatku od nieruchomości oraz podatku rolnego i podatku leśnego organy podatkowe prowadzą ewidencję podatkową nieruchomości w systemie informatycznym.

Sprawozdania jednostkowe jednostek podległych Gminie Budziszewice:

Analiza jednostkowych sprawozdań budżetowych Rb-27S, Rb-28S (sprawozdania miesięczne) z miesięcy: czerwca i lipca 2020 roku i Rb-Z, Rb-N (sprawozdania kwartalne) za II kwartał 2020 roku wykazała, że jednostki organizacyjne sporządzały sprawozdania jednostkowe przestrzegając ustawowych terminów ich przekazania do organu prowadzącego. Sprawozdania jednostek obsługiwanych tj. GOPS-u oraz Szkoły Podstawowej w Budziszewicach za ww. okres podpisywał Wójt Gminy Marian Holak, Skarbnik Gminy Elżbieta Andryszczak bądź osoba zatrudniona na stanowisku ds. księgowości budżetowej – inspektor Małgorzata Staroń na podstawie zapisu § 18 ust. 3 regulaminu organizacyjnego. Sprawozdania budżetowe sporządzane przez Gminą

Bibliotekę Publiczną w Budziszewicach podpisywał Skarbnik Gminy bądź inspektor ds. księgowości budżetowej oraz kierownik Biblioteki.

Operacje księgowe ujmowane na koncie 901 „Dochody budżetu” oraz 902 „Wydatki budżetu”, wynikały z przedkładanych przez jednostki organizacyjne Gminy Budziszewice, sprawozdań budżetowych Rb-27S i Rb-28S, z uwzględnieniem podziałki klasyfikacji budżetowej i były ewidencjonowane w okresach miesięcznych.

Bilans organu z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2020 roku

Bilans jednostki samorządu terytorialnego z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2020 roku Gmina Budziszewice sporządziła w dniu 8 kwietnia 2021 roku, który przekazano do organu nadzoru tego samego dnia. Przedmiotowy dokument podpisali: Wójt Gminy Marian Holak i Skarbnik Gminy Elżbieta Andryszczak.

Bilans zamknął się sumą bilansową aktywów i pasywów w wysokości 3.606.312,96 zł. Stan aktywów i pasywów wykazany w bilansie na początek roku 2020, był zgodny ze stanem na dzień 31 grudnia 2019 roku. W bilansie z wykonania budżetu Gminy Budziszewice wykazano następujące dane:

AKTYWA	Saldo konta	PASYWA	Saldo konta
I. Środki pieniężne	3.566.506,02	I. Zobowiązania	2.209.337,11
I.1. Środki pieniężne	3.566.506,02	I.1. Zobowiązania finansowe	2.204.789,00
I.1.1. Środki pieniężne budżetu	3.561.957,91 Część salda Wn kont 133 Ad. 1	I.1.1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	0,00
I.1.2. Pozostałe środki pieniężne	4.548,11 Część salda konta 133 (Wn) Ad. 2	I.1.2. Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	2.204.789,00 Saldo Ma kont 134 i 260 Ad. 1
II. Należności i rozliczenia	39.806,94	I.2. Zobowiązania wobec budżetów	4.548,11 Saldo Ma kont: 224-2, 224-4 Ad. 2
II.1. Należności finansowe	0,00	I.3. Pozostałe zobowiązania	0,00
II.1.1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	0,00	II. Aktywa netto budżetu	-1.387.033,15
II.1.2. Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	0,00	II.1. Wynik wykonania budżetu (+,-)	464.067,21
II.2. Należności od budżetów	39.496,47 Saldo Wn kont: 224-1/38, 224- 1/908, 224-1/1100 Ad.3	II.1.1. Nadwyżka budżetu (+)	0,00
II.3. Pozostałe należności i rozliczenia	310,47 Saldo Wn konta 222-1 Ad.4	II.1.2. Deficyt budżetu (-)	- 464.067,21 Saldo Wn konta 961
		II.1.3. Niewykonane wydatki (-)	0,00

		II.2. Wynik na operacjach niekasowych (+, -)	0,00
		II.3. Rezerwa na niewygasające wydatki	0,00
		II.4. Środki z prywatyzacji	0,00
		II.5. Skumulowany wynik budżetu (+, -)	-922.965,94 Saldo Wn konta 960
III. Rozliczenia międzyokresowe	0,00	III. Rozliczenia międzyokresowe	2.784.009,00 Saldo Ma kont 909-1, 909-2, 909-22, 909-23 Ad. 3
Suma aktywów	3.606.312,96	Suma pasywów	3.606.312,96

AKTYWA

- 1) poz. I.1.1 - środki pieniężne budżetu - wartość bilansowa 3.561.957,91 zł - część salda Wn konta 133 wraz z analityką 1, 19, 22, 23;
- 2) poz. I.1.2 - pozostałe środki pieniężne - wartość bilansowa 4.548,11 zł - część salda konta 133 (strona Wn). Środki pieniężne ujęte na koncie stanowiące zobowiązania jednostki samorządu terytorialnego, które zostały wykazane w pasywach bilansu w poz. I.2 - zobowiązania wobec budżetów;
- 3) poz. II.2 - należności od budżetów - wartość bilansowa 39.496,47 zł - należności z tytułu: udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych w kwocie 39.393,00 zł (saldo konta 224-1/38), udziałów z podatku od czynności cywilnoprawnych w kwocie 100,00 zł (saldo konta 224-1/908), udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych w kwocie 3,47 zł (saldo Wn konta 224-1/1100);
- 4) poz. II.3 - pozostałe należności i rozliczenia - wartość bilansowa 310,47 - (saldo konta 222-1) stanowiła w całości kwotę należności środków pieniężnych pozostających na rachunku VAT prowadzonym przez Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim Oddział Budziszewice (konto 222-1),

PASYWA

- 1) poz. I.1 - zobowiązania finansowe - wartość bilansowa 2.204.789,00 zł wynikała z salda konta 134 i konta 260 (strona Ma), na które składały się zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek. Szczegółowy wykaz zobowiązań z ww. tytułu stanowi **załącznik nr 3 protokołu kontroli**;
- 2) poz. I.2 - zobowiązania wobec budżetów - wartość bilansowa 4.548,11 zł na które składały się:
 - zobowiązania z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 623,53 zł (saldo Ma konta 224-2),
 - zobowiązania z tytułu niewykorzystanych dotacji w łącznej kwocie 3.924,58 zł (saldo po stronie Ma konta 224-4), które przekazano do

budżetu Państwa w dniu 22 stycznia 2021 roku (wyciąg bankowy nr 14/2021).

- 3) poz. III – rozliczenia międzyokresowe wartość bilansowa 2.784.009,00 zł na, które składały się: subwencja oświatowa otrzymana w grudniu 2020 roku, z przeznaczeniem na wydatki roku następnego w kwocie 184.009,00 zł (saldo Ma konta 909-1), środki otrzymane z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych bez określenia konkretnej inwestycji w kwocie 500.000,00 zł (saldo Ma konta 909-2), środki otrzymane z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych na realizację zadania pn. "Przebudowa budynku Szkoły Podstawowej wraz z salą gimnastyczną w Budziszewicach" w kwocie 1.300.000,00 zł (saldo Ma konta 909-22), środki otrzymane z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych na realizację zadania pn. „Przebudowa boiska z bieżnią wraz z budową oświetlenia” w kwocie 800.000,00 zł (saldo Ma konta 909-23).

Dane wykazane w bilansie odpowiadały danym wynikającym z ewidencji księgowej.

Bilans Urzędu Gminy w Budziszewicach na dzień 31 grudnia 2020 roku

Według „Bilansu jednostki budżetowej” sporządzonego dla Urzędu Gminy w Budziszewicach na dzień 31 grudnia 2020 roku, stan aktywów i pasywów wynosił 22.670.022,88 zł. Stan aktywów i pasywów wykazany w bilansie na początek 2020 roku był zgodny ze stanem odnotowanym na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Kontrolą objęto wszystkie aktywa bilansu za 2020 rok, a mianowicie:

Poz. A. II. Rzeczowe aktywa trwałe wykazano na kwotę 22.388.049,56 zł, na którą składały się środki trwałe o wartości netto 21.639.190,54 zł, środki trwałe w budowie na kwotę 748.859,02 zł.

Poz.II.1 Środki trwałe - wykazana w bilansie wartość wynosiła 21.639.190,54 zł, którą w całości stanowiły środki trwałe, wynikające z ewidencji konta 011 w kwocie 30.725.662,13 zł, pomniejszone o wartość umorzenia środków trwałych w wysokości 9.086.471,59 zł (część salda konta 071 strony Ma) z czego:

- grunty stanowiły wartość – 2.294.884,61 zł,
- budynki i lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej (grupy 1 i 2) – o wartości 28.227.305,93 zł minus umorzenie w wysokości 8.896.802,23 zł - wartość bilansowa 19.330.503,70 zł,
- urządzenia techniczne i maszyny (grupy od 3 do 6) – wartość wg ewidencji księgowej – 201.785,21 zł minus umorzenie w wysokości 187.982,98 zł, wartość po umorzeniu 13.802,23 zł.

Wartości początkowe przyjęte do wyliczenia wartości bilansowej środków trwałych były zgodne ze stanem na dzień 31 grudnia 2019 roku, wynikającym z ksiąg inwentarzowych. Wartość gruntów wykazana w bilansie, była zgodna z danymi wynikającymi z informacji o stanie mienia komunalnego Gminy Budziszewice według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku.

Poz.A.II.2. Środki trwałe w budowie (inwestycje) – wykazane w bilansie na kwotę 748.859,02 zł, były zgodne z wartością wynikającą z konta księgowego 080.

Poz. B. Aktywa obrotowe – w bilansie wykazano wartość 281.973,32 zł, na którą składały się: zapasy w wysokości 3.137,94 zł, należności krótkoterminowe w wysokości 217.704,00 zł, krótkoterminowe aktywa finansowe w wysokości 61.131,38 zł.

Poz. B.I. Zapasy – wartość wykazana w bilansie 3.137,94 zł, która w całości stanowiła zapasy materiałów wynikające z ewidencji konta 310.

Poz. B.II. Należności krótkoterminowe – wartość wykazana w bilansie 217.704,00 zł, która stanowiła należności od budżetów w kwocie 32.051,29 zł (saldo Wn konta 225-3) oraz pozostałe należności w kwocie 185.652,71 zł (**część salda konta 221** oraz saldo Wn konta 234).

Poz. B.III. Krótkoterminowe aktywa finansowe - w bilansie wykazano wartość 61.131,38 zł, którą w całości stanowiły środki pieniężne na rachunkach bankowych (poz.B.III.2 bilansu), w tym: na rachunku VAT prowadzonego do rachunku dochodów w wysokości 310,47 zł (saldo konta 130-12), na rachunku Funduszu Dróg Samorządowych w wysokości 30,93 zł (saldo konta 130-17), na rachunku Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w wysokości 5.621,53 zł (saldo konta 135), na rachunku środków depozytowych w wysokości 55.168,45 zł (saldo konta 139 wraz z analityką).

Ponadto kontrolą objęto pozycję D.II pasywów bilansu tj. zobowiązań krótkoterminowych, wykazaną w bilansie w kwocie 171.421,49 zł na którą składały się:

- poz. D.II.1 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług w kwocie 16.012,30 (saldo po stronie Ma konta 201),
- poz. D.II.3 Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń w kwocie 11.497,00 zł (saldo po stronie Ma konta 229),
- poz. D.II.4 Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń w kwocie 61.629,58 zł (saldo po stronie Ma konta 231),
- poz. D.II.5 pozostałe zobowiązania w kwocie 15.282,16 zł (**część salda konta 221** oraz salda po stronie Ma konta 240-17),
- poz. D.II.6 Sumy obce (depozytowe, zabezpieczenie wykonania umów) w kwocie 55.168,45 zł (saldo po stronie Ma konta 240-1)
- poz. D.II.7 Rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych w kwocie 310,47 zł (saldo po stronie Ma konta 222).

Kontrolujące ustaliły, że występujące w księgach rachunkowych jednostki budżetowej Urzędu Gminy na dzień 31 grudnia 2020 roku saldo po stronie Wn konta 221 wraz z analityką 1 i 3 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w kwocie 164.501,48 zł stanowiło „per saldo” należności w kwocie 179.752,71 zł i zobowiązań w kwocie 15.251,23 zł. Powyższe naruszało zapisy rozdziału II załącznika nr 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z którym konto 221 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności z tytułu dochodów budżetowych, a saldo Ma - stan zobowiązań jednostki budżetowej z tytułu nadpłat w tych dochodach.

Bilans jednostki sporządzony w dniu 8 kwietnia 2021 roku podpisali Wójt Gminy Marian Holak i Skarbnik Gminy Elżbieta Andryszczak.

W dniu 20 maja 2021 roku sporządzono łączny bilans obejmujący dane wynikające z bilansów gminnych jednostek budżetowych tj. Urzędu Gminy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Szkoły Podstawowej w Budziszewicach. Przedmiotowy dokument podpisali: Wójt Gminy Marian Holak i Skarbnik Gminy Elżbieta Andryszczak, który w dniu 20 maja 2021 roku przekazano drogą elektroniczną Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Łodzi, zaś w dniu 31 maja 2021

roku sporządzono korektę łącznego bilansu, którą przekazano do ww. Organu tego samego dnia.

V. ROZRACHUNKI I ROSZCZENIA. KONTO 080

1. ROZRACHUNKI Z ODBIORCAMI I DOSTAWCAMI. TERMINOWOŚĆ REGULOWANIA ZOBOWIĄZAŃ (LATA 2019 - 2020)

Zakładowy plan kont ustalony dla jednostki budżetowej Urzędu Gminy w Budziszewicach, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia nr 61/2018 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 31 grudnia 2018 roku, uwzględniał konto 201 – rozrachunki z odbiorcami i dostawcami. Zgodnie z zapisami ww. regulacji wewnętrznej, przedmiotowe konto służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych, a także należności z tytułu przychodów finansowych. Do konta 201 prowadzono ewidencję analityczną według poszczególnych kontrahentów tylko w przypadkach, gdy zachodzi rozbieżność w czasie między wykonanym świadczeniem /dostawą a wystawieniem faktury i zapłatą oraz w przypadku, gdy pomiędzy zleceniodawcą a zleceniobiorcą zajdą powiązania wynikające z udzielania zaliczek na poczet dostaw, robót, usług, kaucji gwarancyjnych. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma – stan zobowiązań. **Opis do przedmiotowego konta nie uwzględniał zasady ewidencji zobowiązań wymagalnych.** Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o rachunkowości określając zasady rachunkowości w jednostce, należy zapewnić w niej możliwość wyodrębnienia wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej jednostki, przy zachowaniu zasady ostrożności, o której mowa w art. 7. Ponadto na podstawie § 20 ust. 1 pkt 4 lit. b rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zakładowy plan kont powinien zapewnić możliwość sporządzenia sprawozdań finansowych, sprawozdań budżetowych lub innych sprawozdań określonych w odrębnych przepisach.

Według sporządzonego na dzień 31 grudnia 2020 roku bilansu Urzędu Gminy w Budziszewicach oraz zestawienia obrotów i sald, konto 201 wykazywało saldo Ma 16.012,30 zł stanowiące zobowiązania z tytułu dostaw i usług.

Prawidłowość zapisów operacji finansowych na koncie 201 w roku 2020, kontrolujące dokonały w oparciu o zarejestrowane na koncie 201 wybrane faktury dotyczące poniesionych kosztów w ramach prowadzonych inwestycji, wystawione przez 10 kontrahentów oraz objęte saldem na dzień 31 grudnia 2020 roku (zapłaconych w 2021 roku). Ogółem skontrolowano 29 dokumentów księgowych.

Zestawienie wybranych do kontroli faktur stanowi załącznik nr 6 protokołu kontroli.

W wyniku powyższej analizy stwierdzono, co następuje:

- wpływające do jednostki dokumenty zewnętrzne były rejestrowane w dzienniku korespondencji, a następnie przekazywane do pracownika merytorycznego;
- dokumenty będące podstawą zapisów księgowych, spełniały wymogi dotyczące dokumentu źródłowego, określone przez art. 21 i art. 22 ustawy o rachunkowości oraz w obowiązującej instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych w Urzędzie Gminy Budziszewice stanowiącej załącznik nr 2 do zarządzenia nr 29/06 Wójta

Gminy Budziszewice z dnia 29 grudnia 2006 roku zmienionego zarządzeniami: nr 58/2010 z dnia 29 grudnia 2010 roku, nr 62/2018 z dnia 31 grudnia 2018 roku;

- weryfikację wpływających dowodów księgowych pod względem merytorycznym przeprowadzali pracownicy merytoryczni Urzędu Gminy, którzy potwierdzali fakt dostarczenia materiału bądź wykonania usługi zgodnie ze złożonym zamówieniem, po czym przekazywano je celem dalszej realizacji;
- dokumenty stanowiące podstawę zapisów księgowych poddano kontroli pod względem prawidłowości formalno – rachunkowej, czego potwierdzeniem były stosowne adnotacje na pieczętkach dokumentujących przeprowadzenie powyższych czynności przez pracownika upoważnionego do wykonywania takich czynności;
- odnotowano przypadki wskazania w urzędzeniach księgowych błędnej daty zdarzenia gospodarczego. Operacje wynikające z faktur ujmowano w dacie wpływu do jednostki i tę samą datę wskazywano jako datę zdarzenia gospodarczego, co było niezgodne ze stanem faktycznym, np. faktura o numerze FVS/2020-09/25/KK z dnia 18 września 2020 roku (pozycja księgowa FV 7356/1) na kwotę 523.177,15 zł, wpłynęła do Urzędu w dniu 24 września 2020 roku, w urzędzeniach księgowych datę zdarzenia i datę wpływu wskazano dzień 24 września 2020 roku. Powyższe naruszało art. 23 ust. 2 pkt. 1-2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym zapis księgowy powinien zawierać co najmniej: 1) datę dokonania operacji gospodarczej; 2) określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji,
- dokumenty księgowe ujmowano w okresach sprawozdawczych zgodnych z zapisami załącznika nr 2 do zarządzenia nr 61/2018 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 31 grudnia 2018 roku, w których wskazano, że dokumenty złożone do 10-go dnia następnego miesiąca ujmowano do okresu, którego dotyczą, zaś po tym terminie przyjmowano już do okresu następnego;
- zabezpieczenie środków w planie finansowym potwierdzała Skarbnik Gminy;
- wydatek na dokumentach zatwierdzał do realizacji Wójt Gminy;
- realizacji zobowiązań dokonywano w terminach określonych w fakturze (rachunku), a w przypadku faktur wystawionych na podstawie zawartych umów, w terminach w nich wskazanych;
- operacje w zakresie zakupu dostaw i usług ewidencjonowano na kontach: Wn konta zespołu „4” lub 080, Ma 201 wraz z analityką - koszty wynikające z faktury, Wn 130, Ma 201 – zapłata zobowiązania na podstawie wyciągu bankowego;
- na dowodach księgowych zamieszczano numerację, która umożliwiała ich weryfikację z zapisami w księgach rachunkowych.

2. ROZRACHUNKI PUBLICZNOPRAWNE

Konto 225 – Rozrachunki z budżetami.

Zgodnie z zakładowym planem kont Urzędu Gminy w Budziszewicach stanowiącym załącznik nr 2 do zarządzenia nr 61/2018 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 31 grudnia 2018 roku - konto 225 służy do ewidencji rozrachunków z budżetami, w szczególności z tytułu dotacji, podatków, nadwyżek środków obrotowych i nadpłat w rozliczeniach z budżetami. Jak wynika z przyjętego uregulowania, ewidencja szczegółowa do tego konta, miała zapewnić możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań według każdego z tytułów rozrachunków z budżetem odrębnie. Konto 225 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma – stan zobowiązań.

Urząd Gminy prowadził w swoich księgach rachunkowych ewidencję rozliczeń podatku VAT w zakresie Urzędu oraz scentralizowane rozliczenia z tytułu podatku VAT. Kontrolujące wskazują, że wymogi sprawności i przejrzystości systemu ewidencji rachunkowej w jednostce samorządu terytorialnego wskazują jednak, że optymalnym rozwiązaniem byłoby umiejscowienie centralnego ośrodka rozliczenia VAT w Organie. Merytorycznym argumentem przemawiającym za takim rozwiązaniem jest powiązanie VAT należnego i VAT naliczonego odpowiednio z dochodami i wydatkami budżetowymi, których rozliczenie w skali całej jednostki samorządu terytorialnego jest prowadzone właśnie w księgach rachunkowych Organu.

W roku 2020 Urząd Gminy stosował metodę proporcjonalnego odliczania VAT za pomocą prewspółczynnika wynoszącego 5% oraz współczynnika wynoszącego 94%. Faktury, które stanowiły zobowiązania 2020 roku a wpłynęły w styczniu 2021 roku jednostka przy wyliczaniu podatku VAT podlegającego odliczeniu stosowała prewspółczynniki i współczynniki wyliczone do korekty podatku za 2020 rok tj. o dane z wykonania roku 2020. (11% i 95%).

Na dzień 31 grudnia 2020 roku saldo Wn konta 225-3 wynosiło 32.051,29 zł, które stanowiło należności z tytułu podatku naliczonego od towarów i usług. W deklaracji VAT-7 za miesiąc grudzień wykazano nadwyżkę podatku naliczonego nad należnym do zwrotu w terminie 60 dni w kwocie 31.862,00 zł. Różnica między kwotą wykazaną w ewidencji księgowej a wynikającą z deklaracji wynosiła 189,29 zł i wynikała z faktur ujętych w księgach rachunkowych 2020 roku, które wpłynęły w miesiącu styczniu 2021 roku. Przedmiotowy zwrot na rachunek bankowy prowadzony dla Urzędu Gminy nastąpił w dniu 22 marca 2021 roku (wyciąg bankowy nr 21/2021).

Terminowość zapłaty zobowiązań, zgodność zadeklarowanych kwot podatku dochodowego od osób fizycznych z przekazywanymi przelewami za wybrane miesiące 2020 roku, przedstawiono w tabeli stanowiącej **załącznik nr 7 protokołu kontroli**.

W wyniku analizy dokumentacji płacowej i ewidencji księgowej prowadzonej dla Urzędu Gminy w Budziszewicach z miesięcy: stycznia, marca, kwietnia, lipca i grudnia 2020 roku stwierdzono, co następuje:

- przekazywane zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych wynikały z tytułu umów o pracę, umów zlecenia, wynagrodzeń prowizyjnych, wynagrodzeń za odbyte posiedzenia Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- zobowiązania z tytułu zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, przekazywano na rachunek bankowy Urzędu Skarbowego w terminie zgodnym z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (obecnie tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1426 ze zm.), tj. do 20-go dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaliczki zostały pobrane;
- list płac nie oznaczono pozycjami księgowymi pod którymi powyższe operacje zostały zaewidencjonowane, co znacznie utrudniało ich identyfikację;
- ujęcie w ewidencji księgowej zbiorczych dowodów Polecenia Księgowania, w których nie wymieniono pojedynczych dowodów źródłowych, co naruszało zapisy art. 20 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, który stanowi, iż podstawą zapisów w księgach rachunkowych mogą być również sporządzone przez jednostkę dowody księgowe zbiorcze - służące do dokonania łącznych zapisów zbioru dowodów źródłowych, które muszą być w dowodzie zbiorczym pojedynczo wymienione;
- operacje w zakresie naliczenia podatku ujmowano na kontach: Wn 231, Ma 225, Wn 225 Ma 229 (odliczona od podatku składka na ubezpieczenie zdrowotne), natomiast przekazanie pobranych zaliczek na rachunek bankowy Urzędu Skarbowego na kontach: Wn 225, Ma 130 wraz z klasyfikacją budżetową;

- wystąpiły przypadki ujmowania operacji gospodarczych dotyczących wypłat wynagrodzenia z tytułu wykonania usług na podstawie zawartych umów zleceń na koncie 201- rozrachunki z tytułu dostaw i usług. Powyższe naruszało zapisy rozdziału II załącznika nr 3 rozporządzenia Ministra Finansów i Rozwoju w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz obowiązującej polityki rachunkowości, zgodnie z którym operacje w zakresie ewidencji rozrachunków z pracownikami i innymi osobami fizycznymi z tytułu wypłat pieniężnych i świadczeń rzeczowych zaliczonych, zgodnie z odrębnymi przepisami, do wynagrodzeń, a w szczególności należności za pracę wykonywaną na podstawie stosunku pracy, umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy agencyjnej i innych umów zgodnie z odrębnymi przepisami, ewidencjonujemy na koncie 231 – rozrachunki z tytułu wynagrodzeń;
- od naliczanych, pobieranych i przekazywanych zaliczek z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych pobierano należną płatnikowi prowizję.

Konto 229 – Pozostałe rozrachunki publicznoprawne

Konto 229, zgodnie z ustaleniami obowiązującej polityki rachunkowości, służy do ewidencji, innych niż z budżetami, rozrachunków publicznoprawnych, a w szczególności z tytułu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych. Ewidencja szczegółowa prowadzona jest według tytułów rozrachunków oraz podmiotów, z którymi są dokonywane rozliczenia. Konto 229 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma – stan zobowiązań.

Saldo konta 229 (wraz z analityką 1, 3) wykazane na dzień 31 grudnia 2020 roku po stronie Ma wynosiło 11.497,00 zł, na które składały się składki na ubezpieczenie społeczne pracodawcy i Fundusz Pracy od dodatkowego wynagrodzenia rocznego naliczonego za 2020 rok, które zapłacono w zbiorczej kwocie 24.719,27 zł w dniu 4 lutego 2021 roku (wyciąg bankowy nr 12/2021).

Analizy terminowości zapłaty zobowiązań oraz zgodności zadeklarowanych składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy od wynagrodzeń z miesięcy: styczeń, marzec, kwiecień, lipiec i grudzień 2020 roku, dokonano w oparciu o dane wynikające z list płac, zapisów ewidencji księgowej, wyciągów bankowych oraz deklaracji ZUS DRA.

*Zestawienie zadeklarowanych składek podlegających wpłacie na rzecz ZUS wraz z ich wpłatami za wybrane miesiące 2020 roku przedstawia tabela stanowiąca **załącznik nr 8** protokołu kontroli.*

Na podstawie przedłożonej dokumentacji kontrolujące stwierdziły co następuje:

- składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz składki na Fundusz Pracy przekazywane były na rachunek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w terminach określonych art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (obecnie tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 423 ze zm.);
- list płac nie oznaczono pozycjami księgowymi pod którymi powyższe operacje zostały zaewidencjonowane, co znacznie utrudniało ich identyfikację;
- ujęcie w ewidencji księgowej zbiorczych dowodów Polecenia Księgowania, w których nie wymieniono pojedynczych dowodów źródłowych. Powyższe stanowiło naruszenie zapisu art. 20 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości;

- zapisy na kontach dotyczące naliczonych i zapłaconych składek ZUS były zgodne z ustaleniami zakładowego planu kont i ujmowane w urządzeniach księgowych na kontach: Wn 231, Ma 229 (składki społeczne od pracownika oraz składka zdrowotna niepodlegająca odliczeniu), Wn 225 Ma 229 (kwota odliczonej od podatku składki na ubezpieczenia zdrowotne), Wn 405, Ma 229 (składki społeczne od pracodawcy oraz składki na Fundusz Pracy), Wn 229, Ma 130 wraz z klasyfikacją budżetową przekazanie naliczonych składek społecznych, zdrowotnych i na Fundusz Pracy na rachunek bankowy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- wystąpiły przypadki ujmowania operacji gospodarczych dotyczących wypłat wynagrodzenia z tytułu wykonania usług na podstawie zawartych umów zleceń na koncie 201- rozrachunki z tytułu dostaw i usług. Powyższe było sprzeczne z zapisami rozdziału II załącznika nr 3 rozporządzenia Ministra Finansów i Rozwoju w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej;

Składki na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Kontrolowana jednostka na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 511 ze zm.; Dz. U. z 2019 r., poz. 1172 ze zm.; Dz. U. z 2020 r., poz. 426 ze zm.), nie była zobowiązana dokonywać miesięcznych wpłat na Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, z uwagi na zatrudnienie, w okresie kontrolowanym, mniejszej niż 25 osób w przeliczeniu na pełne etaty, co potwierdziła w swoim oświadczeniu Skarbnik Gminy Elżbieta Andryszczak, *które stanowi załącznik nr 9 protokołu kontroli.*

3. ROZRACHUNKI MIĘDZY BUDŻETEM A URZĘDEM JST Z TYTUŁU DOCHODÓW I WYDATKÓW

W załączniku nr 1 do zarządzenia nr 61/2018 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 31 grudnia 2018 roku określającym zakładowy plan kont dla budżetu Gminy wskazano, że kontem służącym do ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi z tytułu zrealizowanych przez te jednostki dochodów budżetowych było konto 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”. Na podstawie zapisów konta zaewidencjonowanych w Organie stwierdzono, że na stronie Wn przedmiotowego konta ujmowano na koniec okresu sprawozdawczego dochody budżetowe zrealizowane przez jednostki budżetowe w wysokości wynikającej ze sporządzanych miesięcznych sprawozdań budżetowych Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej. Konto 222 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn konta 222 oznacza stan zrealizowanych dochodów budżetowych objętych okresowymi sprawozdaniami, lecz nieprzekazanych na rachunek budżetu, zaś saldo Ma ww. konta oznacza stan dochodów budżetowych przekazanych przez jednostki budżetowe i urząd obsługujący organ podatkowy jednostki samorządu terytorialnego na rachunek budżetu, lecz nieobjętych okresowymi sprawozdaniami.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku odnotowano saldo po stronie Wn przedmiotowego konta w kwocie 310,47 zł.

Ponadto w przedmiotowym uregulowaniu określono, że kontem służącym do ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi z tytułu dokonanych przez te jednostki wydatków budżetowych było konto 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”. Na podstawie

analizy zapisów księgowych zaewidencjonowanych w Organie stwierdzono, że na stronie Wn konta 223 ujmowano środki przekazane z rachunku budżetu na pokrycie wydatków jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 133, zaś na stronie Ma ww. konta na koniec okresu sprawozdawczego ujmowano wydatki dokonane przez jednostki budżetowe w wysokości wynikającej z miesięcznych sprawozdań tych jednostek w korespondencji z kontem 902. Jednostka kontrolowana prowadziła ewidencję szczegółową do konta 223 w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi gminnymi jednostkami organizacyjnymi z tytułu przekazanych na ich rachunki środków pieniężnych przeznaczonych na pokrycie realizowanych przez nie wydatków budżetowych. Na dzień 31 grudnia 2020 roku nie odnotowano salda na przedmiotowym koncie.

Zgodnie z obowiązującym w Urzędzie Gminy zakładowym planem kont stanowiącym załącznik nr 2 do zarządzenia 61/2018 z dnia 31 grudnia 2018 roku, konto 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” służyło do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych. Na stronie Wn konta 222 ujmowano dochody budżetowe przelane do budżetu, w korespondencji z kontem 130. Na stronie Ma przedmiotowego konta ujmowano w ciągu roku budżetowego okresowe przeksięgowania zrealizowanych dochodów budżetowych na konto 800, na podstawie miesięcznych sprawozdań budżetowych Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej. Na dzień 31 grudnia 2020 roku saldo Ma konta 222 wynosiło 310,47 zł i stanowiło środki zgromadzone na rachunku VAT prowadzonym do rachunku dochodów.

Konto 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” służyło do rozliczania jednostki budżetowej z tytułu zrealizowanych wydatków budżetowych, w tym wydatków w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich. Saldo Ma konta 223 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan środków budżetowych otrzymanych na pokrycie wydatków budżetowych, lecz nie wykorzystanych do końca roku. Na stronie Ma przedmiotowego konta ewidencjonowano wpływ środków budżetowych otrzymanych na pokrycie wydatków budżetowych w korespondencji z kontem 130 „Rachunek bieżący jednostki”. Na stronie Wn konta 223 ujmowano w ciągu roku budżetowego okresowe przeksięgowania zrealizowanych wydatków budżetowych na konto 800, na podstawie miesięcznych sprawozdań budżetowych Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej. Na dzień 31 grudnia 2020 roku saldo konta 223 ulegało likwidacji w wyniku księgowania przelewu dokonanego z tytułu zwrotu do budżetu jednostki samorządu terytorialnego niewykorzystanych środków na wydatki budżetowe minionego roku. Przedmiotową operację ujęto na stronie Wn konta 130 w korespondencji z kontem 223 (zapisem ujemnym). Powyższe naruszało zapisy rozdziału 2 załącznik nr 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym konto 223 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan środków pieniężnych otrzymanych na pokrycie wydatków budżetowych, lecz niewykorzystanych do końca roku. Saldo konta 223 ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu na rachunek dysponenta wyższego stopnia środków pieniężnych niewykorzystanych do końca roku, w korespondencji z kontem 130.

4. KONTO 080

W kontrolowanej jednostce wydatki poniesione na realizację zadań inwestycyjnych, zgodnie z załącznikiem nr 2 do zarządzenia nr 61/2018 Wójta Gminy Budziszewice z

dnia 31 grudnia 2018 roku, ewidencjonuje się na koncie – 080 – środki trwałe w budowie (inwestycje), do którego prowadzono ewidencję szczegółową, pozwalającą na wyodrębnienie poszczególnych zadań inwestycyjnych, zapewniając skalkulowanie ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów - środków trwałych. Do konta 080 prowadzono ewidencję szczegółową z podziałem na zadania np. 080-1 nazwa zadania. W następnym roku po zakończeniu inwestycji i przyjęciu na środki trwałe, nadany numer na dane zadanie mógł być przypisany nowemu zadaniu inwestycyjnemu. Na stronie Wn konta 080, ujmowano poniesione koszty dotyczące danej inwestycji, po stronie Ma konta, wartość uzyskanych efektów inwestycyjnych. Saldo po stronie Wn konta 080 wskazuje na koszty inwestycji niezakończonych.

Saldo konta 080 na 31 grudnia 2019 rok wynosiło 139.257,80 zł i dotyczyło niezakończonych inwestycji wyspecyfikowanych poniżej:

- konto 080-15 w kwocie 34.830,80 zł – budowa przydomowych oczyszczalni ścieków,
- konto 080-5 w kwocie 27.060,00 zł – termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Budziszewicach,
- konto 080-16 w kwocie 20.910,00 zł – odnawialne źródła energii w Gminie Budziszewice,
- konto 080-12 w kwocie 13.161,00 zł – utworzenie nowych pracowni oraz modernizacja boiska i bieżni w Szkole Podstawowej w Budziszewicach,
- konto 080-17 w kwocie 13.653,00 zł – przebudowa drogi gminnej w miejscowości Węgrzynowice – Modrzewie,
- konto 080-18 w kwocie 8.118,00 zł – przebudowa drogi gminnej ulicy Letniskowej nr 116051E w miejscowości Budziszewice,
- konto 080-21 w kwocie 21.525,00 zł – budowa kanalizacji na ulicy Sadowej oraz modernizacji sieci wodociągowej w Budziszewicach.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku saldo konta 080 wynosiło 748.859,02 zł, na które składało się:

- konto 080-15 w kwocie 34.830,80 zł – budowa przydomowych oczyszczalni ścieków,
- konto 080-5 w kwocie 27.060,00 zł – termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Budziszewicach,
- konto 080-16 w kwocie 632.602,22 zł – odnawialne źródła energii w Gminie Budziszewice,
- konto 080-12 w kwocie 13.161,00 zł – utworzenie nowych pracowni oraz modernizacja boiska i bieżni w Szkole Podstawowej w Budziszewicach,
- konto 080-21 w kwocie 21.525,00 zł – budowa kanalizacji na ulicy Sadowej oraz modernizacji sieci wodociągowej w Budziszewicach,
- konto 080-9 w kwocie 19.680,00 zł – utworzenie w 2020 roku nowych miejsc opieki w żłobku w Budziszewicach.

Z przedstawionych powyżej danych wynika, że część zadań tworzących saldo konta 080 na dzień 31 grudnia 2019 roku to zadania, na które poniesiono koszty wstępne ich realizacji, natomiast sama realizacja miała miejsce w roku 2020. Natomiast zestawienie pozostałych inwestycji zaewidencjonowanych na koncie 080 na dzień 31 grudnia 2019 roku wraz z wskazaniem prognozowanego okresu ich realizacji stanowi **załącznik nr 10**

protokołu kontroli. Kontrolujące wskazują na pozycję nr 3 ww. zestawienia, która dotyczy budowy przydomowych oczyszczalni. Jak wynikało z ustnych wyjaśnień Skarbnika Gminy saldo po stronie Wn konta 080-15 w kwocie 34.830,80 zł stanowiło poniesione w latach 2010 – 2011 koszty za opracowanie dokumentacji projektowej, która po dokonaniu aktualizacji będzie mogła być wykorzystana w chwili przyjęcia zadania do realizacji.

VI. GOSPODARKA KASOWA

1. ZABEZPIECZENIE WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH I DRUKÓW ŚCISŁEGO ZARACHOWANIA. KONTROLA KASY. INSTRUKCJA KASOWA

W Urzędzie Gminy w Budziszewicach obsługę kasy powierzono Małgorzacie Wójcik, zatrudnionej w Urzędzie Gminy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, od dnia 11 maja 1998 roku (ostatni zakres czynności z dnia 5 kwietnia 2013 roku wraz z aneksem nr 1 z dnia 15 maja 2014 roku, aneksem nr 2 z dnia 20 stycznia 2020 roku oraz aneksem nr 3 z dnia 19 stycznia 2021 roku). W aktach osobowych pracownika znajduje się oświadczenie z dnia 2 czerwca 2008 roku o odpowiedzialności materialnej za powierzone pieniądze i inne wartości.

W okresie objętym kontrolą obowiązywało zarządzenie nr 29/2006 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 29 grudnia 2006 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych w Urzędzie Gminy w Budziszewicach oraz instrukcji kasowej, Treść w/w zarządzenia zmieniano następującymi zarządzeniami: nr 34/07 z dnia 31 grudnia 2007 roku, nr 43/08 z dnia 31 grudnia 2008 roku, nr 58/2010 z dnia 29 grudnia 2010 roku, nr 69/2014 z dnia 31 grudnia 2014 roku, nr 62/2018 z dnia 31 grudnia 2018 roku. Załącznikiem nr 1 do wskazanego zarządzenia wprowadzono instrukcję kasową.

W obowiązującej instrukcji opisano między innymi:

- wymagania wobec kasjera,
- wymagania wobec pomieszczenia kasy, ochrony i transportu wartości pieniężnych,
- gospodarkę kasową,
- dokumentację kasową, przyjmowanie wpłat i dokonywanie wypłat,
- raporty kasowe,
- czynności kontrolne.

Z uwagi na panującą w okresie prowadzonych czynności kontrolnych sytuację epidemiczną, odstąpiono od przeprowadzenia kontroli kasy.

2. DOKUMENTOWANIE OPERACJI KASOWYCH

Z ustaleń dokonanych przez kontrolujące wynikało, że obroty występujące w kasie Urzędu Gminy Budziszewice były znikome.

Prawidłowość dokumentowania operacji kasowych w okresie objętym kontrolą, sprawdzono w oparciu o wymienione niżej raporty kasowe sporządzone w Urzędzie Gminy w Budziszewicach w miesiącu październiku 2020 roku:

- 1) Raporty kasowe – Urząd Gminy – środki budżetowe
 - nr 18/2020 z dnia 30 października 2020 roku – saldo początkowe 0,00 zł, przychód 1.414,26 zł, rozchód 1.414,26 zł, saldo końcowe 0,00 zł.
- 2) Raporty kasowe – Urząd Gminy – dochody – nie sporządzano.
- 3) Raporty kasowe – Urząd Gminy – sumy depozytowe - nie sporządzano.
- 4) Raporty kasowe – Urząd Gminy – FŚS - nie sporządzano.
- 5) Raporty kasowe – Szkoła Podstawowa w Budziszewicach – środki budżetowe - nie sporządzano.
- 6) Raporty kasowe – Szkoła Podstawowa w Budziszewicach – FŚŚ - nie sporządzano.
- 7) Raporty kasowe Gminny Ośrodek pomocy Społecznej – środki budżetowe
 - nr 35/2020 z dnia 15 października 2020 roku – saldo początkowe 0,00 zł, przychód 1.000,00 zł, rozchód 1.000,00 zł, saldo końcowe 0,00 zł;
 - nr 36/2020 z dnia 20 października 2020 roku – saldo początkowe 0,00 zł, przychód 2.094,00 zł, rozchód 2.094,00 zł, saldo końcowe 0,00 zł;
 - nr 37/2020 z dnia 30 października 2020 roku – saldo początkowe 0,00 zł, przychód 1.351,30 zł, rozchód 1.351,30 zł, saldo końcowe 0,00 zł;
- 8) Raporty Kasowe – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej – sumy depozytowe - nie sporządzano;
- 9) Raporty kasowe – Gminna Biblioteka Publiczna – środki budżetowe - nie sporządzano;

Ustalono co następuje:

- podstawą wpisu do raportu przyjęcia gotówki do kasy był czek,
- udokumentowanie wydatków stanowiły dowody źródłowe. Wszystkie dowody zostały sprawdzone pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym oraz zostały zatwierdzone do wypłaty;
- salda raportów kasowych przenoszone były do raportu sporządzonego za kolejny okres w prawidłowej wysokości. Rozchód gotówki w raporcie ewidencjonowany był na podstawie dowodów źródłowych;
- nie wystąpiły wpłaty do kasy Urzędu z tytułu dochodów;
- sprawdzenia raportów dochodowych dokonywała referent Małgorzata Badełek;
- raporty kasowe sporządzane w danym dniu były też w tym dniu zamykane.

W 2020 roku w Urzędzie Gminy w Budziszewicach nie udzielono zaliczek.

VII. WYKONYWANIE BUDŻETU JEDNOSTKI. ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. INFORMACJE OGÓLNE – 2020 ROK.

Dochody i przychody budżetu

Wykonanie dochodów i przychodów budżetu Gminy Budziszewice w 2020 roku kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	2020 rok	
	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
DOCHODY OGÓŁEM	12 364 997,08	11 568 307,99
Dochody bieżące	11 348 217,60	11 059 348,08
Dochody majątkowe	1 016 779,48	508 959,91
Dotacje budżetu Wojewody Łódzkiego	4 190 109,23	4 000 336,59
Dotacje z budżetu państwa	513,82	513,82
Dotacje z Krajowego Biura Wyborczego	28 416,00	28 066,00
WFOŚiGW w Łodzi	29 205,00	7 304,70
Środki zagraniczne	592 704,38	97 274,90
Inne	537 100,00	524 709,90
Subwencja	3 879 431,00	3 879 431,00
PRZYCHODY	966 124,00	1 679 627,06
Kredyty i pożyczki	0	0
Nadwyżka z lat poprzednich	0	0
Niewykorzystane środki pieniężne o których mowa w art.217 ust.2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych	411 366,00	416 317,42
Wolne środki	554 758,00	1 263 309,64

Wydatki i rozchody budżetu.

Wydatki i rozchody budżetu Gminy Budziszewice oraz ich wykonanie w 2020 roku przedstawiono w tabeli poniżej:

Wyszczególnienie	2020 rok	
	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
WYDATKI OGÓŁEM	12 933 317,08	12 032 375,20
Wydatki majątkowe	2 119 985,48	2 010 476,00
Wydatki bieżące	10 813 331,60	10 021 899,20
RÓZCHODY	397 804,00	397 804,00
w tym: spłata kredytów i pożyczek	397 804,00	397 804,00

2. WIELOLETNIA PROGNOZA FINANSOWA

Zgodnie z art. 230 ustawy o finansach publicznych, Rada Gminy Budziszewice corocznie podejmowała uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Kontroli poddano WPF na lata 2021-2024 wraz z prognozą kwoty długu i spłatą zobowiązań na lata 2021-2028, wprowadzoną uchwałą Rady Gminy Budziszewice nr XVIII/102/2020 z dnia 30 grudnia 2020 roku w brzmieniu nadanym uchwałą nr XX/116/2021 z dnia 6 maja 2021 roku. Zapisy w WPF zawierały wszystkie wymagane art. 226 ww. ustawy informacje. Uchwalona wieloletnia prognoza finansowa winna być realistyczna, a przyjęte w niej prognozowane wielkości finansowe powinny posiadać uzasadnienie wynikające z dokumentów źródłowych, będących w dyspozycji kontrowanej jednostki. W związku z powyższym kontrolujące dokonały analizy danych przedstawionych w wieloletniej prognozie finansowej na lata 2021-2024 wraz z prognozą kwoty długu i spłatą zobowiązań na lata 2021-2028, w szczególności wielkości w zakresie: dochodów ogółem, dochodów bieżących, dochodów ze sprzedaży majątku, wydatków bieżących, wydatków na obsługę długu, rozchodów i przychodów.

Planowane dochody ogółem

Zgodnie z przedstawioną wieloletnią prognozą finansową wysokość planowanych dochodów ogółem Gminy Budziszewice w 2021 roku wynosiła 14 407.326,44 zł. W 2022 zaplanowano spadek dochodów o 21,33%, tj. do kwoty 11 333.565,00 zł, w latach kolejnych zaplanowano sukcesywny wzrost dochodów ogółem (średnio 2,31% na rok, maksymalnie 2,55% między 2023 a 2024) do kwoty 13 000.265,00 zł w roku 2028.

Planowane dochody bieżące

Wysokość dochodów bieżących zgodnie z WPF wynosiła w 2021 roku 10 961.897,44 zł. W latach kolejnych zaplanowano wzrost dochodów bieżących średnio o 2,46% (maksymalnie 2,57% między 2022 a 2023) do kwoty 13 000.265,00 zł w roku 2028.

Planowane dochody majątkowe w zakresie sprzedaży majątku

Kontrolowana jednostka w 2021 roku przewidywała uzyskanie dochodów majątkowych w wysokości 3 445.429,00 zł, w tym ze sprzedaży majątku w kwocie 30.000,00 zł, w roku 2022 w wysokości 136.962,00, z tego ze sprzedaży majątku 30.000,00 zł i z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje 106.962,00 zł oraz w kolejnych latach 2023-2024 ze sprzedaży majątku po 30.000,00 zł.

Planowane wydatki ogółem

Zgodnie z przedstawioną wieloletnią prognozą finansową wysokość planowanych wydatków ogółem Gminy Budziszewice w 2021 roku wynosiła 14 514.288,44 zł. W 2022 roku zaplanowano spadek wydatków o 24,82%, tj. do kwoty 10.911.926,00 zł, w latach kolejnych zaplanowano sukcesywny wzrost wydatków ogółem (średnio 2,65% na rok, maksymalnie 2,91% między 2024 a 2025) do kwoty 12 764.265,00 zł w roku 2028.

Planowane wydatki bieżące

Wysokość wydatków bieżących zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową wynosiła w 2021 roku 10 521.710,44 zł. W 2022 roku zaplanowano spadek wydatków o 0,4%, w latach kolejnych zaplanowano wzrost wydatków bieżących średnio o 2,48% (maksymalnie 2,5%) do kwoty 12 140.870,00 zł w roku 2028.

Wydatki bieżące z tytułu poręczeń i gwarancji

W latach objętych prognozą Gmina Budziszewice nie przewiduje wydatków z tego tytułu.

Wysokość planowanych wydatków bieżących na obsługę długu

W 2021 roku kwota zaplanowanych wydatków bieżących na obsługę długu wynosiła 20.182,00 zł. W kolejnych latach wysokość wydatków na obsługę długu z każdym rokiem maleje, aż do kwoty 1.255,00 zł w 2028 roku. Zmiany w wysokościach wydatków na obsługę długu wynikały ze spłaty zobowiązań.

Planowane przychody

Zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową na lata 2021-2024 wraz z prognozą kwoty długu i spłatą zobowiązań na lata 2021-2028 uchwaloną przez Radę Gminy Budziszewice, prognozowane przychody w 2021 roku stanowiły kwotę 451.278,00 zł, w tym z tytułu: [1] planowanej do zaciągnięcia pożyczki z budżetu państwa na wyprzedzające finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków z budżetu Unii Europejskiej w kwocie 106.962,00 zł; [2] wolnych środków – 344.316,00 zł. W kolejnych latach (2022-2028) nie zaplanowano w Wieloletniej Prognozie Finansowej przychodów.

Kwota długu

Planowana kwota długu w latach 2021–2028 ma charakter spadkowy i przedstawia się następująco: [rok 2021] 1 967.435,00 zł; [rok 2022] 1 545.796,00 zł; [rok 2023] 1 249.796,00 zł; [rok 2024] 944.000,00 zł; [rok 2025] 708.000,00 zł; [rok 2026] 472.000,00 zł; [rok 2027] 236.000,00 zł; [rok 2028] 0,00 zł. W roku 2021 przypadające do spłaty raty kredytów i pożyczek w kwocie 344.316,00 zł zostaną spłacone z wolnych środków. Kolejne lata 2022–2028 kończą się prognozowaną nadwyżką budżetową, która przeznaczona będzie na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek: [rok 2022] 421.639,00 zł; [rok 2023] 296.000,00 zł; [rok 2024] 305.796,00zł; [lata 2025-2028] po 236.000,00 zł w każdym roku.

Rozchody budżetu

Na podstawie analizy umów kredytowych wraz z harmonogramami spłat oraz wielkości wykazanych w załączniku nr 1 do WPF na lata 2021-2028, stwierdzono rzetelność danych rozchodów z tytułu spłat kredytów, a także wydatków bieżących na obsługę długu.

Wykonanie rozchodów budżetu dotyczące kontrolowanej jednostki zaplanowano w 2021 roku na kwotę 344.316,00 zł, w roku 2022 w kwocie 421.639,00 zł, w roku 2023 w

kwocie 296.000,00 zł, w roku 2024 w kwocie 305.796,00 zł, natomiast w kolejnych latach (2025-2028) po 236.000,00 zł. Kwota rozchodów przeznaczona na spłatę rat kapitałowych kredytów i pożyczek.

Ustalenia:

Kontrola wieloletniej prognozy finansowej dla Gminy Budziszewice na lata 2021-2024 wraz z prognozą kwoty długu i spłatą zobowiązań na lata 2021-2028 uchwalonej przez Radę Gminy Budziszewice na mocy uchwały nr XVIII/102/2020 z dnia 30 grudnia 2020 roku, w brzmieniu nadanym uchwałą nr XX/116/2021 z dnia 6 maja 2021 roku wykazała, że:

- Rada Gminy upoważniła Wójta do: [1] zaciągania zobowiązań związanych z realizacją przedsięwzięć zamieszczonych w wykazie przedsięwzięć do WPF na lata 2021-2024; [2] zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy; [3] przekazywania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku następnym jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy; [4] dokonywania zmian limitów zobowiązań i kwot wydatków na realizację przedsięwzięcia finansowanego z udziałem środków europejskich albo środków, o których mowa w art. 5 ust.1 pkt 3, w związku ze zmianami w realizacji tego przedsięwzięcia, o ile zmiany te nie pogorszą wyniku budżetu dla każdego roku objętego wieloletnią prognozą finansową. Upoważnienie to obejmuje także upoważnienie do dokonywania zmian środków przeznaczonych na współfinansowanie realizacji przedsięwzięć, o których mowa w zdaniu pierwszym, w tym wkładu własnego beneficjenta, oraz wynikających z rozstrzygniętych konkursów, o których mowa w art. 38 ust.1 pkt 1 ustawy o zasadach realizacji programów.
- w załączniku do uchwały określono odrębnie dla każdego przedsięwzięcia: [1] nazwę i cel, [2] jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za realizację lub koordynującą wykonywanie przedsięwzięcia, [3] okres realizacji i łączne nakłady finansowe, [4] limity wydatków w poszczególnych latach, [5] limit zobowiązań, co było zgodne z art. 226 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych;
- prognozę kwoty długu sporządzono na okres, na który zaciągnięto i planowano zaciągnąć zobowiązania;
- dochody z tytułu sprzedaży majątku zostały zaplanowane z zachowaniem wymogu realistyczności;
- rozchody w poszczególnych latach objętych prognozą planowano w kwotach wynikających z harmonogramów spłat zobowiązań zaciągniętych do końca roku 2028;
- objaśnienia wartości przyjętych w prognozie pozwalały na ocenę ich realistyczności.

VIII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

1. DOCHODY Z PODATKÓW I OPŁAT LOKALNYCH - 2019 - 2020

Rachunkowość w zakresie podatków i opłat. Plan kont

Zasady prowadzenia ewidencji podatków i opłat organu podatkowego jednostki samorządu terytorialnego uregulowano w załączniku nr 3 do zarządzenia nr 61/2018 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 31 grudnia 2018 roku w sprawie ustalenia zakładowego planu kont w Urzędzie Gminy.

Zgodnie z § 10 ust. 1 załącznika nr 3 do niniejszego zarządzenia, ewidencja podatków jest integralną częścią ewidencji księgowej urzędu i jest prowadzona z wykorzystaniem kont syntetycznych planu kont urzędu jako jednostki budżetowej.

W zarządzeniu określono wykaz kont bilansowych dla prowadzenia ewidencji podatków i opłat, w tym m.in. konto 221 – *Należności z tytułu dochodów budżetowych*, 720 – *Przychody z tytułu dochodów budżetowych*. Ewidencja szczegółowa do kont analitycznych prowadzona jest w komórce finansowej i służy do rozrachunków z podatnikami, które podlegają przypisaniu na kontach oraz w zakresie dokonywanych wpłat i ich rozliczenia w systemie komputerowym, „KSZOB - system Księgowości zobowiązań Podatkowych” U.I.INFO-SYSTEM, Roman i Tadeusz Groszek s.c. z Legionowa (osoby fizyczne). Dla osób prawnych ewidencja prowadzona jest ręcznie.

Prawidłowość dokonanych zapisów księgowych oraz zapisów na kontach podatników przeanalizowano w oparciu o dokumenty źródłowe (deklaracje podatkowe, decyzje określające wysokość zobowiązania, decyzje umorzeniowe, dowody wpłaty) dotyczące podatku od nieruchomości.

Organizacja wymiaru i poboru podatków i opłat

W Urzędzie Gminy w Budziszewicach zagadnieniem podatków i opłat zajmują się dwie osoby. Naliczenie przypisu, ewidencja, pobór i egzekucja podatków: rolnego, leśnego, od nieruchomości i od środków transportowych (od osób fizycznych) dokonywana jest z wykorzystaniem programu komputerowego finansowo-księgowego firmy U.I.INFO-SYSTEM, Roman i Tadeusz Groszek s.c. Ewidencja analityczna (do konta 221) prowadzona jest według rodzajów podatków. Na poszczególnych kontach podatników ewidencjonowane są przypisy, odpisy, zaległości, odsetki i nadpłaty. Dla osób pranych ewidencja przypisu, poboru podatków prowadzona jest ręcznie. Na koniec każdego roku budżetowego ustalane są stany kont zobowiązań pieniężnych poszczególnych podatników.

Na podstawie obowiązujących w jednostce uregulowań ustalono, że do ewidencji podatków i opłat lokalnych służą konta: 101, 130, 141, 221, 226 720. Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 litera „b” i „c” ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, zasady przetwarzania i ochrony danych osobowych w systemie informatycznym opracowano i zawarto w zarządzeniu nr 27/2019 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 15 lipca 2019 roku w sprawie wprowadzenia do użytku służbowego polityki ochrony danych osobowych i instrukcji zarządzenia systemami informatycznymi w Urzędzie Gminy w Budziszewicach, które zostało zmienione zarządzeniem nr 54/2020 z dnia 30 grudnia 2020 roku. Ponadto w Urzędzie Gminy obowiązuje polityka ochrony danych osobowych wprowadzona do użytku tym samym zarządzeniem nr 27/2019 zmienione zarządzeniem

54/2020 oraz polityka bezpieczeństwa informacji wprowadzona zarządzeniem nr 58/2020 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 31 grudnia 2020 roku w sprawie ustanowienia systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji w Urzędzie Gminy w Budziszewicach.

Realizację dochodów Gminy Budziszewice z tytułu podatków i opłat lokalnych w latach 2019 – 2020 przedstawiono w poniżej zamieszczonych tabelach:

Tabela
Plan i realizacja dochodów w 2019 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Procent Wykonania planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE – ogółem		13 113 082,88	13 066 481,89	99,64	99,64
1.	Podatek od nieruchomości	340 737,00	367 808,93	107,95	2,81
2.	Podatek rolny	207 566,00	204 451,74	98,50	1,56
3.	Podatek leśny	8 939,00	9 766,40	109,26	0,07
4.	Podatek od środków transportowych	124 607,00	121 463,00	97,48	0,93
5.	Opłata targowa	0	0	0	0
6.	Pozostałe dochody własne	2 798 936,12	2 792 577,64	99,77	21,37
Dochody własne ogółem		3 480 785,12	3 496 067,71	100,44	26,75

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedłożonych przez Urząd Gminy w Budziszewicach

Tabela
Plan i realizacja dochodów w 2020 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Procent Wykonania planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE – ogółem		12 364 997,08	11 568 307,99	93,56	93,56
1.	Podatek od nieruchomości	375 298,00	389 402,27	103,75	3,37
2.	Podatek rolny	213 511,00	218 155,00	102,18	1,89
3.	Podatek leśny	9 749,00	9 690,00	99,39	0,08
4.	Podatek od środków transportowych	120 996,00	127 999,00	105,79	1,11
5.	Opłata targowa	0	0	0	0
6.	Pozostałe dochody własne	2 407 637,65	2 311 098,80	95,99	19,98
Dochody własne ogółem		3 127 191,65	3 056 345,07	97,73	26,42

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedłożonych przez Urząd Gminy w Budziszewicach

Podatek od nieruchomości

W okresie objętym kontrolą obowiązywała uchwała Rady Gminy Budziszewice nr II/10/2018 z dnia 3 grudnia 2018 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości oraz zwolnień obowiązujących na terenie Gminy Budziszewice oraz uchwała Rady Gminy Budziszewice nr X/57/2019 z dnia 27 listopada 2019 roku.

Prawidłowość przyjętych przez Radę Gminy stawek podatku od nieruchomości, skontrolowano porównując je ze stawkami określonymi w: obwieszczeniu Ministra Finansów z dnia 3 sierpnia 2018 roku w sprawie górnych stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych w 2019 roku (M.P. z 2018 roku poz.745) oraz obwieszczeniu Ministra

Finansów z dnia 24 lipca 2019 roku w sprawie górnych stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych w 2020 roku (M.P. z 2019 roku poz. 738).

Przedmiot opodatkowania	Stawki podatkowe uchwalone przez Radę Gminy (w zł)	
	2019 rok	2020 rok
Od budynków mieszkalnych lub ich części od 1m ² (art.5 ust.1 pkt 2 lit a)	0,52	0,55
Od budynków lub ich części związanych z działalnością gospodarczą oraz części budynków mieszkalnych zajętych na prowadzenie działalności gospodarcze (art.5 ust.1 pkt 2 lit. b)	18,00	18,50
Od budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym (art.5 ust.1 pkt 2 lit. c)	5,20	5,29
Od budynków zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych od 1m ² (art.5 ust.1 pkt 2 lit. d)	4,23	4,31
Od budynków zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego i pozostałe pozarządowe (art.5 ust.1 pkt 2 lit. e)	4,59	4,67
Od 1m ² powierzchni gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków(art.5 ust.1 pkt1 lit. a)	0,70	0,72
Od pozostałych gruntów od 1m ² w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pozarządowe(art.5 ust.1 pkt 1 lit. c)	0,26	0,26
Od gruntów pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych (art.5 ust.1 .pkt 1 lit. b)	4,33	4,41
Od gruntów niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji, o którym mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji i położonych na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego	2,98	3,03
Od budowli art.5 ust.1 pkt .3)	2% ich wartości określonej w art.4 ust.1 pkt 3 i ust.3-7,	2% ich wartości określonej w art.4 ust.1 pkt 3 i ust.3-7,

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że obowiązujące na terenie Gminy Budziszewice stawki nie przekroczyły wysokości górnych stawek podatku na 2019 i 2020 rok określonych w cytowanych wyżej przepisach.

Ponadto Rada Gminy Budziszewice ww. uchwałami wprowadziła zwolnienia od podatku od nieruchomości. Niniejszą uchwałą zwolniono od podatku od nieruchomości grunty, budynki i budowle zajęte na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przeciwpożarowej, z wyjątkiem tych części, w których prowadzona jest inna działalność gospodarcza.

Podatek od nieruchomości od osób prawnych

W okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2019 – 2020 roku plan i wykonanie dochodów w podatku od nieruchomości od osób prawnych stanowiły kwoty:

Tabela nr 1

Klasyfikacja budżetowa		2019 rok (w zł)	2020 rok (w zł)
75615 § 0310	Dochody planowane po zmianach	165.142,00	178.438,00
	Dochody wykonane	176.968,00	190.383,00

Dane wynikające z rocznych sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za lata 2019 – 2020

Kontrolą objęto prawidłowość określenia wysokości podatku (wymiar), terminowość wpłat rat podatku, prowadzenie ewidencji księgowej oraz zakres podejmowanych przez organ podatkowy czynności windykacyjnych wobec 10 losowo wybranych podatników o największych wartościach zobowiązań podatkowych.

W wyniku kontroli ustalono, co następuje:

Tabela nr 2

(...)¹

Ustalenia kontroli:

- deklaracje w latach 2019-2020 zostały złożone przez wszystkich podatników, w terminie wynikającym z art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity z 2019 roku, Dz. U. poz. 1170), zgodnie z którym osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki niemające osobowości prawnej, jednostki organizacyjne Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, a także jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe są obowiązane składać, w terminie do dnia 31 stycznia, organowi podatkowemu właściwemu ze względu na miejsce położenia przedmiotów opodatkowania, deklaracje na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu – w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku. Wyjątek stanowili podatnicy o nr (...) ², którzy złożyli deklarację z opóźnieniem kilku dni po wymaganym terminie;
- deklaracje zawierały pieczętkę z datą i nr pozycji rejestracji wpływu deklaracji do Urzędu Gminy Budziszewice;
- **złożone przez podmioty w 2019 i 2020 roku deklaracje podatkowe nie zawierały adnotacji pracownika organu podatkowego o sprawdzeniu poprawności deklaracji pod względem formalno-rachunkowym, co daje podstawy do stwierdzenia, że organ podatkowy nie dokonał czynności sprawdzających, wynikających z art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa;**
- jednostka ma dostęp do danych ewidencji gruntów i budynków prowadzonej przez Starostwo Powiatowe w Tomaszowie Mazowieckim w formie komputerowej;
- podatnicy objęci próbą kontroli uiszczali podatek w terminach wynikających z art. 6 ust. 9 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych;
- przedmiot opodatkowania ustalono zgodnie z zapisami w ewidencji gruntów;

¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- w związku ze zmianami w przedmiocie opodatkowania podatnicy składali korekty deklaracji na podatek od nieruchomości zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Zmiana wysokości należnego podatku następowała od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaszła zmiana.

Podatek od nieruchomości od osób fizycznych

W okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2019 - 2020 roku plan i wykonanie dochodów w podatku od nieruchomości od osób fizycznych stanowiły kwoty:

Tabela nr 1

Klasyfikacja budżetowa		2019 rok (w zł)	2020 rok (w zł)
75616 § 0310	Dochody planowane po zmianach	175.595,00	196.860,00
	Dochody wykonane	190.840,93	199.019,27

Dane wynikające z rocznych sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za lata 2019 - 2020

Kontrolą objęto prawidłowość ustalenia wysokości podatku (wymiar), terminowość wpłat rat podatku, prowadzenie ewidencji księgowej oraz zakres podejmowanych przez organ podatkowy czynności windykacyjnych wobec piętnastu losowo wybranych podatników.

Dane dotyczące daty doręczenia decyzji podatkowej oraz wysokości podatku za lata 2019-2020 przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 2

(...)³

Kontrolujące ustaliły, co następuje:

- podatek od nieruchomości ustalono w prawidłowej wysokości, tj. wg stawek podatku określonych przez Radę Gminy Budziszewice;
- przedmiot opodatkowania ustalono zgodnie z zapisami z ewidencji gruntów i budynków oraz w oparciu o informacje na podatek złożone przez podatników;
- decyzje doręczano za pośrednictwem sołtysów lub drogą pocztową za potwierdzeniem odbioru ze wskazaniem daty odbioru i własnoręcznym podpisem podatnika;
- decyzje dla objętych kontrolą podatników doręczano w terminie umożliwiającym uiszczenie podatku w ustawowym terminie płatności zobowiązania podatkowego wynikającym z art. 6 ust. 7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych;
- podatnicy objęci kontrolą w związku ze zmianami w przedmiocie opodatkowania w trakcie roku złożyli informacje na podatek od nieruchomości zgodnie z art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych;
- podatnicy dokonywali płatności rat podatku w terminach ustawowych, za wyjątkiem podatników o nr (...) ⁴. W przypadku podatnika o nr (...) ⁵, który nie spełnił w

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

ustawowym terminie zobowiązania podatkowego z tytułu II raty za 2020 rok - organ podatkowy prowadził czynności windykacyjne wystawiając upomnienie. Podatnik dokonał wpłaty ww. zaległości. Od nieterminowej wpłaty pobrano odsetki od zaległości podatkowych, o których mowa w art. 53 §1 ustawy Ordynacja podatkowa oraz koszty upomnienia. Natomiast w przypadku podatnika o nr (...) ⁶, który nie spełnił w ustawowym terminie zobowiązania podatkowego z tytułu I-IV raty za 2020 rok – organ podatkowy wystawiał regularnie upomnienia, a następnie wszczywał postępowanie egzekucyjne w celu przymusowego wyegzekwowania należności podatkowych (wystawiając tytuły wykonawcze) z uwagi na brak wpłat.

Udzielone ulgi w zapłacie podatku w zakresie podatku od nieruchomości (np. umorzenie zaległości, rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności)

2019 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	5	11.760,00
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	0	-
Odroczenie terminu płatności podatku	0	-
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	0	-
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	0	-

2020 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	9	2.314,00
Rozłożenie zapłaty podatku na raty		-

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

	0	
Odroczenie terminu płatności podatku	0	-
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	0	-
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	0	-

Kontrolą objęto niżej wymienione decyzje w sprawie umorzenia zaległości podatkowych:

1. decyzja nr 3130.2.2.2019 z dnia 1 lutego 2019 roku w sprawie umorzenia zaległości z tytułu I-III raty podatku od nieruchomości za 2018 rok w łącznej wysokości 8.601,00 zł. Data wpływu wniosku do organu – 25 grudnia 2018 roku;
2. decyzja nr 3111.1.2.2020 z dnia 29 stycznia 2020 roku w sprawie umorzenia zaległości z tytułu I-IV raty podatku od nieruchomości za 2019 rok w łącznej wysokości 465,00 zł. Data wpływu wniosku do organu – 30 grudnia 2019 roku;
3. decyzja nr 3111.1.4.2020 z dnia 7 października 2020 roku w sprawie umorzenia zaległości z tytułu III raty podatku od nieruchomości za 2020 rok w kwocie 447,00 zł. Data wpływu wniosku do organu – 17 września 2020 roku;
4. decyzja nr 3123.1.2.2020 z dnia 15 czerwca 2020 roku w sprawie umorzenia zaległości z tytułu II raty podatku od nieruchomości za 2020 rok w kwocie 1.046,00 zł. Data wpływu wniosku do organu – 18 maja 2020 roku.

Na podstawie przeanalizowanej dokumentacji w powyższym zakresie ustalono:

- sprawa z wniosku podatnika zgodnie z art. 207 ustawy Ordynacja podatkowa, została załatwiona w drodze decyzji;
- organem wydającym decyzje był Wójt Gminy;
- decyzje zawierały uzasadnienie faktyczne i prawne ich wydania, zgodnie z art.210 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa;
- instytucję umorzenia zastosowano wyłącznie do podatków, co do których upłynął termin płatności;
- okoliczności i fakty zawarte we wnioskach zostały udokumentowane przez podatników, tym samym uzasadniały ważny interes podatnika. Stanowiły podstawę do zastosowania przez organ podatkowy ulgi. Do wniosków dołączono niezbędne dokumenty, stanowiące podstawę do udzielenia ulgi przez organ;
- nie stwierdzono, aby w postępowaniu podatkowym brali udział pracownicy organu podatkowego podlegający wyłączeniu od udziału w postępowaniu na podstawie art. 130 ww. ustawy.

Udzielone ulgi i zwolnienia w zakresie podatku rolnego (w szczególności ulga inwestycyjna i z tytułu nabycia gruntów)

2019 rok

Rodzaj decyzji	Ilość decyzji (szt.)	Kwota ulgi lub zwolnienia (zł)
----------------	-------------------------	--------------------------------------

Ulga inwestycyjna	0	-
Zwolnienie z tytułu nabycia gruntów	4	951,23
Ulga żołnierska	0	-
Umorzenie zaległości, odsetek	4	1.824,00
Rozłożenie na raty zapłaty podatku (zaległości)	0	-
Odroczenie terminu zapłaty podatku (zaległości)	0	-

2020 rok

Rodzaj decyzji	Ilość decyzji (szt.)	Kwota ulgi lub zwolnienia (zł)
Ulga inwestycyjna	0	-
Zwolnienie z tytułu nabycia gruntów	1	141,34
Ulga żołnierska	0	-
Umorzenie zaległości, odsetek	7	1.967,00
Rozłożenie na raty zapłaty podatku (zaległości)	0	-
Odroczenie terminu zapłaty podatku (zaległości)	0	-

Kontrolą objęto niżej wymienione decyzje wydane przez organ, dotyczące umorzenia zaległości podatkowych w podatku rolnym:

1. 3111.1.6.2020 z dnia 7 października 2020 roku w sprawie umorzenia zaległości podatku rolnego z tytułu III raty za 2020 rok w kwocie 225,00 zł. Data wpływu wniosku 16 września 2020 roku;
2. 3123.1.2.2020 z dnia 1 lipca 2020 roku w sprawie umorzenia zaległości podatku rolnego z tytułu I i II raty za 2020 rok w wysokości 448,00 zł – data wpływu wniosku 27 maja 2020 roku;
3. 3111.1.7.2020 z dnia 9 października 2020 roku w sprawie umorzenia zaległości podatku rolnego z tytułu III raty za 2020 rok w kwocie 329,00 zł – data wpływu wniosku 21 września 2020 roku.

Na podstawie przeanalizowanej dokumentacji w powyższym zakresie ustalono:

- wszystkie sprawy z wniosków podatników zgodnie z art. 207 ustawy Ordynacja podatkowa, zostały załatwione w drodze decyzji;

- organem wydającym decyzje był Wójt Gminy;
- decyzje zawierały uzasadnienie faktyczne i prawne ich wydania, zgodnie z art.210 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa;
- instytucję umorzenia zastosowano wyłącznie do podatków, co do których upłynął termin płatności;
- okoliczności i fakty zawarte we wnioskach były udokumentowane przez podatników, tym samym uzasadniały ważny interes podatnika. Stanowiły podstawę do zastosowania przez organ podatkowy ulgi. Do wniosków dołączono niezbędne dokumenty, stanowiące podstawę do udzielenia ulgi przez organ;
- nie stwierdzono, aby w postępowaniu podatkowym brali udział pracownicy organu podatkowego podlegający wyłączeniu od udziału w postępowaniu na podstawie art. 130 ww. ustawy.

Podatek od środków transportowych

W okresie kontrolowanym obowiązywały stawki podatku od środków transportowych przyjęte uchwałą Rady Gminy Budziszewice nr II/11/2018 z dnia 3 grudnia 2018 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych, zmienioną uchwałą nr IV/24/2019 z dnia 28 lutego 2019 roku.

Jednostka otrzymuje od Starostwa Powiatowego w Tomaszowie Mazowieckim miesięczne informacje dotyczące pojazdów z terenu Gminy Budziszewice, zarejestrowanych bądź wyrejestrowanych w danym miesiącu i okresach wcześniejszych.

Podatek od środków transportowych – osoby fizyczne

W okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2019 - 2020 roku plan i wykonanie dochodów w podatku od środków transportowych od osób fizycznych stanowiły kwoty:

Tabela nr 1

Klasyfikacja budżetowa		2019 rok (w zł)	2020 rok (w zł)
75616 § 0340	Dochody planowane po zmianach	124.607,00	120.996,00
	Dochody wykonane	121.463,00	127.999,00

Dane wynikające z rocznych sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2019 i 2020 rok

Kontrolą objęto prawidłowość zastosowanej przez podatników stawki podatku, terminowość wpłat, powszechność opodatkowania oraz zakres podejmowanych czynności windykacyjnych w latach 2019-2020 w odniesieniu do następujących podatników: (...) ⁷

Ustalenia kontroli:

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- terminu złożenia deklaracji wynikającego z art. 9 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych do 15 lutego danego roku podatkowego, nie zachowali podatnicy o nr (...) ⁸ (dotyczy deklaracji na podatek na 2020 rok);
- złożone przez podmioty deklaracje podatkowe zawierały adnotację pracownika organu podatkowego o sprawdzeniu poprawności deklaracji pod względem formalno-rachunkowym;
- stawki zastosowane przez podatników były zgodne ze stawkami określonymi przez Radę Gminy Budziszewice;
- dane wykazywane w deklaracjach podatkowych posiadały informacje pozwalające na weryfikację prawidłowości zastosowanej stawki podatku;
- w przypadku powstania lub wygaśnięcia obowiązku podatkowego w trakcie roku nie wszyscy podatnicy zachowali 14-dniowy termin złożenia deklaracji wymagany przepisem art. 9 ust. 6 pkt 2 ustawy. W przypadkach nie złożenia przez podatników deklaracji w terminie, organ skorzystał z kompetencji przepisu art. 274a § 1 ordynacji podatkowej, żądając złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wzywając do jej złożenia, jeżeli deklaracja nie została złożona mimo takiego obowiązku;
- w sytuacji powstania/wygaśnięcia obowiązku podatkowego w trakcie roku wysokość podatku ustalono proporcjonalnie do liczby miesięcy, w których istniał obowiązek podatkowy, o czym stanowił art. 11 ust. 3 ustawy;
- w związku ze zbyciem/nabyciem pojazdu, w ewidencji księgowej dokonywano odpisów lub przypisów należności podatkowej;
- kontrola terminowości wpłat podatku wykazała, że w przyjętej do kontroli próbie podatnicy dokonali terminowych wpłat zobowiązań podatkowych.

Podatek od środków transportowych – osoby prawne

Z danych prezentowanych w rocznych sprawozdaniach Rb-27S za 2019 i 2020 rok wynika, że kontrolowana jednostka nie planowała i nie osiągała dochodów w zakresie podatku od środków transportowych od osób prawnych.

Terminowość podejmowania czynności windykacyjnych w odniesieniu do zaległości podatkowych

Prawidłowość i terminowość podejmowania oraz przeprowadzania działań windykacyjnych, przeanalizowano na przykładzie czynności podejmowanych przez organ podatkowy, co zestawiono w poniższych tabelach:

Podatek od nieruchomości od osób prawnych – II rata 2019 r. (termin zapłaty 31 stycznia 2019 r.)

Nie odnotowano nieterminowych wpłat z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Podatek od nieruchomości od osób fizycznych – II rata 2019 r. (termin zapłaty 15 maja 2019 r.)

(...)⁹

Podatek od środków transportowych II rata 2019 r. - (termin zapłaty 15 września 2019 r.)

(...)¹⁰

Podatek od środków transportowych II rata 2020 r. - (termin zapłaty 15 września 2020 r.)

Nie odnotowano nieterminowych wpłat z tytułu podatku od środków transportowych.

Powyższą próbę uzupełniono danymi dotyczącymi podatników z największymi kwotami zaległości na dzień 31 grudnia 2020 roku, w zakresie podatku od nieruchomości. Skontrolowano działania windykacyjne z lat 2019-2020.

(...)¹¹

W odniesieniu do terminowości podejmowania czynności windykacyjnych, co do zaległości podatkowych objętych powyższą próbą kontroli – stwierdzono przypadek nie wystawiania przez organ tytułu wykonawczego. Powyższe stanowiło naruszenie przepisów § 7 i § 9 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych. Zgodnie z dyspozycją § 7 przywołanego rozporządzenia wierzyciel przesyła zobowiązanemu upomnienie, niezwłocznie po upływie terminu zapłaty należności pieniężnej. Jeżeli zobowiązany pomimo otrzymanego upomnienia nie dokona wpłaty należności, zgodnie z § 9 ww. rozporządzenia wierzyciel niezwłocznie wystawia tytuł wykonawczy.

2. DOCHODY Z MAJĄTKU

Zgodnie z zapisami Regulaminu organizacyjnego Urzędu Gminy stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 3/2011 z dnia 25 stycznia 2011 roku Wójta Gminy Budziszewice ze zmianami oraz zakresami czynności poszczególnych pracowników, zadania w zakresie gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości w okresie objętym kontrolą

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

realizowało stanowisko ds. rozwoju gospodarczego i ochrony środowiska – inspektor Monika Skorzycka, stanowisko ds. podatków i gospodarki gruntami – inspektor Zofia Kotynia oraz stanowisko ds. windykacji należności podatkowych inspektor Beata Kujawa, których pracę bezpośrednio nadzorowały Sekretarz oraz Skarbnik Gminy.

Rada Gminy Budziszewice nie określiła zasad nabywania zbywania czy obciążania nieruchomości stanowiących własność Gminy. Na określoną czynność Rada wyrażała zgodę podejmując każdorazowo stosowną uchwałę.

Uchwałą nr VII/35/07 z dnia 28 czerwca 2007 roku, podjętą w oparciu o ówczesny art. 43 obowiązującej wówczas ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r., Nr 249, poz. 2104), Rada Gminy Budziszewice określiła szczegółowe zasady, sposoby i tryb umarzania wierzytelności z tytułu należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy Ordynacja podatkowa oraz udzielania ulg w spłacaniu tych należności, oraz wskazania organów do tego uprawnionych. Według powyższej, organami właściwymi w sprawach określonych niniejszą uchwałą byli Wójt Gminy oraz kierownicy gminnych jednostek organizacyjnych w zakresie należności wpłacanych na rzecz tych jednostek, którzy podejmowali decyzję na uprzedni wniosek dłużnika. Kontrolujące wskazują, że przywołana wyżej uchwała Rady Gminy utraciła swoją ważność w związku z uchyleniem ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych, stanowiącej podstawę jej podjęcia. W dniu 24 września 2009 roku w Dz.U. z 2009 r., Nr 157, poz. 1240) ogłoszona została ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych i to art. 59 tej ustawy stanowił podstawę do podjęcia przez Radę Gminy uchwały w przedmiotowym zakresie.

W okresie objętym kontrolą oraz w latach wcześniejszych jednostka nie posiadała planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, do którego sporządzenia zobowiązany był Wójt, zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 65 ze zm.).

Jak wynikało z przedłożonego przez Wójta Gminy wyjaśnienia: *„Nie posiadamy sporządzonego planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości na okres objęty kontrolą jak również na lata wcześniejsze, do czego zobowiązuje wójta art.25 ust.2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami, z uwagi na błędną interpretację tych przepisów. Interpretowaliśmy, iż obowiązek ten realizuje się w sytuacji, gdy planuje się działania na nieruchomościach, m.in. zmianę ich przeznaczenia, sprzedaż, wydzierżawienie, oddanie w użyczenie. Natomiast, w przypadku takim jak nasz, gdzie nie planujemy i nie odbywają się żadne działania w obrocie nieruchomościami, nie ma potrzeby stanowienia o kierunkach zagospodarowania i polityce działania wobec posiadanych nieruchomości. Pragnę wyjaśnić, iż powodem takiego stanu rzeczy jest specyfika gminnego zasobu. Mianowicie, tworzą go głównie nieruchomości o konkretnym sposobie zagospodarowania, celu wykorzystania, co do których nie planuje się zmian. Są to między innymi nieruchomości na których znajdują się Urząd Gminy, gminna oczyszczalnia ścieków, świetlice wiejskie, urządzone ogólnodostępne przestrzenie publiczne. Natomiast co do działek rolnych, nie planujemy co najmniej do połowy 2023 roku zmiany ich przeznaczenia jak i obrotu nimi. Po ewentualnym opracowaniu częściowych planów zagospodarowania przestrzennego zamierzamy je przekształcić w działki pod budownictwo mieszkaniowe. Według naszej interpretacji, staliśmy na stanowisku, iż dopiero wówczas sporządzimy plan wykorzystania zasobów nieruchomości. Gdziekolwiek zaistniały zmiany, pojawiły się nieplanowo, służą realizacji zadań publicznych i dotyczą niewielkich części. Na przykład część działki przy Urzędzie Gminy wydzierżawiliśmy pod stację regazyfikacji na okres 3 lat. Funkcjonowanie stacji ma charakter tymczasowy”.*

Wyjaśnienie Wójta Gminy w sprawie nie opracowania planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości stanowi załącznik nr 11 protokołu kontroli.

Odnośząc się do przedmiotowego wyjaśnienia, kontrolujące wskazują na brak spójności z oświadczeniem złożonym przez Skarbnik Gminy w dniu 20 maja 2021 roku, z którego wynikało, że Gmina w latach 2019 – 2020 do prognozowania dochodów z tytułu sprzedaży mienia przyjęła założenia dotyczące podziału działek rolnych o numerach ewidencyjnych 84/5 i 85/3 położonych w obrębie Budziszewice na działki budowlane. Ponadto inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wskazują, że niezależnie od planowanych działań w stosunku do gminnego zasobu nieruchomości, Wójt Gminy jako gospodarujący gminnym zasobem nieruchomości stosownie do zapisów art. 25 ust. 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zobowiązany był określić na okres trzech lat plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, zawierający w szczególności informacje określone w art. 25 ust. 2a cytowanej ustawy.

Stosownie do postanowień art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, kontrolowana jednostka opracowała wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku, informację o stanie mienia komunalnego, zawierającą dane wymagane wymienionym wyżej przepisem prawa.

Rada Gminy Budziszewice uchwałą nr III/17/2018 z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2019 rok oraz uchwałą nr XI/61/2019 z dnia 30 grudnia 2019 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2020 rok, zaplanowała dochody majątkowe w dziale 010 rozdziale 01095 § 0770 (wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkownika wieczystego nieruchomości) odpowiednio w kwocie 40.000,00 zł oraz 30.000,00 zł. Z uwagi na fakt że, w okresie objętym kontrolą jednostka nie zbywała nieruchomości gminnych, kontrolujące wystąpiły z prośbą o wyjaśnienie podstaw przyjęcia do budżetu wskazanych wyżej kwot jako dochodów z tytułu zbycia majątku Gminy, które **stanowi załącznik nr 12 protokołu kontroli.**

Z oświadczenia złożonego przez Skarbnika Gminy Elżbietę Andryszczak wynika, że: „W latach 2019 – 2020 Gmina nie uzyskała dochodów z tytułu sprzedaży mienia. Przy planowaniu budżetu zaplanowano dochody z ww. tytułu odpowiednio w kwotach 40.000,00 zł i 30.000,00 zł. Wstępnie zakładano dokonanie podziału działek 84/5 i 85/3 położonych w obrębie Budziszewice na działki budowlane na potrzeby ewentualnej sprzedaży”.

Kontrolujące wskazują na konieczność bieżącego monitoringu procesów stanowiących o dochodach majątkowych jednostki i tym samym dokonywaniu bieżących zmian planowanych kwot w tym zakresie dochodów. Zmiany w zakresie planu dochodów ze szczególnym uwzględnieniem dochodów ze sprzedaży majątku w toku wykonywania budżetu są konieczne, jeżeli procedury monitorowania wykonywania budżetu dają wiedzę, że składniki majątku nie zostaną zbyte, bądź jeśli nie zostają wdrożone żadne procedury mające na celu ich zbycie. Wielkość planowanych dochodów w danym roku budżetowym stanowi jeden z parametrów wyliczenia wskaźnika dopuszczalnych spłat zadłużenia w roku następnym i latach kolejnych, o których mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Zawyżenie bowiem planu dochodów w stosunku do jego faktycznego wykonania z ww. tytułu, może w konsekwencji skutkować błędną oceną możliwości spłaty zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego w roku następnym. Ponadto w budżecie na rok 2019 i 2020 zaplanowano sklasyfikowane w dziale 700 rozdziale 70005 § 0750 wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych w kwocie odpowiednio 85.746,00 zł oraz 101.029,00 zł.

Dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości

Na podstawie dokumentów źródłowych (ewidencja księgowa, sprawozdawczość, księgi inwentarzowe, informacja o stanie mienia komunalnego) stwierdzono, że w latach 2019 – 2020 nie odnotowano dochodów z tytułu sprzedaży mienia.

Oświadczenie potwierdzające stwierdzony stan faktyczny złożyła Skarbnik Gminy, które stanowi załącznik nr 12 protokołu kontroli

Dochody z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarządu

W okresie objętym kontrolą jednostka nie osiągała dochodów z tytułu użytkowania wieczystego, użytkowania i zarządu. Nie przekazywała też odpłatnie własnych nieruchomości w te formy władania w latach wcześniejszych, co potwierdził w swoim oświadczeniu Wójt Gminy, *które stanowi załącznik nr 13 protokołu kontroli.*

Dochody z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości

Planowane i wykonane dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych ujmowane w dziale 700 rozdział 70005 § 0750, pochodziły z czynszu dzierżawnego, najmu lokali mieszkalnych i użytkowych pozostających w gminnym zasobie, które przedstawia poniższa tabela:

2019 rok			2020 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
85 746,00	85 746,00	86 039,38	101 029,00	101 029,00	101 272,47

Dzierżawa składników majątkowych

Na podstawie przedłożonej dokumentacji ustalono, że w latach 2019 – 2020 obowiązywały 2 umowy dzierżawy, w tym jedna zawarta w okresie wcześniejszym tj. 12 marca 2018 roku.

Kontrolujące przeanalizowały zgodność trybu wydzierżawienia w roku 2018 na okres do dnia 12 marca 2033 roku nieruchomości gruntowej stanowiącej działkę o numerze ewidencyjnym 535 o powierzchni 400 m², położonej w obrębie geodezyjnym Budziszewice. W wyniku analizy dokumentów stwierdzono co następuje:

- działkę gruntu wydzierżawiono na podstawie umowy z dnia 12 marca 2018 roku, na okres do dnia 12 marca 2033 roku, z przeznaczeniem na wybudowanie masztu z urządzeniami nadajnikowymi w celu poprawienia jakości połączeń telefonii komórkowej na terenie Gminy;
- umowę dzierżawy zawarto na podstawie uchwały Rady Gminy Budziszewice nr XXVI/150/2017 z dnia 27 października 2017 roku. W § 2 ww. uchwały zobowiązano Wójta Gminy do dokonania czynności prawnych związanych z oddaniem w dzierżawę wymienionej nieruchomości w trybie i na warunkach określonych ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami. W niniejszej uchwale nie określono trybu zawarcia umowy dzierżawy. Na podstawie przedłożonej dokumentacji ustalono, że ww. umowę zawarto w drodze bezprzetargowej. **Powyższe stanowiło naruszenie art. 37 ust. 4 ustawy dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami zgodnie z którym zawarcie umów użytkowania, najmu lub dzierżawy na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony następuje w drodze przetargu. Wojewoda albo odpowiednia rada lub sejmik mogą wyrazić zgodę na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tych umów;**

- **dzierżawę przedmiotowej nieruchomości nie poprzedzała publikacja wykazów nieruchomości przeznaczonych do wydzierżawienia, którego wymóg sporządzenia i publikacji wynikał z art. 35 ustawy o gospodarce nieruchomościami;**
- umowa zobowiązywała dzierżawcę do zapłaty wydzierżawiającemu czynszu miesięcznego w wysokości 1.400,00 zł netto powiększony o VAT, w terminie 21 dni od dnia doręczenia prawidłowo wystawionej faktury;
- na dzierżawcy spoczywał obowiązek ponoszenia wszelkich świadczeń związanych z użytkowaniem nieruchomości oraz uiszczania podatku;
- umowa dzierżawy nie zawierała zapisu dotyczącego prawa do aktualizowania wysokości czynszu. Kontrolujące wskazują, że przy obecnej dynamice rynku nieruchomości, uzgadniana na początku stawka czynszu po krótkim okresie może znacznie odbiegać od warunków rynkowych. Dlatego niezmiernie istotne jest takie kształtowanie stosunku umownego, aby wysokość czynszu pozostawała atrakcyjna dla obu stron umowy przez cały okres dzierżawy, a temu może służyć klauzula waloryzacyjna.

Ponadto w trakcie czynności kontrolnych przeanalizowano prawidłowość zawarcia w roku 2019 umowy dzierżawy na czas oznaczony do trzech lat, nieruchomości gruntowej stanowiącej część działki o numerze ewidencyjnym 496,497 o powierzchni 200 m², położonej w obrębie geodezyjnym Budziszewice.

W wyniku analizy dokumentów stwierdzono, co następuje:

- umowę dzierżawy przedmiotowej nieruchomości zawarto w dniu 29 października 2019 roku;
- nieruchomość wydzierżawiono na okres 3 lat, poczynając od dnia podpisania umowy, z przeznaczeniem pod budowę stacji LNG;
- **dzierżawę przedmiotowej nieruchomości nie poprzedzała publikacja wykazów nieruchomości przeznaczonych do wydzierżawienia, którego wymóg sporządzenia i publikacji wynikał z art. 35 ustawy dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami;**
- umowa zobowiązywała dzierżawcę do zapłaty czynszu rocznego w wysokości 250,00 zł netto powiększony o należny podatek VAT za okres od dnia zawarcia umowy do dnia uzyskania prawomocnego pozwolenia na budowę stacji, zaś czynsz w kwocie 2.000,00 zł + VAT za okres od dnia uzyskania prawomocnego pozwolenia na budowę do czasu rozwiązania umowy lub jej zakończenia. Na podstawie przedłożonej dokumentacji ustalono, że dzierżawca otrzymał ze Starostwa Powiatowego w Tomaszowie Mazowieckim decyzję nr 873/2020 zatwierdzającą projekt budowlany i udzielającą pozwolenia na budowę stacji, która stała się ostateczna w dniu 9 października 2020 roku;
- na dzierżawcy spoczywał obowiązek ponoszenia wszelkich świadczeń związanych z użytkowaniem nieruchomości oraz uiszczania podatku.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku nie odnotowano zaległości w opłatach z tytułu dzierżawy.

Najem lokali mieszkalnych

Zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego wg obowiązującego wówczas tekstu jednolitego (Dz. U. z 2014 r., poz. 150 ze zm., obecnie obowiązującym

w tym zakresie jest tekst jednolity Dz. U. 2020 r., poz. 611), Rada Gminy Budziszewice uchwałą nr II/8/2014 z dnia 16 grudnia 2014 roku uchwaliła wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy na lata 2015-2020, który oblikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 14 stycznia 2015 roku, pod pozycją 73.

Uchwała określała wielkość oraz stan techniczny posiadanego zasobu mieszkaniowego gminy, prognozę zmian tych wielkości, analizę potrzeb oraz plan remontów i modernizacji, wynikających ze stanu technicznego budynków i lokali, zasady polityki czynszowej oraz warunki obniżania czynszu, źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej oraz wysokość wydatków z podziałem na koszty bieżącej działalności, koszty remontów i modernizacji. Zgodnie z zapisami § 6 niniejszej uchwały w latach 2015 - 2020 nie planowano sprzedaży lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Budziszewice. Lokalami i budynkami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu Gminy zarządza Wójt Gminy.

Zasady wynajmu lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Budziszewice określała uchwała nr XIX/97/08 Rady Gminy Budziszewice z dnia 10 października 2008 roku.

W okresie objętym kontrolą obowiązywały stawki bazowe czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych i lokali socjalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Budziszewice, określone przez Wójta Gminy zarządzeniami: nr 64/2017 z dnia 21 grudnia 2017 roku, nr 56/2018 z dnia 21 grudnia 2018 roku i nr 55/2019 z dnia 27 listopada 2019 roku.

Zasoby lokali mieszkalnych Gminy Budziszewice w latach 2019 – 2020 przedstawia poniższa tabela:

Rok	Ogółem lokale mieszkalne	Liczba lokali wynajętych	Liczba umów zawartych w roku
2019	14	14	2
2020	14	14	2

W okresie objętym kontrolą zawarto 4 umowy najmu. Na podstawie przedłożonej dokumentacji ustalono, że zawarte w latach 2019-2020 umowy były kontynuacją umów zawartych w okresie wcześniejszym. Przedmiotowe umowy zawarto na wnioski najemców, którzy wnosili w nich o najem lokali mieszkalnych na kolejny rok. Umowy określały wysokość czynszu, wyliczonego z uwzględnieniem stawki bazowej ustalonej przez Wójta w stosownych zarządzeniach. Poza czynszem najmu, jeden z najemców zobowiązany był do ponoszenia opłaty za centralne ogrzewanie, pobór wody oraz instalację kanalizacyjną wg wskazań licznika wody. Poza ww. , najemcy zobowiązani byli do wnoszenia opłat zakładowi energetycznemu z tytułu zużycia energii elektrycznej. W zapisach przedmiotowych umów wskazano, że wynajmujący zastrzega zmianę wysokości czynszu w przypadku zmiany stawki stanowiącej podstawę do jego ustalenia.

Kontrolujące przeanalizowały wpłaty czynszów najmu lokali mieszkalnych w roku 2020 w konfrontacji z zawartymi umowami i stwierdzono, że w 23 przypadkach, najemcy nie zachowali umownego terminu wpłaty czynszu. Od nieterminowych wpłat dokonanych w roku 2020 naliczono i pobierano odsetki ustawowe, za wyjątkiem 10 przypadków (szczegółowe dane w zestawieniu).

Zestawienie terminowości wpłat czynszów najmu z lokali mieszkalnych w roku 2020 stanowi załącznik nr 14 protokołu kontroli.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku zaległości w opłatach z tytułu najmu lokali mieszkalnych wynosiły 3.160,47 zł, odnotowane na kontach najemców wskazanych w tabeli stanowiącej **załącznik nr 15 protokołu kontroli**.

Najem lokali użytkowych

W jednostce nie ustalono zasad dotyczących stawek czynszu za wynajem lokali użytkowych stanowiących własność Gminy. Stawki, jak wyjaśnił w oświadczeniu Wójt Gminy, ustalano indywidualnie dla każdego przedmiotu najmu, uwzględniając położenie budynku, położenie lokalu w budynku, wyposażenie budynku i lokalu w urządzenia techniczne i instalacje oraz ich stan, cel na jaki lokal może zostać wykorzystany a także, powierzchnię wykorzystaną pod najem.

*Oświadczenie Wójta w sprawie ustalenia wysokości stawki czynszu lokali użytkowych stanowi **załącznik nr 16 protokołu kontroli***

W 2019 roku funkcjonowały cztery umowy najmu lokali użytkowych, które zawarto w okresie wcześniejszym, zaś w roku 2020 obowiązywały cztery przedmiotowe umowy, w tym jedną zawarto w dniu 28 grudnia 2020 roku na okres od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia 31 grudnia 2023 roku.

Kontrolujące przeanalizowały procedurę zawarcia umowy najmu lokalu użytkowego położonego w Budziszewicach przy ul. J. Ch. Paska 66, o powierzchni 41,28m². Przedmiotową umowę zawarto z dotychczasowym najemcą w drodze bezprzetargowej na okres od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia 31 grudnia 2023 roku z przeznaczeniem na prowadzenie działalności pocztowej. Poprzednio obowiązującą była umowa najmu nr PI/MNN/A/Ł/P/K/I/2/17 z dnia 28 kwietnia 2017 roku dwukrotnie aneksowana, zawarta pierwotnie na okres od dnia 1 maja 2017 roku do dnia 30 kwietnia 2020 roku z możliwością przedłużenia. W dniu 4 lutego 2020 roku najemca lokalu użytkowego złożył oświadczenie woli o przedłużeniu umowy najmu lokalu do dnia 30 kwietnia 2023 roku na dotychczasowych warunkach. Aneksem nr 2 z dnia 30 kwietnia 2020 roku zmieniono brzmienie § 7 ust. 2 umowy, w którym wskazano, że umowa najmu zostaje zawarta na okres od dnia 1 maja 2020 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku z możliwością przedłużenia. Zdaniem kontrolujących zawarcie przez strony aneksu nr 2 wydłużającego okres trwania umowy uważa się za wadliwe i stanowiące naruszenie art. 23 ust. 1 pkt 7a w związku z art. 25 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w którym określono, że wdzierżawianie, wynajmowanie i użyczenie nieruchomości wchodzących w skład gminnego zasobu nieruchomości, w przypadku zawierania umów na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, wymaga zgody rady gminy.

Kontrolujące ustaliły, że w dniu 28 sierpnia 2020 roku dotychczasowy najemca, wystąpił do Wójta Gminy z prośbą o zawarcie umowy na kolejny okres. Rada Gminy Budziszewice uchwałą nr XVII/97/2020 z dnia 27 listopada 2020 roku wyraziła zgodę na zawarcie umowy najmu z dotychczasowym najemcą na kolejny okres od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia 31 grudnia 2023 roku. W § 1 ust. 2 niniejszej uchwały organ stanowiący wyraził zgodę na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia przedmiotowej umowy. Wynajem lokalu na kolejny okres, poprzedziła publikacja wykazu lokali użytkowych przeznaczonych do wynajmu, zgodnie z art. 35 ustawy dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (na tablicy ogłoszeń w okresie od dnia 3 grudnia 2020 roku do dnia 30 grudnia 2020 roku, na stronie <https://bip.budziszewice.net/> oraz w prasie lokalnej, który to wykaz zawierał informacje wynikające z przywołanego artykułu przedmiotowej ustawy. Czynsz najmu wynosił, wg umowy 1.349,86 zł netto, 1.660,33 zł brutto miesięcznie, płatny z góry do 25 dnia każdego miesiąca na podstawie faktury wystawionej przez wynajmującego. Poza czynszem wynajmujący zobowiązany był zgodnie z zapisami umowy najmu do zapłaty

podatku od nieruchomości według stawek uchwalonych corocznie przez Radę Gminy Budziszewice na podstawie złożonej deklaracji. Z treści zapisów przedmiotowej umowy wynikało, że wynajmujący zastrzega sobie prawo do możliwości waloryzacji czynszu po upływie każdego roku kalendarzowego według średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych za rok ubiegły według danych ogłaszanych przez Główny Urząd Statystyczny. Ponadto strony przedmiotowej umowy ustaliły, że wartość brutto za czynsz może ulec zmianie, w wyniku zmian powszechnie obowiązujących przepisów prawa (np. zmiana stawki podatku VAT). Najemca w okresie od stycznia do maja 2021 roku opłacał czynsz zachowując umowny termin, tj. do 25 dnia każdego miesiąca, za wyjątkiem dwóch przypadków.

Weryfikacji poddano terminowość dokonywanych wpłat z tytułu czynszów najmu od wszystkich najemców lokali użytkowych w latach 2019 - 2020 w konfrontacji z zawartymi umowami i stwierdzono, że w siedmiu przypadkach w roku 2019 oraz w trzech przypadkach w roku 2020 najemcy nie zachowali umownego terminu wpłaty czynszu. Od nieterminowych wpłat dokonanych w roku 2019 naliczono i pobrano odsetki ustawowe, za wyjątkiem trzech przypadków (szczegółowe dane w zestawieniu). Zaniechanie naliczania przez Gminę odsetek od nieterminowych wpłat stanowiło naruszenie zapisów art. 481 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (obecnie tekst jednolity Dz. U. z 2020r., poz. 1740), zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Ponadto na podstawie przedłożonej dokumentacji, ustalono, że w związku ze złożonym w dniu 23 czerwca 2020 roku pismem Najemcy lokalu użytkowego usytuowanego w miejscowości Budziszewice przy ul. J. Ch. Paska 85, Wójt Gminy pismem znak RG.7153.1.2020 z dnia 1 lipca 2020 roku na podstawie § 3 ust. 1 pkt 2, §4 oraz § 7 uchwały Rady Gminy nr VII/35/07 z dnia 28 czerwca 2007 roku, w sprawie: szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania wierzytelności z tytułu należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów Ordynacja podatkowa oraz udzielania ulg w spłacaniu tych należności, oraz wskazania organów do tego uprawnionych wyraził zgodę na wydłużenie terminu spłaty należności za czynsz najmu ww. lokalu użytkowego za trzy miesiące 2020 roku tj. kwiecień, maj oraz czerwiec do dnia 31 sierpnia 2020 roku. Kontrolujące wskazują, że pismo dotyczące wydłużenia terminu spłaty należności nie miało podstaw funkcjonowania w obrocie prawnym, z uwagi na fakt, że przepisy ww. uchwały na które powołał się Wójt Gminy przestały być obowiązujące wraz z utartą mocy obowiązującej przez normę stanowiącą podstawę jej podjęcia. Pracownik merytoryczny do dnia otrzymania informacji w sprawie wydłużenia terminu płatności dla ww. Najemcy, zaniechał naliczania i pobierania odsetek z tytułu opóźnień w spłacie za wskazany wyżej okres.

Zestawienie terminowości wpłat czynszów najmu z lokali użytkowych za lata 2019 - 2020 rok stanowi załącznik nr 17 protokołu kontroli.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku zaległości w opłatach tytułu najmu lokali użytkowych nie odnotowano.

Inne dochody z majątku

Renta planistyczna

W okresie objętym kontrolą, nie zachodziły przesłanki do ustalenia i pobierania opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości spowodowanej zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, naliczane w oparciu o art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27

marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (obecnie tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 293 ze zm.). Oświadczenie w tym zakresie złożył Wójt Gminy, które stanowi **załącznik nr 18 protokołu kontroli**.

Oплата adiacencka

Zgodnie z ustnymi wyjaśnieniami Sekretarza Gminy Aliny Jareckiej Rada Gminy nie podjęła uchwały w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej, tym samym Gmina Budziszewice w latach 2019-2020 nie osiągała dochodów z tytułu opłat adiacenckich pobieranych z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku podziału nieruchomości ustalanej w oparciu o art. 98a ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz opłat adiacenckich z tytułu wzrostu wartości nieruchomości wynikającej ze stworzenia warunków do podłączenia nieruchomości do urządzeń infrastruktury technicznej albo stworzenia warunków do korzystania z wybudowanej drogi zgodnie z art. 146 ww. ustawy.

*Oświadczenie Wójta Gminy o braku wpływów w latach 2019-2020 z tytułu opłaty adiacenckiej stanowi **załącznik nr 19 protokołu kontroli**.*

Dochody z tytułu zajęcia pasa drogowego

Uzyskane dochody z tytułu opłat pobieranych za zajęcie pasa drogowego ewidencjonowano w dziale 756 rozdz. 75618 § 0490, a ich wielkości przedstawiały się następująco:

Rok	Ilość wydanych decyzji (szt.)	Wysokość wymierzonych opłat w danym roku (zł)	Wysokość uzyskanych dochodów (zł)
2019	4	962,21	3.770,53
2020	8	375,90	3.944,82

Jak wynika z powyższej tabeli dochody z tytułu wydania zezwoleń na zajęcie pasa drogi gminnej w roku 2019 wynosiły 3.770,53 zł, co stanowiło 0,028 % ogółem wykonanych dochodów gminy, natomiast w roku 2020 odnotowane dochody z tego tytułu wynosiły 3.944,82 zł, a udział ich w dochodach ogółem wynosił 0,034 %. Z uwagi na nieznaczny udział dochodów z tytułu wydanych zezwoleń na zajęcie pasa drogi do wykonanych dochodów ogółem, odstąpiono od kontroli powyższego zagadnienia.

Umorzenie w całości albo w części należności o charakterze cywilnoprawnym

W analizowanym okresie tj. w latach 2019-2020 Gmina udzieliła ulgi w postaci umorzenia w spłacie należności mającej charakter cywilnoprawny w kwocie 1.200,00 zł. Powyższy stan faktyczny potwierdził w oświadczeniu Wójt Gminy, które **stanowi załącznik nr 20 protokołu kontroli**.

IX. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH

1. WYDATKI NA ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ - 2020 ROK

Wydatki na zadania z zakresu pomocy społecznej

Wykonanie zadań finansowych w 2020 roku

Wyszczególnienie	2020 rok (zł)
Dział 851 Rozdział 85153 (Przeciwdziałanie alkoholizmowi)	19.737,63 zł
Rozdział 85153 Narkomania	1.000,00 zł
	22.142,72 zł
Dział 852 Rozdział 85202 (Domy pomocy społecznej)	
Dział 852 Rozdział 85508 (Rodziny zastępcze)	4.164,00 zł
Dział 855 Rozdział 85502 (Świadczenia Rodzinne)	954.928,06 zł
Dział 852 Rozdział 85213 (Składki na ubezpieczenie zdrowotne płacone za osoby pobierające świadczenia. Dział 855 Rozdział 85513	Własne – 4.311,16 zł Zlecone - 5.116,50 zł
Dział 852 Rozdział 85214 (zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego)	23.418,58 zł
Dział 852 Rozdział 85216 (Zasiłki Stałe)	53.044,40 zł
Dział 852 Rozdział 85219 (Koszty utrzymania Ośrodka Pomocy Społecznej)	165.960,27 zł
(Świadczenia dla opiekunów za sprawowanie opieki nad osobą ubezwłasnowolnioną lub niepełnosprawną)	3.045,68 zł
Dział 852 Rozdział 85278 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	11.000,00 zł
Dział 852 Rozdział 85295 (Pozostała działalność)	4.486,40 zł
Dział 855 Rozdział 85501 ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE 500 +	2.469.704,80 zł
Rozdział 85504 § 2010 ŚWIADCZENIE „ DOBRY START”	94.500,00 zł
Razem	3.836.560,20 zł

Wykonanie zadań rzeczowych w 2020 roku

Forma pomocy	2020 rok		
	Liczba osób/rodzin	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
Zadania zlecone	564/200	4623	3.562.716,43 zł
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	6 osób/6 rodzin	6	6.000,00 zł
Zasiłki rodzinne + dodatki	452/97	3488	374.847,56 zł
Świadczenia Rodzicielskie	6/6	40	36.071,20 zł

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE BUDZISZEWICE
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Ogrodowa 28d
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

Zasiłki pielęgnacyjne	59/55	616	132.957,44 zł
Świadczenia pielęgnacyjne	11/11	132	241.560,00 zł
Fundusz alimentacyjny	15/10	166	59.350,00 zł
Koszty obsługi świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i zasiłku dla opiekuna	---	---	27.880,49 zł
Specjalny zasiłek opiekuńczy	3/3	31	19.220,00 zł
Zasiłek dla opiekuna	1/1	12	7.440,00 zł
Składki Emerytalno-Rentowe od św. Pielęgnacyjnych, specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna	11/11	132	49.601,37 zł
Składki na ubezpieczenia zdrowotne płacone za osoby pobierające świadczenia	4/4	39	5.116,50 zł
Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	10/5	5	11.000,00 zł
Świadczenia dla opiekunów za sprawowanie opieki nad osobą ubezwłasnowolnioną lub niepełnosprawną	1/1	10	3.000,00 zł
Koszty obsługi świadczenia dla opiekuna za sprawowanie opieki nad osobą ubezwłasnowolnioną lub niepełnosprawną	-----	-----	45,68 zł
Dział 855 Rozdział 85503 Karta Dużej Rodziny	11 rodzin	-----	69,32 zł
Świadczenie 500 +	443/260	4962	2.469.704,80 zł
Koszty obsługi świadczenia 500 +	-----	-----	21.202,07 zł
Świadczenie „DOBRY START”	315/197	315	94.500,00 zł
Koszty obsługi świadczenia „DOBRY START”	-----	-----	3.150,00 zł

Zadania własne

Razem: 315.153,02 zł

Zasiłki stałe ogółem	11/11	112	53.044,40 zł
Dożywianie (budżet państwa + dożywianie na wniosek dyrektora)	39/21	2388	13.199,50 zł
Zasiłki celowe PW w ramach programu wieloletniego (budżet państwa + budżet gminy)	13/49	19	6.120,00 zł
Zasiłki celowe i w naturze	9/9	13	4.070,00 zł
Opłata za DPS	1/1	12	22.142,72 zł
Zasiłki okresowe	14/14	55	15.307,58 zł
Koszty obsługi świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych	---	---	24.346,99 zł
Rodziny zastępcze	1/1	12	4.164,00 zł
Koszty utrzymania GOPS	----	-----	165.960,27 zł
Składki na ubezpieczenia zdrowotne płacone za osoby pobierające zasiłek stały	8/8	89	4.311,16 zł

Wypłata świadczeń z tyt. realizacji Prac Społecznie – Użytecznych.	2/2	18	2.486,40 zł
--	-----	----	-------------

Prawidłowość w zakresie udzielania i wypłaty świadczeń przyznawanych w ramach pomocy społecznej skontrolowano na podstawie dokumentacji źródłowej dotyczącej wypłaconych w latach 2019-2020 niżej wymienionych decyzji o przyznaniu zasiłków stałych oraz zasiłków celowych, finansowanych ze środków własnych Gminy Budziszewice.

Zasiłki stałe

- decyzja nr 8211.163.4.2019 z dnia 15 maja 2019 roku, przyznająca pomoc w formie zasiłku stałego w wysokości: 516,58 zł miesięcznie od dnia 20 kwietnia 2019 roku do dnia 24 kwietnia 2021 roku. Wniosek o pomoc wpłynął w dniu 20 kwietnia 2019 roku. Na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w dniu 9 maja 2019 roku oraz dokumentów potwierdzających niezdolność do pracy z powodu niepełnosprawności w stopniu znacznym stwierdzono, że wnioskujący spełniał określone ustawą kryteria do przyznania zasiłku stałego;
- decyzja nr 8210.706.11.2019 z dnia 19 grudnia 2019 roku, przyznająca pomoc w formie zasiłku stałego w wysokości: 516,58 zł miesięcznie od dnia 22 października 2019 roku do dnia 24 listopada 2021 roku. Wniosek o pomoc wpłynął w dniu 22 października 2019 roku. Na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w dniu 7 listopada 2019 roku oraz dokumentów potwierdzających niezdolność do pracy z powodu niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym, że wnioskujący spełniał określone ustawą kryteria do przyznania zasiłku stałego;
- decyzja nr 8210.615.6.2019 z dnia 30 sierpnia 2019 roku, przyznająca pomoc w formie zasiłku stałego w wysokości: 645,00 zł miesięcznie od dnia 2 lipca 2019 roku do dnia 4 sierpnia 2021 roku. Wniosek o pomoc wpłynął w dniu 2 lipca 2019 roku. Na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w dniu 18 lipca 2019 roku oraz dokumentów potwierdzających niezdolność do pracy z powodu niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym stwierdzono, że wnioskujący spełniał określone ustawą kryteria do przyznania zasiłku stałego;
- decyzja nr 8210.136.9.2019 z dnia 10 października 2019 roku, przyznająca pomoc w formie zasiłku stałego w wysokości: 645,00 zł miesięcznie od dnia 14 września 2019 roku do dnia 16 września 2021 roku. Wniosek o pomoc wpłynął w dniu 13 września 2019 roku. Na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w dniu 30 września 2019 roku oraz dokumentów potwierdzających niepełnosprawność umiarkowaną, że wnioskujący spełniał określone ustawą kryteria do przyznania zasiłku stałego;
- decyzja nr 8210.550.1.2020 z dnia 10 czerwca 2020 roku, przyznająca pomoc w formie zasiłku stałego w wysokości: 645,00 zł od dnia 1 maja 2020 roku do dnia 30 kwietnia 2021 roku. Wniosek o pomoc wpłynął w dniu 21 maja 2020 roku. Na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w dniu 9 czerwca 2020 roku oraz dokumentów potwierdzających niepełnosprawność umiarkowaną stwierdzono, że wnioskujący spełniał określone ustawą kryteria do przyznania zasiłku stałego;
- decyzja nr 8210.40.6.2020 z dnia 26 października 2020 roku, przyznająca pomoc w formie zasiłku stałego w wysokości: 485,16 zł od dnia 5 października 2020 roku do dnia 18 sierpnia 2022 roku. Wniosek o pomoc wpłynął w dniu 5 października

2020 roku. Na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w dniu 26 października 2020 roku oraz dokumentów potwierdzających niepełnosprawność umiarkowaną stwierdzono, że wnioskujący spełniał określone ustawą kryteria do przyznania zasiłku stałego.

Zasiłki celowe

Skontrolowano następujące decyzje w sprawie przyznania zasiłków celowych:

- decyzja nr 8212.615.3.2020 z dnia 30 stycznia 2020 roku - na wniosek z dnia 15 stycznia 2020 roku o przyznanie pomocy finansowej na zakup opału. Na podstawie dokonanej analizy sytuacji bytowej wnioskodawcy oraz wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w dniu 15 stycznia 2020 roku, przyznano jednorazowy zasiłek celowy z przeznaczeniem na zakup opału, w wysokości 300,00 zł;
- decyzja nr 8212.705.11.2020 z dnia 5 maja 2020 roku - na wniosek z dnia 4 maja 2020 roku o przyznanie pomocy finansowej na zakup żywności. Na podstawie dokonanej analizy sytuacji bytowej wnioskodawcy oraz wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w dniu 5 maja 2020 roku, przyznano jednorazowy zasiłek celowy z przeznaczeniem na zakup żywności, w wysokości 300,00 zł;
- decyzja nr 8212.455.25.2020 z dnia 9 listopada 2020 roku - na wniosek z dnia 26 października 2020 roku o przyznanie pomocy finansowej na zakup odzieży. Na podstawie dokonanej analizy sytuacji bytowej wnioskodawcy oraz wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w dniu 6 listopada 2020 roku, przyznano jednorazowy zasiłek celowy z przeznaczeniem na zakup odzieży, w wysokości 200,00 zł;
- decyzja nr 8212.712.1.2020 z dnia 10 stycznia 2020 roku - na wniosek z dnia 13 grudnia 2019 roku o przyznanie pomocy finansowej na bieżące potrzeby bytowe. Na podstawie dokonanej analizy sytuacji bytowej wnioskodawcy oraz wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w dniu 7 stycznia 2020 roku, przyznano jednorazowy zasiłek celowy z przeznaczeniem na bieżące potrzeby bytowe, w wysokości 250,00 zł;
- decyzja nr 8212.15.2.2020 z dnia 24 stycznia 2020 roku - na wniosek z dnia 21 stycznia 2020 roku o przyznanie pomocy finansowej na zakup opału. Na podstawie dokonanej analizy sytuacji bytowej wnioskodawcy oraz wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w dniu 24 stycznia 2020 roku, przyznano jednorazowy zasiłek celowy z przeznaczeniem na zakup opału, w wysokości 200,00 zł;
- decyzja nr 8212.202.1.2020 z dnia 30 stycznia 2020 roku - na wniosek z dnia 20 stycznia 2020 roku o przyznanie pomocy finansowej na dofinansowanie kosztów pogrzebu. Na podstawie dokonanej analizy sytuacji bytowej wnioskodawcy oraz wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w dniu 22 stycznia 2020 roku, przyznano jednorazowy zasiłek celowy z przeznaczeniem na dofinansowanie kosztów pogrzebu, w wysokości 700,00 zł;
- decyzja nr 8212.692.4.2020 z dnia 13 lutego 2020 roku - na wniosek z dnia 4 lutego 2020 roku o przyznanie pomocy finansowej na zakup opału. Na podstawie dokonanej analizy sytuacji bytowej wnioskodawcy oraz wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w dniu 10 lutego 2020 roku, przyznano jednorazowy zasiłek celowy z przeznaczeniem na zakup opału, w wysokości 350,00 zł.

W wyniku kontroli wymienionych powyżej decyzji o przyznaniu zasiłku stałego i celowego stwierdzono, co następuje:

- zasiłki celowe były przyznawane podopiecznym z powodu ubóstwa, bezrobocia lub choroby;
- wnioskodawcy, którzy otrzymali pomoc finansową w postaci zasiłku celowego spełniali wymogi określone w art. 39 ustawy o pomocy społecznej;
- zasiłki stałe wypłacone były zgodnie z art. 37 ust. 1-5 ustawy o pomocy społecznej;
- podstawą do wypłaty zasiłku stałego było wydane orzeczenie o niepełnosprawności ze stopniem umiarkowanym lub znacznym;
- wysokość zasiłku stałego uzależniona była od dochodu rodziny;
- w aktach świadczeniobiorców znajdowały się niezbędne dokumenty potwierdzające sytuację materialną i rodzinną (wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego oraz jego aktualizacje, zaświadczenia o wysokości wynagrodzenia, zaświadczenia z urzędu pracy o pobieraniu zasiłku dla osób bezrobotnych, odcinki emerytur i rent, dokumenty potwierdzające aktywne poszukiwanie pracy, dokumenty potwierdzające leczenie itp.);
- w aktach podopiecznych będących przedmiotem kontroli nie stwierdzono przypadku; w którym dochód rodziny przekraczałyby ustawowe kryterium dochodowe;
- ustalając wysokość zasiłku rozważano rzeczywiste potrzeby rodziny, jak również możliwości finansowe Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Budziszewicach.

2. WYDATKI (DOTACJE) NA REALIZACJĘ ZADAŃ ZLECONYCH NA PODSTAWIE UMOWY JEDNOSTKOM SPOZA SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH – LATA 2019 - 2020

Plan i wykonanie wydatków z zakresu dotacji udzielanych na realizację zadań Gminy Budziszewice przez jednostki spoza sektora finansów publicznych w latach 2019-2020 przedstawiał się następująco:

2019 rok

Zadanie dział, rozdział, paragraf	Plan pierwotny wg uchwały budżetowej w (zł)	Plan końcowy w (zł)	Wykonanie wg sprawozdań w (zł)	Wykonanie w %
Zadania z zakresu kultury fizycznej 926/92605§236	25 000,00	25 000,00	25 000,00	100 %
Ogółem	25 000,00	25 000,00	25 000,00	100 %

Nazwa podmiotu dotowanego: Klub Sportowy „Zjednoczeni Budziszewice”.

Rodzaj zadania publicznego: Wspieranie i upowszechnianie w 2019 roku kultury fizycznej i sportu na terenie Gminy Budziszewice wraz z udzieleniem dotacji na jego dofinansowanie.

Tytuł zadania publicznego: „W zdrowym ciele zdrowy duch”.

Kwota dotacji: 25.000,00 zł.

Czas realizacji zadania: 14 maja 2019 roku – 31 grudnia 2019 roku.

2020 rok

Zadanie dział, rozdział, paragraf	Plan pierwotny wg uchwały budżetowej w (zł)	Plan końcowy w (zł)	Wykonanie wg sprawozdań w (zł)	Wykonanie w %
Zadania z zakresu kultury fizycznej 926/92605§236	25 000,00	12 500,00	12 500,00	100 %
Ogółem	25 000,00	12 500,00	12 500,00	100 %

Nazwa podmiotu dotowanego: Klub Sportowy „Zjednoczeni Budziszewice”.

Rodzaj zadania publicznego: Wspieranie i upowszechnianie w 2020 roku kultury fizycznej i sportu na terenie Gminy Budziszewice wraz z udzieleniem dotacji na jego dofinansowanie.

Tytuł zadania publicznego: „Aktywność fizyczna nierozłącznym atrybutem życia człowieka”.

Kwota dotacji: 12.500,00 zł.

Czas realizacji zadania: 22 września 2020 roku – 31 grudnia 2020 roku.

Dotacje przyznane na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Uchwałą nr II/6/2010 Rady Gminy Budziszewice z dnia 6 grudnia 2010 roku przyjęto szczegółowy sposób konsultowania z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

Z dokumentów przedłożonych do kontroli wynika, że jednostka w 2018 roku przeprowadziła konsultacje projektu Programu współpracy na 2019 rok Gminy Budziszewice z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W dniu 26 listopada 2018 roku sporządzono protokół z przeprowadzonych konsultacji projektu ww. programu. Zgodnie z protokołem, w wyniku przeprowadzonych konsultacji nie zgłoszono żadnych uwag, opinii i propozycji zmian w stosunku do projektu Programu współpracy Gminy Budziszewice z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Uchwałą nr II/13/2018 Rady Gminy Budziszewice z dnia 3 grudnia 2018 roku został przyjęty roczny Program współpracy Gminy Budziszewice z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Program określał m.in.: [1] zasady współpracy; [2] formy wsparcia finansowego i

pozafinansowego; [3] zakres podmiotowy i przedmiotowy; [4] wysokość środków przeznaczonych na realizację programu w 2019 roku – 25.000,00 zł; [5] tryb powołania i zasady działania komisji konkursowych.

Należy wskazać, że program współpracy Gminy Budziszewice z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego – podjęty został z naruszeniem przepisów art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zgodnie z ww. przepisem, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwała do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu, po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, przeprowadzonych w sposób określony w art. 5 ust. 5, roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3.

Kontroli poddano dokumentację związaną z realizacją zadania publicznego finansowanego ze środków budżetowych Gminy Budziszewice, przeznaczonych na upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w 2019 roku.

Dotacja dla Klubu Sportowego „Zjednoczeni Budziszewice” w wysokości 25.000,00 zł

W dniu 18 kwietnia 2019 roku Wójt Gminy Budziszewice ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego o charakterze pożytku publicznego w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu na terenie Gminy Budziszewice w 2019 roku. W ogłoszeniu określono m.in.: [1] rodzaj zadania i wysokość środków publicznych przeznaczonych na realizację zadania. Wysokość środków przeznaczonych na zadanie z zakresu wspierania i upowszechniania dyscypliny piłki nożnej - określono w łącznej kwocie 25.000,00; [2] termin i warunki realizacji zadania; [3] terminy i warunki składania ofert (termin składania ofert do dnia 30 kwietnia 2019 roku); [4] kryteria, tryb i termin rozpatrywania i wyboru ofert.

Ogłoszenie zostało opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej w dniu 18 kwietnia 2019 roku oraz zamieszczone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy w Budziszewicach.

Zarządzeniem nr 13/2019 z dnia 2 maja 2019 roku Wójt Gminy Budziszewice powołał komisję konkursową do przeprowadzenia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu w 2019 roku. Załącznikiem do zarządzenia był regulamin pracy komisji konkursowej.

W odpowiedzi na otwarty konkurs ofert, do Urzędu Gminy w Budziszewicach w dniu 30 kwietnia 2019 roku wpłynęła oferta Klubu Sportowego „Zjednoczeni Budziszewice”, 97-212 Budziszewice ul. Paska 66 - na realizację zadania publicznego mającego na celu wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w Gminie Budziszewice w 2019 roku. Oferta określała realizację zadania poprzez rozgrywki piłki nożnej oraz szkolenia sportowe w ramach piłki nożnej (raz w tygodniu po dwie godziny).

Zgodnie z załączonym do oferty kosztorysem łączny koszt zadania skalkulowano na kwotę 35.335,00 zł, w tym 25.000,00 zł to kwota pochodząca z dotacji oraz 10.335,00 zł – wkład własny klubu.

Z posiedzenia komisji konkursowej sporządzono protokół wraz z załączonymi kartami oceny ofert. Z przedłożonego protokołu wynika, że na realizację ww. zadania wpłynęła jedna oferta, złożona przez Klub Sportowy „Zjednoczeni Budziszewice”, który wnioskował o kwotę dotacji w wysokości 25.000,00 zł. Zgodnie z protokołem, zaopiniowana przez członków komisji kwota dotacji dla klubu wynosiła 25.000,00 zł.

Ogłoszenie wyników otwartego konkursu ofert zostało opublikowane w dniu 9 maja 2019 roku na stronie Biuletynu Informacji Publicznej oraz wywieszane w siedzibie Urzędu Gminy w Budziszewicach.

W wyniku otwartego konkursu ofert w dniu 14 maja 2019 roku pomiędzy Gminą Budziszewice reprezentowaną przez Wójta Gminy Mariana Holaka przy kontrasygnacie Skarbnika a Klubem Sportowym „Zjednoczeni Budziszewice” reprezentowanym przez Wiceprezesa Arkadiusza Wróbla i Członka Zarządu Romana Pakułę, zawarto umowę na realizację zadania publicznego dotyczącego upowszechniania kultury fizycznej i sportu w zakresie piłki nożnej na terenie Gminy Budziszewice pn. „W zdrowym ciele, zdrowy duch” - przyznając dotację w wysokości 25.000,00 zł. Zgodnie z zapisem § 2 umowy, termin realizacji zadania publicznego ustalono od dnia 15 maja 2019 roku do dnia 31 grudnia 2019 roku. Termin poniesienia wydatków ustalono także od dnia 15 maja do 31 grudnia 2019 roku. Dotujący zobowiązał się do przekazania kwoty dotacji w wysokości 25.000,00 zł w dwóch transzach tj. w terminie do 30 dni od dnia zawarcia umowy dotacji – w wysokości 15.000,00 zł oraz w terminie do 10 września 2019 roku – w wysokości 10.000,00 zł.

Całkowity koszt zadania publicznego stanowił sumę kwoty dotacji w wysokości 25.000,00 zł oraz środków własnych dotowanego klubu w wysokości 10.335,00 zł. Podmiot dotowany zobowiązany został do złożenia sprawozdania końcowego z wykonania zadania publicznego w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania publicznego.

Na podstawie dokumentów przedłożonych do kontroli stwierdzono, że podmiot dotowany złożył sprawozdanie końcowe z realizacji zadania publicznego w dniu 30 stycznia 2020 roku, co było zgodne z art. 18 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz z umową dotacji z dnia 14 maja 2019 roku.

W sprawozdaniu końcowym w pkt 2 – rozliczenie ze względu na źródło finansowania wykazano, co następuje:

Źródło finansowania	Całość zadania (zgodnie z umową)		Całość zadania (zgodnie ze sprawozdaniem)	
	(zł)	(%)	(zł)	(%)
Koszty pokryte z dotacji	25.000,00	70,75	25.000,00	70,68
Koszty pokryte ze środków własnych	10.335,00	29,25	10.368,88	29,32
Ogółem	35.335,00	100	35.368,88	100

Dotacja wykorzystana została przez Klub Sportowy „Zjednoczeni Budziszewice” w 100%.

Gmina Budziszewice przekazała podmiotowi dotowanemu kwotę dotacji w wysokości 25.000,00 zł w następujących transzach:

- I transza w dniu 21 maja 2019 roku w wysokości 15.000,00 zł;
- II transza w dniu 6 września 2019 roku w wysokości 10.000,00 zł

Powyższe przekazanie transz dotacji było zgodne z postanowieniami umowy zawartej pomiędzy stronami w dniu 14 maja 2019 roku.

W wyniku czynności kontrolnych przeprowadzonych przez Inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi stwierdzono, że organ nie skorzystał z prawa skontrolowania prawidłowości wykonania zadania publicznego. Zgodnie z zapisami § 8 umowy z dnia 14 maja 2019 roku zawartej pomiędzy stronami - „Zleceniodawca sprawuje kontrolę prawidłowości wykonywania zadania publicznego przez zleceniobiorcę, w tym wydatkowania przekazanej dotacji”.

3. WYDATKI OSOBOWE

Wydatki na wynagrodzenia - 2020 rok

Prawidłowość ustalania i wypłaty wynagrodzeń na rzecz pracowników jednostki

Plan i wykonanie wydatków na wynagrodzenia w 2020 roku przedstawiał się następująco:

Dział/rozdział § 401	2020 rok	
	Plan	Wykonanie
010-01095	700,00	700,00
600-60016	36 612,00	36 459,34
750-75011	22 275,00	22 275,00
750-75023	712 597,00	710 826,76
751-75101	368,00	368,00
751-75107	4 857,00	4 857,00
801-80101	1 636 085,00	1 566 466,90
801-80103	135 437,00	128 054,13
801-80104	138 674,00	132 529,16
801-80150	59 314,00	59 313,84
852-85219	128 782,00	108 804,30
852-85295	1 525,00	1 525,00
854-85401	74 181,00	74 180,15
855-85501	17 040,00	16 111,90
855-85502	40 795,00	40 395,20
855-85504	2 100,00	2 100,00
900-90001	23 400,00	21 840,00
921-92116	37 488,00	37 177,40
Razem	3 072 230,00	2 963 984,08

W kontrolowanym okresie warunki płacy dla Wójta stosownie do postanowień art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 roku, poz. 1282) ustalała Rada Gminy Budziszewice. Pozostałym pracownikom w tym Skarbnikowi, wysokość wynagrodzenia wynikającego ze stosunku pracy ustalał Wójt.

Kontrolą wynagrodzeń z uwzględnieniem stanowisk, kategorii zaszeregowania i składników wynagrodzenia, objęto dokumenty źródłowe (akta osobowe, listy wypłat wynagrodzenia) za miesiące: wrzesień, październik i listopad 2020 roku, dotyczące pracowników administracji samorządowej i pracowników obsługi Urzędu Gminy Budziszewice zatrudnionych na nw. stanowiskach:

- Wójta,
- Skarbnika,
- Sekretarza,
- Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego,
- inspektora ds. organizacyjnych, kadrowych i oświaty,

- inspektora ds. rozwoju gospodarczego i ochrony środowiska,
- księgowego ds. oświaty,
- referenta ds. księgowości budżetowej,
- pracownika gospodarczego.

W czasie postępowania kontrolnego stwierdzono, że wynagrodzenie w miesiącach wrzesień, październik i listopad 2020 roku dla Wójta określała uchwała Rady Gminy Budziszewice nr VII/44/2019 z dnia 18 czerwca 2019 roku.

Miesięczne wynagrodzenie ustalone ww. uchwałą dla Wójta Gminy Budziszewice w kontrolowanym okresie, z podziałem na poszczególne składniki przedstawia tabela poniżej:

Składniki wynagrodzenia	Kwota
Wynagrodzenie zasadnicze	4.700,00 zł
Dodatek funkcyjny	1.900,00 zł
Dodatek stażowy w wysokości 20% wynagrodzenia zasadniczego	940,00 zł
Dodatek specjalny w wysokości 40% wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego	2.640,00 zł
Razem	10.180,00 zł

Ustalona kwota wynagrodzenia zasadniczego, dodatku funkcyjnego oraz dodatku specjalnego dla Wójta była zgodna z postanowieniami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 936). Wynagrodzenie Wójta nie przekroczyło w okresie miesiąca siedmiokrotności kwoty bazowej zgodnie z art. 37 ust. 3 ustawy o pracownikach samorządowych określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 roku o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. nr 110, poz. 1255 ze zm.).

Ponadto kontrolujące ustaliły, że w związku z wejściem w życie z dniem 19 maja 2018 roku rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych, z mocą obowiązującą od 1 lipca 2018 roku – Rada Gminy Budziszewice w dniu 14 sierpnia 2018 roku podjęła uchwałę nr XXXIII/200/2018 zmieniającą wysokość wynagrodzenia Wójta sprawującego urząd w kadencji 2014-2018, zgodnie z przepisami obowiązującego rozporządzenia. Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 lipca 2018 roku. Na podstawie przedłożonych do kontroli list wynagrodzeń z miesięcy lipiec-sierpień 2018 roku stwierdzono, że kwota wypłaconego miesięcznego wynagrodzenia dla Wójta była zgodna z ww. uchwałą i wynosiła 9.760,00 zł brutto.

Odnosnie ustalania wynagrodzeń na rzecz pracowników jednostki kontrolowanej stwierdzono, iż na podstawie art. 39 ust. 1 ustawy o pracownikach samorządowych – Wójt Gminy Budziszewice zarządzeniem nr 13/2009 z dnia 26 czerwca 2009 roku wprowadził Regulamin wynagradzania pracowników Urzędu Gminy Budziszewice. Regulamin określał wymagania kwalifikacyjne, szczegółowe warunki wynagradzania, warunki przyznawania oraz warunki i sposób wypłacania premii i nagród, dodatku funkcyjnego i specjalnego. Załącznikami nr 1-3 do regulaminu były: tabela maksymalnych kwot miesięcznego wynagrodzenia, stawek dodatku funkcyjnego oraz maksymalnych kategorii zaszeregowania. Do niniejszego zarządzenia wprowadzono zmiany zarządzeniem nr 61/2018 z dnia 31 grudnia 2018 roku.

W wyniku kontroli wynagrodzeń wyżej wymienionych pracowników przyjętych do próby, ustalono, co następuje:

- wynagrodzenie zasadnicze wypłacone pracownikom było zgodne z kwotami zawartymi w tabelach załączonych w regulaminie wynagradzania,
- kwalifikacje pracowników zajmujących wymienione stanowiska, były zgodne z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z 18 marca 2009 roku,
- dodatek funkcyjny otrzymywali Wójt, Skarbnik, Sekretarz oraz Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego,
- karty wynagrodzeń odzwierciedlały dane zawarte w angażach oraz umowach o pracę załączonych do akt osobowych,
- skontrolowane listy wypłat wynagrodzeń pracowników z 2020 roku za miesiące: wrzesień, październik i listopad zostały sprawdzone i zawierały podpisy osób upoważnionych, tj. przez: osobę sporządzającą, osobę sprawdzającą pod względem formalnym, rachunkowym i merytorycznym. Listy płac pracowników zatwierdzał do wypłaty Wójt Gminy. Zatwierdzone listy płac przekazywano do wypłaty za pośrednictwem banku.

Wypłata odpraw i ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy

W kontrolowanej jednostce w 2020 roku wypłacono dwie odprawy pieniężne w związku z rozwiązaniem stosunku pracy. Kontrolą objęto wszystkie odprawy wypłacone w 2020 roku:

- w związku z rozwiązaniem stosunku pracy z dniem 30 grudnia 2020 roku z pracownikiem zatrudnionym na stanowisku sprzątaczk. Stosunek pracy rozwiązano na podstawie art. 30 § 1 pkt 4 Kodeksu pracy. Zgodnie z wnioskiem Wójta Gminy wypłacono jednorazową odprawę w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia w kwocie 1.243,20 zł brutto, w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy;
- w związku z rozwiązaniem stosunku pracy z dniem 28 października 2020 roku z pracownikiem zatrudnionym na stanowisku inspektora. Stosunek pracy rozwiązano na podstawie art. 30 § 1 pkt 1 Kodeksu pracy. Zgodnie z wnioskiem Wójta Gminy wypłacono jednorazową sześciomiesięczną odprawę emerytalną, w kwocie 22.163,04 zł brutto.

Na podstawie dokumentacji przedłożonej do kontroli stwierdzono, że listy wypłat odpraw zostały podpisane przez uprawnione osoby: pracownika sprawdzającego pod względem merytorycznym, pod względem formalnym i rachunkowym, osobę sporządzającą listę oraz osobę zatwierdzającą do wypłaty.

Wydatki na wypłaty diet i zwrot kosztów podróży służbowych dla radnych oraz członków władz jednostek pomocniczych – 2020 rok

Zasady wypłaty diet

Zasady wypłaty diet radnym Rady Gminy Budziszewice określała uchwała nr III/18/2014 Rady Gminy Budziszewice z dnia 30 grudnia 2014 roku w sprawie zasad przyznawania i wysokości diet radnych Rady Gminy Budziszewice oraz stawek zwrotu kosztów podróży.

Niniejszą uchwałą zmieniono uchwałą nr IX/53/2019 z dnia 30 września 2019 roku. Zgodnie z uchwałą ustalono wysokości diet dla radnych w kwocie 250,00 zł w stosunku miesięcznym.

Uchwałą nr III/19/2014 Rady Gminy Budziszewice z dnia 30 grudnia 2014 roku ustalono zasady przyznawania i wysokości diety dla Przewodniczącego Rady Gminy Budziszewice. Zgodnie z uchwałą Przewodniczącemu Rady Gminy Budziszewice przyznano miesięczną zryczałtowaną dietę w wysokości 1.000,00 zł.

Zasady przyznawania diet dla sołtysów określała uchwała nr V/24/2015 Rady Gminy Budziszewice z dnia 5 lutego 2015 roku. Zgodnie z uchwałą za udział w sesji, przyznaje się sołtysom dietę w wysokości 100,00 zł za każde posiedzenie.

Prawidłowość wypłaty diet

Kontrolą objęto wydatki przeznaczone na wypłaty diet dla radnych w 2020 roku. Prawidłowość wypłaty diet radnym skontrolowano na podstawie list wypłat z miesięcy: wrzesień, październik, listopad 2020 roku.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że:

- obecność radnych na sesjach Rady Gminy oraz na posiedzeniach komisji potwierdzana była na sporządzonych listach obecności, które zawierały imię, nazwisko oraz własnoręczny podpis;
- wysokość diet radnych została przyznana zgodnie z art. 25 ust. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, przy uwzględnieniu maksymalnej wysokości diety dla radnych w gminach do 15 tys. mieszkańców (50%) zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000 roku w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnemu gminy (Dz. U. z 2000 r. nr 61, poz. 710). Dieta przysługująca radnemu, w ciągu miesiąca w 2020 roku nie przekroczyła półtorakrotności kwoty bazowej, określonej w ustawie budżetowej odpowiednio na 2020 rok dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe;
- diety wypłacane były do końca miesiąca, dla którego ustalane jest prawo do diety. Diety wypłacono na podstawie list sporządzonych w oparciu o listy obecności na sesjach rady i komisjach;
- listy wypłat zostały sprawdzone pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez Wójta, posiadały klasyfikację budżetową i dekretację księgową.

W zakresie prawidłowości ustalenia i wypłaty diet dla sołtysów, kontrolą objęto listę wypłat z miesiąca czerwca 2020 roku. W pozostałych miesiącach 2020 roku sołtysi nie uczestniczyli w sesjach rady, z uwagi na sytuację epidemiczną.

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono:

- diety dla sołtysów wypłacono w wysokości ustalonej w uchwale nr V/24/15 Rady Gminy Budziszewice z dnia 5 lutego 2015 roku,
- lista wypłat została sprawdzona pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym oraz zatwierdzone do wypłaty przez Wójta, posiadały klasyfikację budżetową i dekretację księgową.

4. WYDATKI INWESTYCYJNE

Plan i wykonanie wydatków inwestycyjnych w latach 2019 – 2020

Plan i wykonanie wydatków inwestycyjnych w latach 2019 – 2020					
Rozdział	§	2019 rok		2020 rok	
		Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
01010	6050	25 000,00	21 525,00	15 000,00	0,00
60014	6300	100 000,00	92 250,00	180 000,00	180 000,00
60014	6050	0,00	0,00	50 000,00	46 520,02
60016	6050	973 001,00	376 469,11	1 131 443,00	1 120 721,76
60016	6057	253 953,00	253 953,00	0,00	0,00
60016	6059	279 484,00	279 483,46	0,00	0,00
80195	6050	353 016,00	40 221,00	30 000,00	0,00
85505	6050	0,00	0,00	52 575,00	19 680,00
90015	6050	70 000,00	0,00	0,00	0,00
90026	6650	23 991,00	23 991,00	0,00	0,00
90095	6050	0,00	0,00	10 000,00	0,00
90095	6057	0,00	0,00	495 429,48	493 729,48
90095	6059	0,00	0,00	155 538,00	149 824,74
Razem		2 078 445,00	1 087 892,57	2 119 985,48	2 010 476,00
Wydatki budżetowe ogółem		12 351 581,88	10 866 428,20	12 933 317,08	12 032 375,20
% udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem		16,83%	10,01%	16,39%	16,71%

Źródła finansowania realizowanych inwestycji w latach 2019-2020

Źródło finansowania inwestycji	2019 rok	2020 rok
Środki własne z budżetu Gminy	590 013,57	695 288,74
Kredyty i pożyczki, emisja obligacji	0,00	0,00
Dotacje z innych źródeł	243 926,00	821 457,78
Środki z budżetu Unii Europejskiej	253 953,00	493 729,48

Ewidencja księgową wydatków inwestycyjnych

Wydatki poniesione na realizację zadań inwestycyjnych ewidencjonowane są na kontach analitycznych prowadzonych do konta syntetycznego „080 – środki trwale w budowie (inwestycje)”. Na stronie Wn konta 080 ujmuje się poniesione koszty dotyczące poszczególnych zadań inwestycyjnych (środków trwałych w budowie) realizowanych przez wykonawców jak i we własnym zakresie , a po stronie Ma konta ujmuje się

wartość uzyskanych efektów inwestycyjnych. Na kontach analitycznych do konta 080 prowadzona jest ewidencja kosztów oddzielnie dla każdego zadania zapewniająca wyodrębnienie kosztów środków trwałych poszczególnych inwestycji .

Organizacja procesu inwestycyjnego (planowanie i nadzór)

Zadania inwestycyjne realizowane w okresie objętym kontrolą, zostały zatwierdzone przez Radę Gminy w Budziszewicach, w uchwałach budżetowych na 2019 i 2020 rok. W trakcie roku budżetowego Rada Gminy dokonywała zmian wysokości środków finansowych przeznaczonych na ich realizację w drodze uchwał.

Bezpośredni nadzór nad realizacją inwestycji własnych Gminy Budziszewice sprawują pracownicy działu ds. rozwoju gospodarczego i ochrony środowiska. Do zadań pracowników należy udział w planowaniu inwestycji, koordynowanie i nadzorowanie realizowanych inwestycji gminnych, w tym zapewnienie ich prawidłowego przygotowania i realizacji.

Szczegółową organizację, skład, tryb pracy oraz zakres obowiązków członków komisji przetargowej w okresie objętym kontrolą określa Regulamin pracy komisji przetargowej przeprowadzającej postępowania o udzielenie zamówień publicznych, wprowadzony zarządzeniem nr 3/2017 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 2 lutego 2017 roku. Stała komisja przetargowa została powołana zarządzeniem Wójta Gminy Budziszewice nr 4/2017 z dnia 2 lutego 2017 roku w sprawie powołania komisji przetargowej do przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówienia. Na podstawie ww. zarządzenia komisja przetargowa przeprowadza postępowania o udzielenie zamówień publicznych, do których stosuje się ustawę Prawo zamówień publicznych. Regulamin stanowi również o możliwości jego stosowania do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego nie podlegającego przepisom ustawy, jeśli tak zostanie postanowione odrębnym zarządzeniem.

Zamówienia o wartości szacunkowej nie przekraczającej wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30.000 euro, udziela się w oparciu o zarządzenie nr 21/2014 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 8 maja 2014 roku w sprawie ramowych procedur udzielenia zamówień publicznych o wartości szacunkowej nieprzekraczającej równowartości 30 000 euro, zmienione następującymi zarządzeniami: zarządzeniem nr 64/2016 z dnia 30 grudnia 2016 roku, zarządzeniem nr 70/2017 Wójta Gminy z dnia 29 grudnia 2017 roku, zarządzeniem nr 27/2018 z dnia 1 sierpnia 2018 roku oraz zarządzeniem nr 51/2018 z dnia 28 listopada 2018 roku.

Zgodnie z wyżej powołanym zarządzeniem: [1] Zamówienia na usługi, dostawy i roboty budowlane, których wartość szacunkowa nie przekracza równowartości 30.000 euro, tj. wartości zamówienia dla której nie stosuje się przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych (art. 4 pkt. 8 ustawy) udzielane są na podstawie procedur określonych ww. zarządzeniem, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. W przypadku zamówień nieprzekraczających równowartości 30.000 euro, a przeprowadzanych z zastosowaniem procedur ustanowionych odrębnymi przepisami, postępowanie przeprowadza komisja przetargowa powołana przez Wójta Gminy dla przeprowadzania postępowań w sprawach zamówień publicznych, do których stosuje się przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. Zamawiający może odstąpić od udzielenia zamówienia z zastosowaniem procedur rozeznania cenowego określonych w zarządzeniu nr 21/2014 z dnia 8 maja 2014 roku i udzielić zamówienia po negocjacjach tylko z jednym wykonawcą, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności: (a) wykonawca odstąpił od umowy i zachodzi pilna potrzeba kontynuacji odpowiednio usługi, dostawy, roboty budowlanej, a jest uzasadniona obawa, że zachowanie procedury rozeznania rynku ze względu na czas jej trwania w danym przypadku, jest niemożliwe; (b) ze względu na wyjątkową sytuację niewynikającą z

przyczyn leżących po stronie Zamawiającego, wymagane jest natychmiastowe wykonanie zamówienia. Fakt przeprowadzenia negocjacji winien znaleźć odzwierciedlenie w notatce sporządzonej na tę okoliczność. [2] Podstawę przeliczenia wartości zamówień stanowi średni kurs złotego w stosunku do euro stosowany do przeliczenia wartości dla zamówień podlegających ustawie Prawo zamówień publicznych. [3] Pracownik merytoryczny odpowiedzialny za realizację danego zamówienia podejmuje postępowanie zmierzające do udzielenia zamówienia po uprzednim uzyskaniu potwierdzenia Skarbnika Gminy lub osoby sprawującej zastępstwo, posiadania w budżecie środków finansowych na ten cel oraz zgody Wójta Gminy lub upoważnionej przez niego osoby na jego realizację. Potwierdzenie oraz zgoda mogą być dokonywane ustanie. Zamówienia, które przekraczają równowartości 1000 euro wymagają umowy w formie pisemnej, chyba że przepisy odrębne wymagają innej formy szczególnej. [4] Zamówienia o wartości szacunkowej nieprzekraczającej 14 000 euro - przeprowadza się rozeznanie cenowe rynku co najmniej u dwóch wykonawców świadczących usługi, dostawy lub roboty budowlane będące przedmiotem zamówienia. Rozeznanie cenowe rynku może być przeprowadzone telefonicznie. Fakt rozeznania cenowego rynku winien znaleźć odzwierciedlenie w notatce sporządzonej na tę okoliczność. W przypadku zamówień, dla których, z uwagi na specyfikę przedmiotu zamówienia, nie jest możliwe przeprowadzenie rozeznania cenowego telefonicznie, rozeznania cenowego dokonuje się na podstawie pisemnej informacji cenowej (oferty); zapytanie i prośbę o złożenie na piśmie informacji cenowej można kierować telefonicznie. Zawsze dopuszczalne jest przeprowadzenie rozeznania cenowego rynku drogą elektroniczną, jak również na podstawie ofert wykonawców zamieszczonych na stronach internetowych. [5] Zamówienia o wartości szacunkowej powyżej 14 000 euro, a nieprzekraczającej 30 000 euro postępowanie przetargowe prowadzone są w trybie: (1) zaproszenia do złożenia oferty cenowej – zaproszenie kierowane jest do zamkniętego kręgu wykonawców poprzez skierowanie zapytania cenowego co najmniej do trzech wybranych przez siebie wykonawców lub (2) zaproszenia do składania ofert – zaproszenie kierowane jest do nieograniczonego kręgu wykonawców poprzez zamieszczenie ogłoszenia o przetargu nieograniczonym na stronie internetowej Gminy i tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy.

Decyzję o zastosowaniu danego trybu każdorazowo podejmuje Wójt Gminy, mając na względzie specyfikację przedmiotu, zamówienia, co znajduje odzwierciedlenie w notatce sporządzonej na okoliczność wyboru trybu udzielenia zamówienia.

Kontrolujące ustaliły, że jednostka sporządziła plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych na 2019 i 2020 rok. **Plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych na 2019 rok sporządzono i opublikowano z datą 8 lutego 2019 roku, natomiast na 2020 rok sporządzono i opublikowano z datą 23 kwietnia 2020 roku, co było sprzeczne z wówczas obowiązującym art. 13a ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym zamawiający nie później niż 30 dni od przyjęcia budżetu lub planu finansowego przez uprawniony organ, sporządza plan postępowań o udzielenie zamówień, jakie przewiduje prowadzić w danym roku finansowym oraz zamieszcza je na stronie internetowej. Biorąc pod uwagę, że Rada Gminy Budziszewice w dniu 28 grudnia 2018 roku podjęła uchwałę nr III/17/2018 w sprawie uchwalenia budżetu na 2019 rok i odpowiednio w dniu 30 grudnia 2019 roku podjęła uchwałę nr XI/61/2019 w sprawie uchwalenia budżetu na 2020 rok – należy stwierdzić, że plany postępowań o udzielenie zamówień publicznych sporządzono i publikowano ze zwłoką.**

Roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach w 2019 roku sporządzono i przekazano Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych w dniu 4 marca 2020 roku, co stanowiło naruszenie przepisów art. 98 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym roczne sprawozdanie o udzielonych

zamówieniach zamawiający przekazuje Prezesowi Urzędu w terminie do dnia 1 marca każdego roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie.

Sprawozdanie roczne o udzielonych zamówieniach w 2020 roku sporządzono i przekazano Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych w dniu 26 lutego 2021 roku.

Kontrola realizacji wybranych inwestycji

Wykaz inwestycji realizowanych w oparciu o ustawę Prawo zamówień publicznych w latach 2019-2020 stanowi załącznik nr 21 protokołu kontroli.

Kontroli poddano dokumentację dotyczącą realizacji następujących zadań inwestycyjnych:

- „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Zalesie – etap I i II”;
- „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Węgrzynowice-Modrzewie”

„Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Zalesie – etap I i II”.

Tryb udzielenia zamówienia publicznego: przetarg nieograniczony o wartości szacunkowej nieprzekraczającej kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych. Zamówienie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach PROW na lata 2014-2020.

Przedmiot zamówienia – przebudowa drogi na odcinku 990 m, zlokalizowanej na działce oznaczonej nr ewidencyjnym 54. Zakres przebudowy obejmuje: etap I – roboty przygotowawcze, podbudowa jezdni (roboty pomiarowe, poszerzenie jezdni na części odcinka, stabilizacja gruntu i podbudowa z kruszywa łamanego, skropienie asfaltem podbudowy poszerzeń, oczyszczenie mechaniczne istniejącego podłoża bitumicznego i skropienie asfaltem istniejącej nawierzchni bitumicznej, położenie siatki wzmacniającej, wyrównanie mechaniczne istniejącego podłoża bitumicznego betonem asfaltowym jako warstwa ścieralna); etap II – przebudowa zjazdów i roboty ziemne (ławy przepustów z kruszywa łamanego, przepusty rurowe części przelotowe i ścianki czołowe, warstwa wiążąca i ścieralna poszerzeń, wzmocnienie poboczy gruntowych kruszywem łamanym/destruktem, regulacja skrzynek wodomierzowych i pokryw zasuw wodociągowych)

Etap przygotowania inwestycji

Dokumentacja projektową opracował Jacek Killman posiadający uprawnienia w zakresie konstrukcji dróg i mostów (...)¹².

Wartość kosztorysowa robót została ustalona na kwotę 374.050,87 zł netto.

Wartość zamówienia została ustalona w dniu 14 marca 2019 roku na podstawie kosztorysu budowlanego i wynosiła 374.050,87 zł netto, co stanowiło równowartość 86.752,53 euro.

¹² Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Zarządzeniem nr 4/2017 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 2 lutego 2017 roku powołano trzyosobową komisję przetargową do przeprowadzania do przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

Prawidłowość stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych

Ogłoszenie o zamówieniu, którego przedmiotem była „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Zalesie” - zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 4 kwietnia 2019 roku. Ogłoszenie o zamówieniu zostało wywieszane na tablicy ogłoszeń zamawiającego w dniach od 4 do 19 kwietnia 2019 roku oraz zamieszczone na stronie internetowej zamawiającego w Biuletynie Informacji Publicznej w dniu 4 kwietnia 2019 roku.

W ogłoszeniu o zamówieniu zawarto informacje określone w art. 41 ustawy Prawo zamówień publicznych, w tym m.in.: [1] określenie przedmiotu zamówienia: etap I – roboty przygotowawcze, podbudowa jezdni (roboty pomiarowe, poszerzenie jezdni na części odcinka, stabilizacja gruntu i podbudowa z kruszywa łamanego, skropienie asfaltem podbudowy poszerzeń, oczyszczenie mechaniczne istniejącego podłoża bitumicznego i skropienie asfaltem istniejącej nawierzchni bitumicznej, położenie siatki wzmacniającej, wyrównanie mechaniczne istniejącego podłoża bitumicznego betonem asfaltowym jako warstwa ścieralna); etap II – przebudowa zjazdów i roboty ziemne (ławy przepustów z kruszywa łamanego, przepusty rurowe części przelotowe i ścianki czołowe, warstwa wiążąca i ścieralna poszerzeń, wzmocnienie poboczy gruntowych kruszywem łamanym/destruktem, regulacja skrzynek wodomierzowych i pokryw zasuw wodociągowych); [2] rodzaj zamówienia – roboty budowlane; [3] tryb postępowania – przetarg nieograniczony; [4] kryteria oceny i wyboru ofert: cena – 60 %, gwarancja na wykonane roboty – 40 % (za minimalny okres gwarancji tj. 36 miesięcy- 0 pkt; za okres gwarancji 48 miesięcy – 2 pkt, za okres gwarancji 60 miesięcy – 4 pkt); [5] termin wykonania zamówienia – etap I do dnia 20 czerwca 2019 roku, etap II do dnia 10 sierpnia 2019 roku; [6] wymagania dotyczące wadium – zamawiający nie żądał wniesienia wadium; [7] termin składania ofert: do dnia 19 kwietnia 2019 roku do godz. 11.00; [8] warunki udziału w postępowaniu; [9] termin związania ofertą – 30 dni od upływu ostatecznego terminu składania ofert.

W dniu 4 kwietnia 2019 roku Wójt Gminy zatwierdził specyfikację istotnych warunków zamówienia. Specyfikacja w swojej treści zawierała informacje wynikające z art. 36 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Zamawiający udostępnił specyfikację na stronie internetowej w dniu 4 kwietnia 2019 roku, zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych. W treści specyfikacji podano m.in.: [1] opis przedmiotu zamówienia - etap I – roboty przygotowawcze, podbudowa jezdni (roboty pomiarowe, poszerzenie jezdni na części odcinka, stabilizacja gruntu i podbudowa z kruszywa łamanego, skropienie asfaltem podbudowy poszerzeń, oczyszczenie mechaniczne istniejącego podłoża bitumicznego i skropienie asfaltem istniejącej nawierzchni bitumicznej, położenie siatki wzmacniającej, wyrównanie mechaniczne istniejącego podłoża bitumicznego betonem asfaltowym jako warstwa ścieralna); etap II – przebudowa zjazdów i roboty ziemne (ławy przepustów z kruszywa łamanego, przepusty rurowe części przelotowe i ścianki czołowe, warstwa wiążąca i ścieralna poszerzeń, wzmocnienie poboczy gruntowych kruszywem łamanym/destruktem, regulacja skrzynek wodomierzowych i pokryw zasuw wodociągowych); [2] miejsce i termin składania ofert – w siedzibie zamawiającego: w Urzędzie Gminy Budziszewice do dnia 19 kwietnia 2019 roku do godz. 11.00; [3] termin realizacji zamówienia – etap I do dnia 20 czerwca 2019 roku, etap II do dnia 10 sierpnia 2019 roku; [4] kryteria oceny ofert: 60 %, gwarancja na wykonane roboty – 40 % (za minimalny okres gwarancji tj. 36 miesięcy- 0 pkt; za okres gwarancji 48 miesięcy – 2 pkt, za okres gwarancji 60 miesięcy – 4 pkt); [5] wymagania dotyczące wadium – zamawiający nie żądał wniesienia wadium; [6] opis sposobu obliczenia ceny; [7] opis kryteriów, którymi zamawiający będzie się kierował

przy wyborze oferty; [8] termin związania ofertą – 30 dni od upływu terminu składania ofert - zgodnie z art. 85 ust.1 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych; [9] zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 5 % wartości przedmiotu umowy; [10] warunki udziału w postępowaniu oraz wykaz oświadczeń i dokumentów, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia tych warunków. Zamawiający przewidział zastosowanie procedury, o której mowa w art. 24aa ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Integralną część specyfikacji stanowiły załączniki: formularz ofertowy, oświadczenie o braku przesłanek wykluczenia, oświadczenie o spełnianiu warunków udziału w postępowaniu, wzór oświadczenia o przynależności lub braku przynależności do tej samej grupy kapitałowej, wzór zobowiązania podmiotów trzecich, wykaz wykonanych robót, wykaz osób, wzór umowy, dokumentacja projektowa, przedmiar robót.

Z dokumentów przedłożonych do kontroli wynika, że we wskazanym przez zamawiającego terminie wpłynęły następujące oferty:

Nr oferty	Nazwa oferenta	Kwota (brutto), okres gwarancji
Oferta nr 1	Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Mostowych Sp. z o.o. ul. Południowa 17/19, 97-300 Piotrków Trybunalski	cena – 551.702,25 zł gwarancja – 60 miesięcy
Oferta nr 2	Konsorcjum firm: Lider – Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. ul. Kolejowa 28 05-300 Mińsk Mazowiecki; Partner – „ALTOR” Sp. z o.o. ul. Kolejowa 28, 05-300 Mińsk Mazowiecki	cena - 737.419,05 zł gwarancja – 60 miesięcy
Oferta nr 3	„EUROBRUK” Jarosław Marusik Buków 11, 97-225 Ujazd	cena - 549.471,70 zł gwarancja - 60 miesięcy

Otwarcie ofert miało miejsce w dniu 19 kwietnia 2019 roku o godz. 11.15, z której to czynności sporządzono protokół. Przed otwarciem ofert zamawiający podał kwotę przeznaczoną na sfinansowanie zamówienia, tj. 400.000,00 zł.

Zgodnie z art. 86 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych zamawiający dniu 19 kwietnia 2019 roku zamieścił na stronie internetowej Urzędu Gminy Budziszewice informację z otwarcia ofert.

Na podstawie art. 24 ust. 11 ustawy, oferenci w terminie do 22 kwietnia 2019 roku złożyli oświadczenia o braku przynależności do tej samej grupy kapitałowej.

Postępowanie przeprowadziła trzyosobowa komisja przetargowa powołana zarządzeniem nr 4/2017 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 2 lutego 2017 roku. Członkowie komisji oraz kierownik zamawiającego, złożyli w dniu 19 kwietnia 2019 roku oświadczenia o niepodleganiu wyłączeniu z udziału w niniejszym postępowaniu, zgodnie z art. 17 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Z protokołu komisji przetargowej dotyczącego badania i oceny złożonych ofert wynika, że zamawiający na etapie badania ofert szczegółowo przeanalizował oferty. W ofercie nr 3 złożonej przez „EUROBRUK” Jarosław Marusik, zamawiający na podstawie art. 87 ust. 2 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych dokonał poprawy w ofercie oczywistej omyłki rachunkowej. W wyniku powyższego prawidłowa wartość złożonej oferty wynosiła 549.554,65 zł brutto. Zawiadomienie o poprawieniu w ofercie oczywistej omyłki rachunkowej przesłano wykonawcy w dniu 24 kwietnia 2019 roku. Wszystkie złożone oferty, w ocenie komisji spełniały określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia warunki i podlegały dalszej ocenie. Za najkorzystniejszą wg kryteriów ceny oraz okresu udzielonej gwarancji uznano ofertę nr 3 złożoną przez „EUROBRUK” Jarosław Marusik Buków 11, 97-225 Ujazd - z ceną ofertową 549.554,65 zł brutto oraz 60 miesięcznym okresem gwarancji.

Na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, zamawiający pismem z dnia 30 kwietnia 2019 roku wezwał wybranego w postępowaniu wykonawcę do

złożenia w terminie do dnia 7 maja 2019 roku aktualnych na dzień złożenia oświadczeń i dokumentów potwierdzających okoliczności, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, wskazanych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Wezwanie przesłano pocztą elektroniczną w dniu 30 kwietnia 2019 roku.

W dniu 6 maja 2019 roku wezwany oferent złożył wymagane dokumenty i oświadczenia.

Informację o wyborze najkorzystniejszej oferty wraz z uzasadnieniem, podpisaną przez Wójta Gminy, zamawiający przekazał w dniu 9 maja 2019 roku wszystkim wykonawcom drogą elektroniczną. Ponadto powyższą informację opublikowano na tablicy ogłoszeń w dniu 9 maja 2019 roku oraz w tym samym dniu na stronie internetowej zamawiającego.

Z dokumentów przedłożonych do kontroli wynika, że uchwałą nr VI/33/2019 z dnia 14 maja 2019 roku Rada Gminy Budziszewice zwiększyła kwotę na sfinansowanie przedmiotowego zamówienia do kwoty 563.685,00 zł.

W dniu 15 maja 2019 roku, w terminie zgodnym z art. 94 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, Gmina Budziszewice reprezentowana przez Mariana Holaka Wójta Gminy, zawarła umowę nr 49 z Jarosławem Marusikiem właścicielem firmy „EUROBRUK” Jarosław Marusik - w przedmiocie realizacji zadania dotyczącego „Przebudowy drogi gminnej w miejscowości Zalesie”. Przed podpisaniem umowy wykonawca wniósł gwarancję zabezpieczenia należytego wykonania umowy o wartości 27.477,73 zł (5% całkowitego wynagrodzenia brutto), w formie gwarancji ubezpieczeniowej nr 908573908182 z dnia 14 maja 2019 roku Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA S.A. Za wykonanie zadania określono wynagrodzenie kosztorysowe, które wynosiło 549.554,65 zł brutto w tym: dla I etapu wykonanych robót – 326.382,04 zł brutto; dla II etapu wykonanych robót – 223.172,61 zł brutto. Zgodnie z zapisami umowy rozliczenie pomiędzy stronami nastąpi odrębnie dla każdego etapu. Płatności za ukończony etap zamawiający dokona w terminie 30 dni od daty otrzymania oryginału prawidłowo wystawionej faktury wraz z załączonym protokołem odbioru robót. Termin zakończenia robót budowlanych ustalono: dla etapu I - do dnia 20 czerwca 2019 roku; dla etapu II – do dnia 10 sierpnia 2019 roku. Wykonawca udzielił zamawiającemu gwarancji na roboty budowlane na okres 60 miesięcy od daty odbioru końcowego.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia publicznego, zamawiający przesłał do Urzędu Zamówień Publicznych w dniu 16 maja 2019 roku, które zamieszczono na portalu UZP pod numerem 510095911-N-2019. Ogłoszenie opublikowano na tablicy ogłoszeń i na stronie internetowej w dniu 16 maja 2019 roku.

Z przeprowadzonego postępowania sporządzono na druku ZP-PN protokół dokumentujący jego przebieg. Wyniki prac komisji i wybór podmiotu, na wykonawcę przedmiotowego zadania zatwierdził Wójt Gminy Marian Holak.

Wybór inspektora nadzoru

Udzielenie zamówienia publicznego na pełnienie funkcji inspektora nadzoru budowlanego nastąpiło w trybie art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Z dokumentów przedłożonych do kontroli wynika, że jednostka przeprowadziła rozeznanie cenowe. Telefonicznie zwrócono się do dwóch podmiotów, o przedstawienie ofert cenowych na prowadzenie nadzoru inwestorskiego nad przedmiotową inwestycją (podstawa przeprowadzenia rozeznania cenowego rynku - § 2 zarządzenia nr 21/2014 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 8 maja 2014 roku).

W odpowiedzi zaoferowano następujące ceny:

- oferta nr 1 – Projektowanie i nadzory drogowe Jacek Killman ul. Sikorskiego 15, 95-040 Koluszki – za kwotę odpowiadającą 2,00% wartości netto robót stanowiących przedmiot zamówienia + podatek VAT;
- oferta nr 2 – „MPD” Paweł Pająk ul. Św. Antoniego 54, 97-200 Tomaszów Mazowiecki – za kwotę odpowiadającą 2,7% wartości netto robót stanowiących przedmiot zamówienia + podatek VAT.

Z przedłożonej do kontroli notatki służbowej o wyborze najkorzystniejszej oferty wynika, że zamawiający wybrał ofertę nr 1.

W dniu 15 maja 2019 roku pomiędzy Gminą Budziszewice reprezentowaną przez Wójta Gminy Mariana Holaka a Jackiem Killmanem właścicielem firmy „Projektowanie i nadzory” - zawarto umowę na pełnienie nadzoru inwestorskiego nad realizacją zadania pn. „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Zalesie”. Zgodnie z treścią przedmiotowej umowy wykonawca zobowiązany został do pełnienia funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego w czasie trwania robót i dokonania końcowego odbioru robót. Termin sprawowania nadzoru ustalono od dnia zawarcia umowy do 10 sierpnia 2019 roku (etap I – do 20 czerwca 2019 roku; etap II – do 10 sierpnia 2019 roku). Za wykonanie przedmiotu umowy strony ustaliły wynagrodzenie procentowe od wartości wykonanych robót netto przy zastosowaniu stawki 2%. Dla etapu I – 6.527,64 zł brutto oraz dla etapu II – 4.463,45 zł brutto. W związku ze zmniejszeniem zakresu zrealizowanych robót w ramach etapu II zmniejszono wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji inspektora nadzoru. W dniu 2 lipca 2019 roku strony zawarły aneks nr 1 do umowy, zgodnie z którym wynagrodzenie należne inspektorowi nadzoru za sprawowanie nadzoru nad realizacją robót etapu II zmniejszono do kwoty 3.931,89 zł brutto przy zastosowaniu stawki 2%.

Z tytułu realizacji umowy inspektor nadzoru wystawił fakturę VAT nr 129/17/2019 z dnia 25 czerwca 2019 roku na kwotę 6.527,64 zł brutto (etap I) oraz fakturę VAT nr 135/23/2019 z dnia 22 sierpnia 2019 roku na kwotę 3.931,89 zł brutto (etap II). Ustalono, że należności wynikające z ww. faktur zapłacone zostały z zachowaniem terminu płatności określonego w umowie.

Realizacja inwestycji

Przekazanie terenu budowy nastąpiło pomiędzy stronami umowy, protokołem wprowadzenia na budowę w dniu 15 maja 2019 roku.

Z dokumentów przedłożonych do kontroli wynika, że strony w trakcie realizacji zadania zmniejszyły umowny zakres robót wykonanych w ramach II etapu polegających na rezygnacji z wykonania 13 szt. przepustów pod zjazdami oraz montażu 26 szt. ścianek czołowych przepustów. Powyższe wynikało z braku potrzeby budowy przepustów do niektórych działek z uwagi na okoliczność, w świetle której część posesji składa się z kilku sąsiadujących ze sobą nieruchomości. W dniu 2 lipca 2019 roku wykonawca przedłożył zamawiającemu kosztorys różnicowy robót zmniejszonych o kwotę 21.607,91 zł netto tj. 26.577,72 zł brutto. Biorąc pod uwagę powyższe w dniu 2 lipca 2019 roku strony zawarły aneks nr 1 do umowy nr 49 z dnia 15 maja 2019 roku, zgodnie z którym zmniejszono kwotę wynagrodzenia wykonawcy za roboty wykonane w ramach II etapu do kwoty 196.594,89 zł brutto.

Z dokumentów przedłożonych do kontroli wynika, że w dniu 19 czerwca 2019 roku wykonawca zgłosił zamawiającemu gotowość do odbioru końcowego I etapu zrealizowanych robót. Protokołem odbioru z dnia 25 czerwca 2019 roku odebrano bez uwag zrealizowane roboty w zakresie I etapu przedmiotu zamówienia.

W dniu 1 sierpnia 2019 roku wykonawca zgłosił zamawiającemu gotowość do odbioru II etapu zrealizowanych robót. Protokołem odbioru z dnia 12 sierpnia 2019 roku odebrano bez uwag zrealizowane roboty w zakresie II etapu przedmiotu zamówienia.

Wykonawca z tytułu zrealizowanych robót wystawił następujące faktury VAT:

- fakturę VAT nr 84/06/2019 z dnia 26 czerwca 2019 roku na kwotę 326.382,04 zł brutto;
- fakturę VAT nr 125/08/2019 z dnia 21 sierpnia 2019 roku na kwotę 196.594,89 zł brutto.

Pod względem merytorycznym ww. faktury opisali: referent ds. inwestycji potwierdzając wykonanie robót pod względem rzeczowym i finansowym, jako zgodne z zawartą umową i dokumentacją oraz zgodne z protokołem odbioru wykonanych robót; Wójt Gminy stwierdził zgodność czynności pod względem merytorycznym oraz pod względem legalności, celowości i gospodarności; Skarbnik sprawdził faktury pod względem formalno-rachunkowym. Wójt Gminy zatwierdził faktury do wypłaty. Do faktur załączono protokoły odbioru wykonanych robót. Ustalono, że należność wynikająca z ww. faktur zapłacona została z zachowaniem terminu płatności określonego w umowie.

Rozliczenie inwestycji

Wartość poniesionych nakładów inwestycyjnych na zrealizowane zadanie - 539.436,46 zł.

Na podstawie przedłożonego dokumentu OT nr 1/2019 z dnia 29 sierpnia 2019 roku przyjęto na stan środek trwały: „Droga w Zalesiu - przebudowa” zrealizowany w ramach zadania pn. „Przebudowa drogi w miejscowości Zalesie”.

Szczegółowe rozliczenie poniesionych nakładów na zrealizowane zadanie inwestycyjne przedstawia tabela poniżej:

LP.	NAZWA	ROK WYDATKU BRUTTO	KWOTA WYDATKU	DATA ZAPŁATY	NR I DATA DOWODU DOSTAWY	DOSTAWCA-WYKONAWCA
1	2	3	4	5	6	7
1	Wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej w ramach zadania inwestycyjnego „Przebudowa drogi w miejscowości Zalesie” zgodnie z umową nr 50/2016 z dnia 01.04.2016r.	2016	6.000,00	10.05.2016	Rachunek nr. 17/631/16/BUP z dn. 09.05.2016	Projektowanie i nadzory drogowe Jacek Killman, ul. Gen. Sikorskiego 15 m.3 ;95-040 Koluszki
2	Wykonanie przebudowy drogi w ramach zadania inwestycyjnego „Przebudowa drogi w miejscowości Zalesie” zgodnie z umową nr 49 z dnia 15 maja	2019	ETAP I- 326.382,04 ETAP II 196.594,89	ETAP I- 27.06.2019 ETAP II 28.08.2019	Etap I – Faktura VAT nr 84/06/2019 z dn. 26.06.2019 ETAP II – Faktura VAT nr 125/08/2019 z dn. 21.08.2019	EUROBRUK FIRMA MARUSIK Jarosław Marusik Buków 11; 97-225 Ujazd

	2019 r., oraz zmiana nr 1 z dnia 02.07.2019r.					
3	Nadzór inwestorski nad robotami wykonywanymi w ramach zadania inwestycyjnego „Przebudowa drogi w miejscowości Zalesie” zgodnie z umowa nr 50 z dnia 15.05.2019r. oraz zmiana nr 1 z dnia 02.07.2019r.	2019	ETAP I- 6.527,64 ETAP II 3.931,89	ETAP I- 27.06.2019 ETAP II 28.08.2019	Etap I – Faktura VAT nr 129/17/2019 z dn. 25.06.2019 ETAP II – Faktura VAT nr 135/23/2019 z dn. 22.08.2019	Projektowanie i nadzory drogowe Jacek Killman, ul. Gen. Sikorskiego 15 m.3 ;95-040 Koluszki
RAZEM			539.436.46			

Zabezpieczenie środków w budżecie

Zadanie inwestycyjne pn. „Przebudowa drogi w miejscowości Zalesie” zostało wprowadzone do budżetu:

- na 2016 rok uchwałą Rady Gminy Budziszewice nr XIII/75/2016 z dnia 20 maja 2016 roku w dziale 600 rozdział 60016 § 6050 w kwocie 6.000,00 zł. Wartość planu na w/w zadanie to 6.000,00 zł;
- na 2017 rok uchwałą Rady Gminy Budziszewice nr XIX/110/2016 z dnia 29 grudnia 2016 roku w dziale 600 rozdział 60016 § 6057 w kwocie 312.718,00 zł i § 6059 - 239.781,00. Wartość planu na w/w zadanie to 552.499,00 zł.
- na 2018 rok uchwałą Rady Gminy Budziszewice nr XXVIII/164/2017 z dnia 28 grudnia 2017 roku w dziale 600 rozdział 60016 § 6057 w kwocie 312.718,00 zł i § 6059 -239.781,00. Wartość planu na w/w zadanie to 552.499,00 zł.
- na 2019 rok uchwałą Rady Gminy Budziszewice nr III/17/2018 z dnia 28 grudnia 2018 roku w dziale 600 rozdział 60016 § 6057 w kwocie 253 891,00 zł i § 6059 - 217 694,00. Wartość planu na w/w zadanie to 471 585,00 zł.

Zmiany dokonywane w budżecie Gminy Budziszewice w zakresie przedmiotowego zadania obrazuje poniższa tabela:

LP.	UCHWAŁA	PLAN	ZWIĘKSZENIE	ZMNIĘJSZENIE	PLAN PO ZMIANIE
ROK 2016					
1	Uchwała nr XIII/75/2016 z dnia 20.05.2016 roku 600-60016-6050 tabela nr 2 zmiany planu wydatków	6.000,00			6.000,00
2.	Uchwała nr xvi/91/2016 z dnia 23.09.2016 600-60016-6057 i 6059 tabela nr 2 zmiany planu wydatków	6.000,00	6.000,00	6.000,00	6.000,00
ROK 2017					

LP.	UCHWAŁA	PLAN	ZWIĘKSZENIE	ZMNIJSZENIE	PLAN PO ZMIANIE
1	Uchwała nr XIX/110/2016 z dnia 29.12.2016 roku 600-60016-6057 600-60016-6059 – tabela nr 2 plan wydatków	552.499,00 z tego 312.718,00 239.781,00			175.000,00 z tego 312.718,00 239.781,00
2	Uchwała nr XXVIII/162/2017 z dnia 28.12.2017r. 600-60016-6057 600-60016-6059 Tabela nr 2 zmiany planu wydatków	552.499,00 z tego 312.718,00 239.781,00		552.499,00 z tego 312.718,00 239.781,00	0 0 0
ROK 2018					
1	Uchwała nr XXVIII/164/2017 z dnia 28.12.2017 roku 600-60016-6057 600-60016-6059	552.499,00 z tego 312.718,00 239.781,00			552.499,00 z tego 312.718,00 239.781,00
2	Uchwała nr III/15/2018 z dnia 28.12.2018 roku 600-60016-6057 600-60016-6059 Tabela nr 2 zmiany planu wydatków	552.499,00 z tego 312.718,00 239.781,00		552.499,00 z tego 312.718,00 239.781,00	0 0 0
ROK 2019					
1	Uchwała nr III/17/2018 z dnia 28.12.2018 roku 600-60016-6057 600-60016-6059 Tabela nr 2 plan wydatków	471.585,00 z tego 253.891,00 217.694,00			471.585,00 z tego 253.891,00 217.694,00
2	Uchwała nr VI/33/2019 z dnia 14.05.2019 roku 600-60016-6059 tabela nr 2 zmiany planu wydatków	471.585,00 w tym 217.694,00	92.000,00 z tego 92.000,00		563.585,00 w tym 309.694,00
3	Uchwała nr IX/49/2019 z dnia 30.09.2019 roku 600-60016-6059 tabela nr 2 zmiany planu wydatków	563.585,00 w tym 309.694,00		30.148,00 z tego 30.148,00	533.437,00 w tym 279.484,00

Zabezpieczenie środków w budżecie w oparciu o Wieloletnią Prognozę Finansową

Środki na zadanie pn. „Przebudowa drogi w miejscowości Zalesie” zostały zabezpieczone w Wieloletniej Prognozie Finansowej dla Gminy Budziszewice:

- na lata 2016-2019 w łącznej kwocie nakładów finansowych w wysokości 916.807,02 zł i limitem wydatków w roku 2016 w wysokości 233.771,00 zł. Nakłady finansowe na w/w zadanie to 206.945,00 zł;
- na lata 2017-2020 w łącznej kwocie nakładów finansowych w wysokości 3 371.241,02 zł i limitem wydatków w roku 2017 w wysokości 2 268.159,00 zł. Nakłady finansowe na w/w zadanie to 552.499,00 zł.
- na lata 2018–2021 w łącznej kwocie nakładów finansowych w wysokości 8 198.942,52 zł limitem wydatków w 2018 roku 6 980.122,00 zł. Nakłady finansowane na w/w zadanie to 552.499,00 zł.
- na lata 2019–2022 w łącznej kwocie nakładów finansowych w wysokości 849.931,02 i limitem wydatków w 2019 roku 541.151,41 zł. Nakłady finansowe na w/w zadanie 471.585,00 zł.

Nakłady i limity WPF na wymienioną inwestycję przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Nr Uchwały	Klasyfikacja	Łączne nakłady finansowe	Limit wydatków w latach				Limity zobowiązań
				2016	2017	2018	2019	
Rok 2016								
1	Uchwała nr XIII/76/2016 z dnia 20.05.2016	600-60016	206 945,00	6 000,00	200 945,00	0	0	206 945,00
2	Uchwała nr XIV/82/2016 z dnia 28.06.2016	600-60016	245 781,00	6 000,00	239 781,00	0	0	245 781,00
3	Uchwała nr XVI/92/2016 z dnia 23.09.2016	600-60016	558 499,00	6 000,00	552 499,00	0	0	558 499,00

Rok 2017

L p.	Nr Uchwały	Klasyfikacja	Łączne nakłady finansowe	Limit wydatków w latach				Limity zobowiązań
				2017	2018	2019	2020	
1	Uchwała nr XIX/111/2016 z dnia 29.12.2016	600-60016	558 499,00	552 499,00	0	0	0	552 499,00
2	Uchwała nr XXVIII/163/2017 z dnia 28.12.2017r.	600-60016	558 499,00	0	552 499,00	0	0	552 499,00

Rok 2018

L p.	Nr Uchwały	Klasyfikacja	Łączne nakłady finansowe	Limit wydatków w latach				Limity zobowiązań
				2018	2019	2020	2021	
1	Uchwała nr XXVIII/165/2017 z dnia 28.12.2017	600-60016	558 499,00	552 499,00	0	0	0	552 499,00
2	Uchwała nr III/16/2018 z dnia 28.12.2018	600-60016	477 585,00	0	471 585,00	0	0	471 585,00

Rok 2019

L p.	Nr Uchwały	Klasyfikacja	Łączne nakłady finansowe	Limit wydatków w latach				Limity zobowiązań
				2019	2020	2021	2022	
2	Uchwała nr III/18/2018 z dnia 28.12.2018	600-60016	477 585,00	471 585,00	0	0	0	471 585,00
2	Uchwała nr VI/34/2019 z dnia 14.05.2019	600-60016	569 585,00	563 585,00	0	0	0	563 585,00
3	Uchwała nr IX/50/2019 z dnia	600-60016	539 437,00	533 437,00	0	0	0	533 437,00

30.09.2019							
------------	--	--	--	--	--	--	--

Źródła finansowania inwestycji

Koszt całkowity zrealizowanego zadania inwestycyjnego wyniósł 539.436,46 zł i sfinansowany został ze środków własnych Gminy Budziszewice w kwocie 282.811,60 i środków Unii Europejskiej w kwocie 256.624,86 zł.

„Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Węgrzynowice-Modrzewie”.

Tryb udzielenia zamówienia publicznego: przetarg nieograniczony o wartości szacunkowej nieprzekraczającej kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Przedmiot zamówienia – przebudowa drogi na odcinku 1.350,00 m, zlokalizowanej na działce oznaczonej nr ewidencyjnym 152. Zakres przebudowy obejmuje: roboty przygotowawcze i rozbiórkowe; remont przepustu pod skrzyżowaniem; poszerzenia i podbudowa jezdni; nawierzchnię jezdni; odtworzenie zjazdów; oznakowanie pionowe; roboty polegające na regulacji pionowej i wymianie skrzynek zaworów wodociągowych, przestawienie i zabezpieczenie punktów osnowy geodezyjnej, odmulenie rowów.

Etap przygotowania inwestycji

Dokumentacja projektową opracował Jacek Killman posiadający uprawnienia w zakresie konstrukcji dróg i mostów (...)¹³.

Wartość kosztorysowa robót została ustalona na kwotę 605.082,24 zł netto.

Wartość zamówienia została ustalona w dniu 5 czerwca 2020 roku na podstawie kosztorysu budowlanego i wynosiła 605.082,24 zł netto, co stanowiło równowartość 141.728,68 euro.

Zarządzeniem nr 4/2017 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 2 lutego 2017 roku powołano trzyosobową komisję przetargową do przeprowadzania do przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

Prawidłowość stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych

Ogłoszenie o zamówieniu, którego przedmiotem była „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Węgrzynowice-Modrzewie” - zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 12 czerwca 2020 roku. Ogłoszenie o zamówieniu zostało wywieszane na tablicy ogłoszeń zamawiającego w dniach od 12 czerwca do 29 czerwca 2020 roku oraz zamieszczone na stronie internetowej zamawiającego w Biuletynie Informacji Publicznej w dniu 12 czerwca 2020 roku.

W ogłoszeniu o zamówieniu zawarto informacje określone w art. 41 ustawy Prawo zamówień publicznych, w tym m.in.: [1] określenie przedmiotu zamówienia: przebudowa drogi na odcinku 1.350,00 m, zlokalizowanej na działce oznaczonej nr ewidencyjnym 152. Zakres przebudowy obejmuje: roboty przygotowawcze i rozbiórkowe; remont przepustu pod skrzyżowaniem; poszerzenia i podbudowa jezdni;

¹³ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

nawierzchnię jezdni; odtworzenie zjazdów; oznakowanie pionowe; roboty polegające na regulacji pionowej i wymianie skrzynek zaworów wodociągowych, przestawienie i zabezpieczenie punktów osnowy geodezyjnej, odmulenie rowów; [2] rodzaj zamówienia – roboty budowlane; [3] tryb postępowania - przetarg nieograniczony; [4] kryteria oceny i wyboru ofert: cena – 60 %, gwarancja na wykonane roboty – 40 % (za minimalny okres gwarancji tj. 36 miesięcy- 0 pkt; za okres gwarancji 48 miesięcy – 2 pkt, za okres gwarancji 60 miesięcy – 4 pkt); [5] termin wykonania zamówienia – 60 dni od dnia zawarcia umowy; [6] wymagania dotyczące wadium – zamawiający nie żądał wniesienia wadium; [7] termin składania ofert: do dnia 29 czerwca 2020 roku do godz. 12.00; [8] warunki udziału w postępowaniu; [9] termin związania ofertą – 30 dni od upływu ostatecznego terminu składania ofert.

W dniu 10 czerwca 2020 roku Wójt Gminy zatwierdził specyfikację istotnych warunków zamówienia. Specyfikacja w swojej treści zawierała informacje wynikające z art. 36 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Zamawiający udostępnił specyfikację na stronie internetowej w dniu 12 czerwca 2020 roku, zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych. W treści specyfikacji podano m.in.: [1] opis przedmiotu zamówienia - przebudowa drogi na odcinku 1.350,00 m, zlokalizowanej na działce oznaczonej nr ewidencyjnym 152. Zakres przebudowy obejmuje: roboty przygotowawcze i rozbiórkowe; remont przepustu pod skrzyżowaniem; poszerzenia i podbudowa jezdni; nawierzchnię jezdni; odtworzenie zjazdów; oznakowanie pionowe; roboty polegające na regulacji pionowej i wymianie skrzynek zaworów wodociągowych, przestawienie i zabezpieczenie punktów osnowy geodezyjnej, odmulenie rowów; [2] miejsce i termin składania ofert – w siedzibie zamawiającego: w Urzędzie Gminy Budziszewice do dnia 29 czerwca 2020 roku do godz. 12.00; [3] termin realizacji zamówienia – 60 dni od dnia zawarcia umowy; [4] kryteria oceny ofert: 60 %, gwarancja na wykonane roboty – 40 % (za minimalny okres gwarancji tj. 36 miesięcy- 0 pkt; za okres gwarancji 48 miesięcy – 2 pkt, za okres gwarancji 60 miesięcy – 4 pkt); [5] wymagania dotyczące wadium – zamawiający nie żądał wniesienia wadium; [6] opis sposobu obliczenia ceny; [7] opis kryteriów, którymi zamawiający będzie się kierował przy wyborze oferty; [8] termin związania ofertą – 30 dni od upływu terminu składania ofert - zgodnie z art. 85 ust.1 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych; [9] zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 5 % wartości przedmiotu umowy; [10] warunki udziału w postępowaniu oraz wykaz oświadczeń i dokumentów, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia tych warunków. Zamawiający przewidział zastosowanie procedury, o której mowa w art. 24aa ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Integralną część specyfikacji stanowiły załączniki: formularz ofertowy, oświadczenie o braku przesłanek wykluczenia, oświadczenie o spełnianiu warunków udziału w postępowaniu, wzór oświadczenia o przynależności lub braku przynależności do tej samej grupy kapitałowej, wzór zobowiązania podmiotów trzecich, wykaz wykonanych robót, wykaz osób, wzór umowy, dokumentacja projektowa, przedmiar robót.

Z dokumentów przedłożonych do kontroli wynika, że we wskazanym przez zamawiającego terminie wpłynęły następujące oferty:

Nr oferty	Nazwa oferenta	Kwota (brutto), okres gwarancji
Oferta nr 1	Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów „ERBEDIM” Sp. z o.o. 97-300 Piotrków Trybunalski ul. Żelazna 3	cena – 601.092,73 zł gwarancja – 60 miesięcy
Oferta nr 2	Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Mostowych Sp. z o.o. 97-300 Piotrków Trybunalski ul. Południowa 17/19	cena - 523.177,15 zł gwarancja – 60 miesięcy
Oferta nr 3	Konsorcjum firm: Lider – Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. 05-300 Mińsk Mazowiecki ul. Kolejowa 28; Partner – „ALTOR” Sp. z o.o. 05-300 Mińsk Mazowiecki ul. Kolejowa 28	cena - 706.892,87 zł gwarancja - 60 miesięcy
Oferta nr 4	„MOTO-SKLEP” Kobus Mariusz 95-047 Jeżów, Olszewo 2	cena - 584.250,00 zł gwarancja - 60 miesięcy

Otwarcie ofert miało miejsce w dniu 29 czerwca 2020 roku o godz. 12.15, z której to czynności sporządzono protokół. Przed otwarciem ofert zamawiający podał kwotę przeznaczoną na sfinansowanie zamówienia, tj. 750.000,00 zł.

Zgodnie z art. 86 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych zamawiający dnia 29 czerwca 2020 roku zamieścił na stronie internetowej Urzędu Gminy Budziszewice informację z otwarcia ofert.

Na podstawie art. 24 ust. 11 ustawy, oferenci w terminie do 2 lipca 2020 roku złożyli oświadczenia o braku przynależności do tej samej grupy kapitałowej.

Postępowanie przeprowadziła trzyosobowa komisja przetargowa powołana zarządzeniem nr 4/2017 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 2 lutego 2017 roku. Członkowie komisji oraz kierownik zamawiającego, złożyli w dniu 29 czerwca 2020 roku oświadczenia o niepodleganiu wyłączeniu z udziału w niniejszym postępowaniu, zgodnie z art. 17 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Z protokołu komisji przetargowej dotyczącego badania i oceny złożonych ofert wynika, że zamawiający na etapie badania ofert szczegółowo przeanalizował oferty. Wszystkie złożone oferty, w ocenie komisji spełniały określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia warunki i podlegały dalszej ocenie. Za najkorzystniejszą wg kryteriów ceny oraz okresu udzielonej gwarancji uznano ofertę nr 2 złożoną przez Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Mostowych Sp. z o.o. 97-300 Piotrków Trybunalski ul. Południowa 17/19 - z ceną ofertową 523.177,15 zł brutto oraz 60 miesięcznym okresem gwarancji.

Na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, zamawiający pismem z dnia 2 lipca 2020 roku wezwał wybranego w postępowaniu wykonawcę do złożenia w terminie do dnia 8 lipca 2020 roku aktualnych na dzień złożenia oświadczeń i dokumentów potwierdzających okoliczności, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, wskazanych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Wezwanie przesłano pocztą elektroniczną w dniu 2 lipca 2020 roku.

W dniu 8 lipca 2020 roku wezwany oferent złożył wymagane dokumenty i oświadczenia.

Informację o wyborze najkorzystniejszej oferty wraz z uzasadnieniem, podpisaną przez Wójta Gminy, zamawiający przekazał w dniu 9 lipca 2020 roku wszystkim wykonawcom drogą elektroniczną. Ponadto powyższą informację opublikowano na tablicy ogłoszeń w dniu 9 lipca 2020 roku oraz w tym samym dniu na stronie internetowej zamawiającego.

W dniu 15 lipca 2020 roku, w terminie zgodnym z art. 94 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych, Gmina Budziszewice reprezentowana przez Mariana Holaka Wójta Gminy, zawarła umowę nr 46/2020 z Przedsiębiorstwem Robót Drogowo-Mostowych Sp. z o.o. reprezentowaną przez Teresę Szczepańską Prezesa Zarządu - w przedmiocie realizacji zadania dotyczącego „Przebudowy drogi gminnej w miejscowości Węgrzynowice-Modrzewie”. Przed podpisaniem umowy wykonawca wniósł gwarancję zabezpieczenia należytego wykonania umowy o wartości 26.158,86 zł (5% całkowitego wynagrodzenia brutto), w formie gwarancji ubezpieczeniowej nr 32GG13/0105/20/0044 z dnia 14 lipca 2020 roku InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Za wykonanie zadania określono wynagrodzenie ryczałtowe, które wynosiło 523.177,15 zł brutto. Zgodnie z zapisami umowy rozliczenie pomiędzy stronami nastąpi jednorazowo na podstawie faktury VAT oraz załączonego protokołu odbioru robót. Termin zakończenia robót budowlanych ustalono do dnia 13 września 2020 roku tj. 60 dni od dnia zawarcia umowy. Wykonawca udzielił zamawiającemu gwarancji na roboty budowlane na okres 60 miesięcy od daty odbioru końcowego. **W § 24 ust 1 pkt 1 umowy zawarto zapis, na podstawie którego zamawiającemu przysługuje prawo odstąpienia od umowy w sytuacji ogłoszenia upadłości lub rozwiązania firmy wykonawcy.**

Powyższe stanowiło naruszenie przepisów art. 83 ustawy Prawo upadłościowe (tekst jednolity Dz. U. z 2020 roku, poz. 1228), zgodnie z którym postanowienia umowy zastrzegające na wypadek złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości lub ogłoszenia upadłości zmianę lub rozwiązanie stosunku prawnego, którego stroną jest upadły, są nieważne.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia publicznego, zamawiający przesłał do Urzędu Zamówień Publicznych w dniu 16 lipca 2020 roku, które zamieszczono na portalu UZP pod numerem 510128716-N-2020. Ogłoszenie opublikowano na tablicy ogłoszeń i na stronie internetowej w dniu 16 lipca 2020 roku.

Z przeprowadzonego postępowania sporządzono na druku ZP-PN protokół dokumentujący jego przebieg. Wyniki prac komisji i wybór podmiotu, na wykonawcę przedmiotowego zadania zatwierdził Wójt Gminy Marian Holak.

Należy wskazać, że gwarancja ubezpieczeniowa należytego wykonania kontraktu i usunięcia wad i usterek nr 32GG13/0105/20/0044 z dnia 14 lipca 2020 roku, przedłożona przez wykonawcę zadania nie zabezpieczała w należytych stopniu interesów Gminy Budziszewice. Gwarancja stanowiła, że:

„1. InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna (...) działając na wniosek Przedsiębiorstwa Robót Drogowo-Mostowych Sp. z o.o. (...) niniejszym gwarantuje nieodwołalnie i bezwarunkowo na zasadach określonych w niniejszej gwarancji zapłatę należności: a) w okresie od 15.07.2020 r. do 13.10.2020 r. do kwoty 26.158,86 złotych (...) do zapłacenia których na rzecz Beneficjenta gwarancji Zobowiązany jest zobowiązany z tytułu zapłaty wymagalnych kar umownych w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy z dnia 15.07.2020 r. dotyczącej Przebudowy drogi gminnej w miejscowości Węgrzynowice-Modrzewie (...), b) w okresie od 14.10.2020 r. do 28.10.2025 r. do kwoty 5.231,77 złotych (...) do zapłacenia których na rzecz Beneficjenta gwarancji Zobowiązany jest zobowiązany w przypadku nie usunięcia lub nienależytego usunięcia wad i usterek ujawnionych w ww. okresie po podpisaniu protokołu zdawczo-odbiorczego, na zasadach określonych w umowie objętej gwarancją – a które to należności nie zostały zapłacone przez Zobowiązanego”.

„4. Zapłata przez InterRisk TU S.A. Vienna Insurance Group kwoty, o której mowa w pkt. 1 nastąpi w terminie do 30 dni od dnia doręczenia (...) przez Beneficjenta gwarancji pisemnego żądania wypłaty wraz: 1) z pisemnym oświadczeniem, że Zobowiązany nie wykonał lub wykonał nienależycie umowę objętą gwarancją i nie dokonał zapłaty wymagalnych należności, o których mowa w pkt. 1; 2) z pisemnym oświadczeniem, że Zobowiązany nie usunął lub nienależycie usunął wady i usterek ujawnione po podpisaniu protokołu zdawczo-odbiorczego i nie dokonał zapłaty należności, o których mowa w pkt. 1; 3) potwierdzonym za zgodność z oryginałem wezwaniem Zobowiązanego do zapłaty należności z tytułu, o którym mowa w pkt. 1a lub 1b wraz z dowodem nadania”.

„5. Żądanie wypłaty powinno: 1) być doręczone pod rygorem nieważności do InterRisk TU S.A. Vienna Insurance Group za pośrednictwem banku prowadzącego rachunek Beneficjenta gwarancji, który potwierdzi, że podpisy złożone na żądaniu wypłaty należą do osób uprawnionych do zaciągania zobowiązań majątkowych w imieniu Beneficjenta gwarancji; 2) być podpisane przez Beneficjenta gwarancji lub osoby przez niego umocowane (...); 3) być doręczone do InterRisk TU S.A. Vienna Insurance Group najpóźniej w terminie 3 dni po okresie ważności gwarancji w formie pisemnej pod rygorem

nieważności; 4) dotyczy wyłącznie wymagalnych należności, które powstały w okresie ważności gwarancji (...)”.

„6. Odpowiedzialność InterRisk TU S.A. Vienna Insurance Group z tytułu niniejszej gwarancji jest wyłączona: 1) w przypadku gdy Beneficjent doreczy żądanie wypłaty z gwarancji niezgodnie z warunkami określonymi w pkt. 4 i pkt. 5; 2) w przypadku nieistnienia zobowiązania będącego przedmiotem gwarancji”.

W ocenie kontrolujących zabezpieczenie należytego wykonania umowy złożone w takim brzmieniu, nie zabezpieczało w należyłym stopniu interesów Gminy Budziszewice. Forma gwarancji ma bowiem charakter warunkowy (należności muszą być wymagalne), ściśle wiąże wypłatę zabezpieczenia z zapłatą kar umownych. Treść złożonej gwarancji wskazuje, iż zabezpieczenie ma zastępować kary umowne. Wprawdzie w § 19 zawartej pomiędzy stronami umowy uregulowano kary umowne, jednakże w praktyce niemożliwe jest objęcie karą wszystkich potencjalnych okoliczności, jakie mogą wystąpić w trakcie realizacji przedmiotu zamówienia.

Należy wskazać, że ustawa Prawo zamówień publicznych w art. 147 ust. 2 zdefiniowała jedynie cel jaki pełni zabezpieczenie należytego wykonania umowy, tj. zabezpieczenie służy pokryciu roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy. Zabezpieczenie pełni zatem funkcję kaucji umożliwiającej zamawiającemu pokrycie roszczeń z kwoty zabezpieczenia bez konieczności wykorzystywania procedur sądowych. Gwarancja ma być bezwarunkowa, tj. gwarant nie może wymagać spełnienia dodatkowych warunków ze strony beneficjenta, aby doszło do wypłaty z gwarancji – gwarancja ma stanowić substytut pieniądza. Mając na względzie treść złożonego zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych, zamawiający winien zakwestionować zapisy gwarancji ubezpieczeniowej należytego wykonania kontraktu z dnia 14.07.2020 roku. Przedmiotowa gwarancja ograniczała się bowiem wyłącznie do zastępowania wymagalnych kar umownych. W doktrynie podkreśla się, że zabezpieczenie ma służyć w szczególności pokryciu następujących roszczeń o zapłatę: [1] odszkodowania z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (art. 471 k.c.); [2] odszkodowania z tytułu zwłoki w wykonaniu umowy wzajemnej (art. 491 § 1 k.c.); [3] odszkodowania z tytułu niemożności świadczenia, za którą wykonawca ponosi odpowiedzialność (art. 493 § 1 k.c.); [4] odszkodowania z tytułu szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania z umowy wzajemnej (art. 494 k.c.); [5] kary umownej (art. 483 § 1 k.c.)¹⁴. Nie można zatem ograniczać roszczeń do tych enumeratywnie wskazanych w gwarancji. Treść złożonej gwarancji stanowiła, iż zabezpieczenie należytego wykonania umowy miało zastępować wyłącznie kary umowne, co jednocześnie uniemożliwiało wypłatę sumy gwarancyjnej na zaspokojenie innych należności (roszczeń) zgłaszanych przez zamawiającego. Zakres przedmiotowy roszczeń, które mogły być zaspokojone z gwarancji obejmował jedynie to co w gwarancji wskazano, czyli roszczenia z tytułu kar umownych.

Zamawiający winien zatem przed podpisaniem umowy wyegzekwować wniesienie prawidłowego zabezpieczenia (tj. nieograniczonego do kar umownych). Stosownie do treści art. 94 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych, jeżeli wykonawca, którego oferta została wybrana, uchyla się od zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego lub nie wnosi

¹⁴ I. Skubiszak-Kalinowska, E. Wiktorowska: Prawo zamówień publicznych. Komentarz aktualizowany do art. 147 ustawy Prawo zamówień publicznych; LEX.

wymaganego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zamawiający może wybrać ofertę najkorzystniejszą spośród pozostałych ofert bez przeprowadzania ich ponownego badania i oceny, chyba że zachodzą przesłanki unieważnienia postępowania, o których mowa w art. 93 ust. 1. Przepis art. 46 ust. 5 pkt 2 powołanej ustawy obliguje zamawiającego do zatrzymania wadium wraz z odsetkami, jeżeli wybrany wykonawca nie wniósł wymaganego zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

Ponadto należy zauważyć, że jednym z warunków skorzystania z przedmiotowej gwarancji jest żądanie (pod rygorem nieważności) pośrednictwa banku prowadzącego rachunek Beneficjenta gwarancji. Można mieć poważne wątpliwości, czy bank prowadzący rachunek bankowy Gminy Budziszewice weźmie na siebie obowiązek uczestnictwa w czynnościach prawnych dotyczących posiadacza rachunku a podmiotem trzecim.

Akta kontroli str. [1-30]: kserokopia umowy nr 46/2020 z dnia 15 lipca 2020 roku zawartej z Przedsiębiorstwem Robót Drogowo-Mostowych Sp. z o.o. Piotrków Trybunalski, ul. Południowa 17/19; kserokopia gwarancji należytego wykonania kontraktu i usunięcia wad i usterek udzielonej w dniu 14 lipca 2020 roku przez InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.; protokół postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Wybór inspektora nadzoru

Udzielenie zamówienia publicznego na pełnienie funkcji inspektora nadzoru budowlanego nastąpiło w trybie art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Z dokumentów przedłożonych do kontroli wynika, że jednostka przeprowadziła rozeznanie cenowe. Telefonicznie zwrócono się do trzech podmiotów, o przedstawienie ofert cenowych na prowadzenie nadzoru inwestorskiego nad przedmiotową inwestycją (podstawa przeprowadzenia rozeznania cenowego rynku - zarządzenie nr 21/2014 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 8 maja 2014 roku).

W odpowiedzi zaoferowano następujące ceny:

- oferta nr 1 - Projektowanie i nadzory drogowe Jacek Killman ul. Sikorskiego 15, 95-040 Koluszki - za kwotę odpowiadającą 2,5% wartości brutto robót stanowiących przedmiot zamówienia;
- oferta nr 2 - PL PROJEKT Biuro Projektowe Justyna Laśkiewicz - za kwotę odpowiadającą 2,75% wartości netto robót stanowiących przedmiot zamówienia + podatek VAT;
- oferta nr 3 - Łukasz Świech - Projektowanie i kierowanie robotami budowlanymi - za kwotę odpowiadającą 2,9% wartości brutto robót stanowiących przedmiot zamówienia.

Z przedłożonej do kontroli notatki służbowej o wyborze najkorzystniejszej oferty wynika, że zamawiający wybrał ofertę nr 1.

W dniu 15 lipca 2020 roku pomiędzy Gminą Budziszewice reprezentowaną przez Wójta Gminy Mariana Holaka a Jackiem Killmanem właścicielem firmy „Projektowanie i nadzory” - zawarto umowę na pełnienie nadzoru inwestorskiego nad realizacją zadania pn. „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Węgrzynowice-Modrzewie”. Zgodnie z treścią przedmiotowej umowy wykonawca zobowiązany został do pełnienia funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego w czasie trwania robót i dokonania końcowego odbioru robót. Termin sprawowania nadzoru ustalono od dnia zawarcia umowy do zakończenia inwestycji z ostatecznym odbiorem. Za wykonanie przedmiotu umowy strony ustaliły wynagrodzenie procentowe od wartości wykonanych robót netto przy zastosowaniu stawki 2,5%, co stanowiło kwotę 13.079,43 zł brutto

Z tytułu realizacji umowy inspektor nadzoru wystawił fakturę VAT nr 199/42/2020 z dnia 1 października 2020 roku na kwotę 13.079,43 zł. Ustalono, że należność wynikająca z ww. faktury zapłacona została z zachowaniem terminu płatności określonego w umowie.

Realizacja inwestycji

Przekazanie terenu budowy nastąpiło pomiędzy stronami umowy, protokołem wprowadzenia na budowę w dniu 15 lipca 2020 roku.

Z dokumentów przedłożonych do kontroli wynika, że w dniu 11 września 2020 roku wykonawca zgłosił zamawiającemu gotowość do odbioru końcowego zrealizowanych robót. Protokołem odbioru z dnia 18 września 2020 roku odebrano bez uwag zrealizowane roboty w zakresie przedmiotu zamówienia.

Wykonawca z tytułu zrealizowanych robót wystawił fakturę VAT nr 2020/09/25/KK z dnia 18 września 2020 roku na kwotę 523.177,15 zł brutto (data wpływu faktury do Urzędu Gminy – 1 października 2020 roku).

Pod względem merytorycznym ww. fakturę opisali: inspektor ds. inwestycji potwierdzając wykonanie robót pod względem rzeczowym i finansowym, jako zgodne z zawartą umową i dokumentacją oraz zgodne z protokołem odbioru wykonanych robót; Wójt Gminy stwierdził zgodność czynności pod względem merytorycznym oraz pod względem legalności, celowości i gospodarności; Skarbnik sprawdził fakturę pod względem formalno-rachunkowym. Wójt Gminy zatwierdził fakturę do wypłaty. Do faktury załączono protokoły odbioru wykonanych robót. Ustalono, że należność wynikająca z ww. faktury zapłacona została z zachowaniem terminu płatności określonego w umowie.

Rozliczenie inwestycji

Wartość poniesionych nakładów inwestycyjnych na zrealizowane zadanie wyniosła – 550.450,78 zł.

Na podstawie przedłożonego dokumentu OT nr 2/2020 z dnia 30 października 2020 roku przyjęto na stan środków trwałe: „Przebudowa drogi gminnej nr 116061E w miejscowości Węgrzynowice – Modrzewie”.

Szczegółowe rozliczenie poniesionych nakładów na zrealizowane zadanie inwestycyjne przedstawia tabela poniżej:

LP.	NAZWA	ROK WYDATKU	KWOTA WYDATKU BRUTTO	DATA ZAPŁATY	NR I DATA DOWODU DOSTAWY	DOSTAWCA-WYKONAWCA
1	2	3	4	5	6	7
1	Wykonanie dokumentacji technicznej (projekt i kosztorys) w zakresie: „Przebudowa drogi w miejscowości Węgrzynowice - Modrzewie „.	2019	6.600,00 zł NETTO + 23% VAT (1.518,00 zł) RAZEM 8.118,00 zł BRUTTO	17.04.2019R	Faktura nr 122/10/2019 z dnia 11.04.2019r.	Jacek Killman Projektowanie i nadzory drogowe ul. Gen. Sikorskiego 15 m 3 , 95-040 Koluszki
2	Wykonanie Karty oddziaływania na środowisko dla zadania	2019	4.500,00 zł NETTO + 23% VAT (1.035,00 zł) RAZEM	17.04.2019R	Faktura nr 123/11/2019 z dnia 11.04.2019r.	Jacek Killman Projektowanie i nadzory drogowe ul. Gen. Sikorskiego 15 m 3 , 95-040

	„Przebudowa drogi w miejscowości Węgrzynowice – Modrzewie”		5.535,00 zł BRUTTO			Koluszki
3	Wykonanie zamówienia pn: „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Węgrzynowice Modrzewie” zgodnie z umową nr 46/2020 z dnia 15.07.2020r.	2020	425.347,28 zł NETTO + 23% VAT (97.829,87) RAZEM 523.177,15 zł BRUTTO	05.10.2020R	Faktura Vat nr FVS/2020-09/25/KK z dnia 18.09.2020r.	Przedsiębiorstwo Robót Drogowo – Mostowych Sp. zo.o. ul. Południowa 17/19 97-300 Piotrków trybunalski
4	Nadzór inwestorski nad inwestycją: „Przebudowa drogi gminnej nr 116061 E w miejscowości Węgrzynowice Modrzewie”	2020	10.633,68 zł NETTO + 23% VAT (2.445,75) RAZEM 13.079,43 zł BRUTTO	05.10.2020R	Faktura nr 199/42/2020 z dnia 01.10.2020	Jacek Killman Projektowanie i nadzory drogowe ul. Gen. Sikorskiego 15 m 3 , 95-040 Koluszki
5	Tablica – folia polimerowa+ dibond 2 szt.	2020	220,00 zł NETTO + 23% VAT (101,20) RAZEM 541,20 zł BRUTTO	07.08.2020	Faktura nr 34/07/20 z dnia 28.07.2020	Studio graficzne Art.-Board Krzysztof Ścibiorek ul. Partyzantów 7B 95-040 Koluszki
RAZEM			550.450.78 zł BRUTTO			

Zabezpieczenie środków w budżecie

Zadanie inwestycyjne pn. „Przebudowa drogi gminnej nr 116061E w miejscowości Węgrzynowice – Modrzewie” zostało wprowadzone do budżetu:

- na 2019 rok uchwałą Rady Gminy Budziszewice nr III/17/2018 z dnia 28 grudnia 2018 roku w dziale 600 rozdział 60016 § 6050 w kwocie 100 000,00 zł. Wartość planu na w/w zadanie to 50 000,00 zł.
- na 2020 rok uchwałą Rady Gminy Budziszewice nr XI/61/2019 z dnia 30 grudnia 2019 roku w dziale 600 rozdział 60016 § 6050 w kwocie 592 366,00 zł. Wartość planu na w/w zadanie to 86 276,00 zł.

Zmiany dokonywane w budżecie Gminy Budziszewice w zakresie przedmiotowego zadania obrazuje poniższa tabela:

LP.	UCHWAŁA	PLAN	ZWIĘKSZENIE	ZMNIJSZENIE	PLAN PO ZMIANIE
ROK 2019					
1	Uchwała nr III/17/2018 z dnia 28.12.2018 roku 600-60016-6050 tabela nr 2plan wydatków i 4 wykaz zadań inwestycyjnych realizowanych w 2019	50 000,00			50 000,00
2.	Uchwała nr V/28/2019 z dnia 29.03.2019 600-60016-6050 tabela nr 2 zmiany planu wydatków i 4	50 000,00	50 000,00		100 000,00

LP.	UCHWAŁA	PLAN	ZWIĘKSZENIE	ZMNIJSZENIE	PLAN PO ZMIANIE
	wykaz zadań inwestycyjnych				
ROK 2020					
1	Uchwała nr XI/61/2019 z dnia 30.12.2019 roku 600-60016-6050 - tabela nr 2 plan wydatków - tabela nr 4 wykaz zadań inwestycyjnych	86 276,00			86 276,00
2	Uchwała nr XIV/73/2020 z dnia 23.04.2020 roku 600-60016-6050 Tabela nr 2 zmiany planu wydatków i tabela nr 4 wykaz zadań inwestycyjnych	86 726,00	816 502,00		902 778,00
3	Uchwała nr XVI/88/2020 z dnia 04.09.2020 roku 600-60016-6050 tabela nr 2 zmiany planu wydatków i tabela nr 4 wykaz zadań inwestycyjnych	902 778,00		365 885,00	536 893,00

Zabezpieczenie środków w budżecie w oparciu o Wieloletnią Prognozę Finansową

Środki na zadanie pn. „Przebudowa drogi gminnej nr 116061E w miejscowości Węgrzynowice – Modrzewie” zostały zabezpieczone w Wieloletniej Prognozie Finansowej dla Gminy Budziszewice:

- na lata 2020–2023 w łącznej kwocie nakładów finansowych w wysokości 720 883,00 i limitem wydatków w 2020 roku 637 366,00 zł. Nakłady finansowe na w/w zadanie to 99 929,00 zł.

Nakłady i limity WPF na wymienioną inwestycję przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Nr Uchwały	Klasyfikacja	Łączne nakłady finansowe	Limit wydatków w latach				Limity zobowiązań
				2020	2021	2022	2023	
Rok 2020								
1	Uchwała nr XI/62/2019 z dnia 30.12.2019 roku	600-60016	99 929,00	86 276,00	0	0	0	86 276,00
2	Uchwała nr XIV/74/2020 z dnia 23.04.2020 roku	600-60016	916 431,00	902 778,00	0	0	0	902 778,00
3	Uchwała nr XVI/89/2020 z dnia 04.09.2020	600-60016	550 546,00	536 893,00	0	0	0	536 893,00

Źródła finansowania inwestycji

Koszt całkowity zrealizowanego zadania inwestycyjnego wyniósł 550.450,78 zł i sfinansowany został ze środków własnych Gminy Budziszewice w kwocie 174.692,78 oraz środków Funduszu Dróg Samorządowych w kwocie 375.758,00 zł.

X. EWIDENCJA MAJĄTKU GMINY. INWENTARYZACJA

1. ZASADY EWIDENCJI SKŁADNIKÓW MAJĄTKOWYCH (EWIDENCJA ILOŚCIOWA, ILOŚCIOWO–WARTOŚCIOWA)

Zasady wyceny, umorzenia i ewidencji składników majątkowych stanowiących własność Gminy Budziszewice i przeznaczonych na potrzeby jednostki zostały określone w następujących uregulowaniach wewnętrznych:

- instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych w Urzędzie Gminy w Budziszewicach stanowiącej załącznik nr 2 do zarządzenia nr 29/06 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 29 grudnia 2006 roku wraz ze zmianami,
- dokumentacji określającej zakładowy plan kont dla Urzędu Gminy Budziszewice stanowiącej załącznik nr 2 do zarządzenia nr 61/2018 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 31 grudnia 2018 roku,
- instrukcji przeprowadzenia inwentaryzacji stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia nr 35/2013 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 29 sierpnia 2013 roku.

Zgodnie z powyższymi regulacjami za środki trwałe uważano rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie użyteczności powyżej jednego roku, kompletne, zdadne do użytku i przeznaczone na potrzeby Gminy Budziszewice, których wartość początkową określała ustawa z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych. Do ewidencji stanu zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych związanych z wykonywaną działalnością jednostki służyło konto 011.

Składniki majątku ewidencjonowano analitycznie z uwzględnieniem dziesięciu grup rodzajowych Klasyfikacji Środków Trwałych w ujęciu ilościowo – wartościowym, a ich stan na koniec każdego roku obrotowego uzgadniano z saldem końcowym konta 011.

Według obowiązującej w kontrolowanej jednostce instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych, do udokumentowania ruchu środków trwałych służyły następujące dowody księgowe: faktura, rachunek, OT – przyjęcie środka trwałego, PT- protokół przekazania – przejęcia środka trwałego oraz LT – likwidacja środka trwałego.

Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarzono metodą liniową i amortyzowano za cały okres roku w miesiącu grudniu. Pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych umarzono w całości w momencie ich oddania do używania.

Zwiększenia i zmniejszenia wartości pozostałych środków trwałych, niepodlegających ujęciu na koncie 011 ujmowano na koncie 013. Kontrolowana jednostka w załączniku nr 2 do zarządzenia nr 61/2018 z dnia 31 grudnia 2018 roku ustaliła, że na przedmiotowym koncie ujmowano składniki majątkowe o których mowa w § 7 ust. 2 pkt 1, 2, 3, 4 i 5 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek

budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie ujmowano składników majątkowych, których wartość jednostkowa nie przekraczała kwoty 100,00 zł.

Konto 014 „Zbiory biblioteczne” służyło do ewidencjonowania stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości zbiorów bibliotecznych bibliotek naukowych, fachowych, szkolnych i pedagogicznych oraz bibliotek publicznych..

Na koncie 015 „Mienie zlikwidowanych jednostek” ewidencjonowano zwiększenia i zmniejszenia wartości mienia przyjętego przez organ założycielski lub nadzorujący po zlikwidowanym przedsiębiorstwie komunalnym lub innej podległej jednostce organizacyjnej.

Konto 020 służyło do ewidencjonowania stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych.

Konto 080 służyło do ewidencji kosztów środków trwałych w budowie oraz do rozliczenia kosztów środków trwałych w budowie na uzyskane efekty inwestycyjne.

Metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenie wyniku finansowego, kierownik jednostki określił w załączniku nr 2 do zarządzenia nr 61/2018 z dnia 31 grudnia 2018 roku.

2. EWIDENCJA ŚRODKÓW TRWAŁYCH – KONTO 011, 013.

Urządzenia księgowo

Zasady prowadzenia ewidencji składników majątkowych w urządzeniach księgowych wynikały z obowiązującego w jednostce zakładowego planu kont, w zakresie odnoszącym się do kont zespołu 0 – majątek trwały, który to zespół zawiera konta 011, 013, 014, 015, 020, 030, 071, 072, 073, 080.

Majątek kontrolowanej jednostki stanowiły środki trwałe, pozostałe środki trwałe, wartości niematerialne i prawne oraz środki trwałe w budowie. Ewidencja syntetyczna składników majątku Gminy Budziszewice prowadzona jest w systemie komputerowym przy użyciu programu „Księgowość budżetowa” autorstwa Tadeusza i Romana Groszek, Legionów. Całość ewidencji ujmowana jest w okresach rocznych, zamknięcie roku powoduje generowanie bilansu otwarcia na rok następny.

Ewidencja analityczna środków trwałych prowadzona jest ręcznie w księgach inwentarzowych środków trwałych z uwzględnieniem grupy, podgrupy i rodzaju Klasyfikacji Środków Trwałych. W ewidencji tej zawarto następujące informacje: nazwę jednostki, której własnością jest dany środek trwały, numer inwentarzowy (wg Klasyfikacji Środków Trwałych), nazwę środka trwałego, jego krótką charakterystykę, datę i źródło nabycia w danym roku budżetowym, datę, wartość początkową, zmiany wartości początkowej, stawkę umorzenia oraz wartość umorzenia.

Ewidencja analityczna ilościowo – wartościowa pozostałych środków trwałych konta 013 prowadzona była ręcznie w księgach inwentarzowych, w których zawarto wymagane informacje dotyczące danego środka trwałego (nazwa środka trwałego, data przychodu, względnie rozchodu, nr dowodu na podstawie, którego został przyjęty na stan ewidencji księgowej lub zdjęty ze stanu środek trwały, nadany numer inwentarzowy, wartość środka trwałego i miejsce znajdowania się przedmiotu). Wystąpiły pojedyncze przypadki korekty błędnych zapisów w księgach inwentarzowych dokonanych poprzez zamazywanie korektorem, co było sprzeczne z zapisami art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości zgodnie z którym błędy w zapisach poprawia się przez skreślenie

dotychczasowej treści i wpisanie nowej, z zachowaniem czytelności błędnego zapisu, oraz podpisanie poprawki i umieszczenie daty. Zakupione pozostałe środki trwałe ewidencjonowane były według cen zakupu i przekazywane bezpośrednio do używania.

Analiza zapisów ewidencji analitycznej wybranych środków trwałych wykazała, że ujęte w niej zostały nieruchomości i drogi, których właścicielem była kontrolowana jednostka.

Udokumentowanie obrotów na kontach (zwiększenia, zmniejszenia) – lata 2019-2020

Strukturę majątku trwałego Gminy Budziszewice na podstawie ewidencji księgowej za lata 2019 - 2020 według wartości brutto obrazuje tabela stanowiąca **załącznik nr 22 protokołu kontroli**.

W 2020 roku nastąpił wzrost majątku Gminy Budziszewice w stosunku do 2019 roku w wyniku przyjęcia środków trwałych z inwestycji oraz zwiększenia wartości początkowej posiadanego środka trwałego o nakłady poniesione na jego modernizację. Zwiększenia środków trwałych na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosiły 1.142.492,76 zł, natomiast zmniejszeń ww. składników w danym roku budżetowym nie odnotowano.

W celu sprawdzenia dokumentacji stanowiącej podstawę dokonanych zwiększeń i zmniejszeń wartości majątku w latach 2019 - 2020, skontrolowano 6 wybranych losowo operacji. Wyniki analizy przedstawiono w formie tabelarycznej.

Zestawienie zwiększeń i zmniejszeń środków trwałych w latach 2019 - 2020 (konto 011), stanowi załącznik nr 23 protokołu kontroli.

Na podstawie analizy wybranej próby dokumentacji stwierdzono, że:

- przyjęcia na stan składników majątkowych pochodzących z zakończonych inwestycji oraz zwiększenie wartości początkowej posiadanego środka trwałego o koszty ulepszenia, dokonywano na podstawie druku OT (przyjęcia środka trwałego);
- likwidacji środków trwałych oraz wykreślenia z ewidencji środków trwałych dokonywano na podstawie druku LT (likwidacja środka trwałego);
- daty przyjęcia środka trwałego do używania w ewidencji syntetycznej i analitycznej były tożsame;
- dowody księgowe dotyczące przyjęcia środka trwałego, zawierały wymagane podpisy osób odpowiedzialnych za powierzone mienie;
- nowo przyjęte środki trwałe były grupowane zgodnie z obowiązującą Klasyfikacją Środków Trwałych, z zastosowaniem odpowiednich stawek umorzeniowych;
- środki trwałe były amortyzowane począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do używania;
- w dniu 26 listopada 2020 roku w księgach rachunkowych Urzędu ujęto zwiększenie wartości początkowej środka trwałego tj. drogi w miejscowości Agnopol (nr inwentarzowy Gr.2 poz. 27) o nakłady poniesione na ulepszenie ww. składnika majątku na podstawie druku OT nr 3/2020 z dnia 26 listopada 2020 roku. Jak wynikało z przedłożonej dokumentacji odbioru ww. prac dokonano na podstawie protokołu odbioru końcowego z dnia 16 października 2020 roku;
- na koniec każdego roku dokonywano uzgodnień ewidencji analitycznej z ewidencją syntetyczną, poprzez zsumowanie poszczególnych składników środków trwałych (analitka) według grup, podgrup i rodzajów dla konta 011. Uzgodnioną analitykę porównywano z saldem konta syntetycznego 011;

- operacje w zakresie ewidencji składników majątku ujmowano na kontach: Wn 011, Ma 080 - wytworzenie środka trwałego lub zwiększenie wartości początkowej istniejącego własnego środka trwałego o nakłady poniesione na modernizację oraz Wn 071, Ma 011 - likwidacja środków trwałego w pełni umorzonego.

Ewidencja analityczna ilościowo - wartościowa pozostałych środków trwałych, prowadzona jest w księgach inwentarzowych, w ujęciu chronologicznym. Na dzień 31 grudnia 2020 roku stan konta 013 „Pozostałe środki trwałe” wynosił 349.556,09 zł. Zwiększenia pozostałych środków trwałych, w okresie objętym kontrolą, następowały z tytułu zakupu sprzętu niezbędnego do funkcjonowania Urzędu Gminy, które udokumentowano fakturami zakupu wyposażenia. Na przedmiotowym koncie odnotowano zmniejszenia stanu składników majątku w kwocie 90.442,05 zł w roku budżetowym.

W celu sprawdzenia dokumentacji będącej podstawą dokonanych operacji na tym koncie, przeprowadzono kontrolę wszystkich zwiększeń i zmniejszeń majątku w 2020 roku.

Zestawienie zwiększeń i zmniejszeń pozostałych środków trwałych zaewidencjonowanych w 2020 roku (konto 013), stanowi załącznik nr 24 protokołu kontroli.

W wyniku analizy powyższych zapisów ewidencyjnych stwierdzono, że:

- w książce inwentarzowej konta 013, zawarte są wymagane informacje dotyczące danego pozostałego środka trwałego (nazwa pozostałego środka trwałego, data przychodu bądź rozchodu, nr dowodu, na podstawie którego został przyjęty na stan ewidencji księgowej lub zdjęty ze stanu środków trwałe, numer inwentarzowy, wartość składnika majątku, miejsce użytkowania przedmiotu);
- odnotowano przypadki wskazania w urzędzeniach księgowych błędnej daty zdarzenia gospodarczego, np. faktura o numerze F/008/06/2020 z dnia 26 czerwca 2020 roku (pozycja księgowa FV 4879/1) wystawiona na kwotę 45.000,00 zł, wpłynęła do Urzędu w dniu 30 czerwca 2020 roku. Jednostka kontrolowana w urzędzeniach księgowych jako datę zdarzenia i datę wpływu wskazała dzień 30 czerwca 2020 roku. Powyższe naruszało art. 23 ust. 2 pkt. 1-2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym zapis księgowy powinien zawierać co najmniej: 1) datę dokonania operacji gospodarczej; 2) określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji;
- zakupione środki trwałe ewidencjonowano według cen zakupu, wydając je bezpośrednio do używania;
- przyjęcie na stan nowo nabytych składników majątkowych, ewidencjonowano na kontach syntetycznych: Wn 013, Ma 130 lub 201 i równolegle Wn 401, Ma 072, natomiast zmniejszenia stanu składników majątkowych ujmowano na kontach jednostki: Wn 072, Ma 013;
- przypadki rozbieżności w zakresie dat przyjęcia środka trwałego do używania w ewidencji syntetycznej i analitycznej. Powyższe wynikało m.in. z ewidencjonowania w dacie zapłaty w księgach rachunkowych zdarzeń gospodarczych dotyczących nabycia pozostałych środków trwałych z pominięciem konta rozrachunkowego. Należy wskazać, że wyciąg bankowy jest bankowym dokumentem informującym jedynie o operacjach pieniężnych uznających bądź obciążających rachunek bankowy w danym dniu, zaś dokumentem księgowym potwierdzającym powstanie zobowiązania z tytułu nabycia towaru bądź dostawy usługi jest wystawiona przez kontrahenta faktura. Jak wynikało z zapisów obowiązującej polityki rachunkowości kontrolowana jednostka prowadziła ewidencję

analityczną według poszczególnych kontrahentów tylko w przypadkach, gdy zachodziła rozbieżność w czasie między wykonanym świadczeniem (dostawą) a wystawieniem faktury i zapłatą oraz w przypadku, gdy pomiędzy zleceniodawcą a zleceniobiorcą zaszyły powiązania wynikające z udzielenia zaliczek na poczet dostaw, robót, usług kaucji gwarancyjnych. Kontrolujące wskazują na konieczność ujednolicenia obowiązujących w jednostce zasad w przedmiotowym zakresie oraz doprecyzowania pojęcia „rozbieżności w czasie”, z uwagi na fakt, że w przyjętych regulacjach nie określono, czy chodzi tu o dni, okresy sprawozdawcze czy inne jednostki czasu;

- na rachunkach i fakturach umieszczano informację o dokonanym wpisie do księgi inwentarzowej, co pozwoliło na weryfikację zapisów w księgach inwentarzowych z dokumentami źródłowymi;
- podstawą do wykreślenia z ewidencji były zatwierdzone przez kierownika jednostki protokoły likwidacji wraz z oceną zużycia składników majątkowych, przeprowadzoną przez komisję likwidacyjną. Powyższe działanie nie wynikało z zapisów obowiązujących w jednostce kontrolowanej regulacji wewnętrznych w przedmiotowym zakresie;
- na koniec każdego roku dokonywano uzgodnień ewidencji analitycznej z ewidencją syntetyczną poprzez zsumowanie poszczególnych składników pozostałych środków trwałych (analityka), zaewidencjonowanych w poszczególnych działach, porównując je z ewidencją syntetyczną - saldem konta 013.

Prawidłowość stosowanych odpisów umorzeniowych – lata 2019 - 2020

W kontrolowanej jednostce metody wyceny aktywów i pasywów opisano w załączniku nr 2 do zarządzenia nr 61/2018 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 31 grudnia 2018 roku.

Zgodnie z Zakładowym Planem Kont do ewidencji zmniejszeń wartości środków trwałych, które podlegają umorzeniu według stawek amortyzacyjnych stosowanych przez jednostkę określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych służyło konto 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”. Umorzenie powinno być naliczane na koniec roku obrotowego, a odpisu umorzeniowe powinny być dokonywane w korespondencji z kontem 400 – „Amortyzacja”.

Kontroli poddano wysokość zastosowanych stawek umorzeniowych w odniesieniu do następujących grup środków trwałych:

- grupa I (budynki i lokale oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego i spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego),
- grupa II (obiekty inżynierii lądowej i wodnej),
- grupa III (kotły i maszyny energetyczne),
- grupa VI (urządzenia techniczne).

*Wyniki analizy przedstawiono w formie tabelarycznej stanowiącej **załącznik nr 25** protokołu kontroli.*

Analiza dokumentacji w zakresie stosowanych odpisów umorzeniowych wykazała, że środki trwałe były amortyzowane począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do używania. Operacje w zakresie umorzenia środków trwałych ujmowano na koncie Wn 400 Ma 071. W kontrolowanej jednostce przyjęto dla wszystkich środków trwałych liniową metodę umorzenia.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku saldo strony Ma konta 071 wynosiło 9.123.060,20 zł

z czego: umorzenie środków trwałych wynosiło 9.086.471,59 zł i umorzenie wartości niematerialnych i prawnych wynosiło 36.588,61 zł.

3. EWIDENCJA WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH – KONTO 020. PRAWIDŁOWOŚĆ STOSOWANYCH ODPISÓW UMORZENIOWYCH

Ewidencja wartości niematerialnych i prawnych prowadzona jest na koncie 020, na którym ujmuje się licencje oraz programy komputerowe. Ewidencja ww. składników majątku prowadzona jest ręcznie.

Za wartości niematerialne i prawne uważa się nabyte przez Gminę Budziszewice, zaliczone do aktywów trwałych, prawa majątkowe, nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż jeden rok, przeznaczone do używania na potrzeby Gminy, a w szczególności: licencje, koncesje, autorskie prawa majątkowe. Z treści zapisów załącznika nr 2 do zarządzenia nr 61/2018 z dnia 31 grudnia 2018 roku wynikało, że kontrolowana jednostka amortyzowała przy zastosowaniu stawek określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych. Kontrolujące wskazują, że w §16 m ust. 1 ustawy z dnia z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych, wskazano okres dokonywania odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych i prawnych, zaś zgodnie z zapisami §16 m ust. 3 przywołanej ustawy, to podatnicy ustalają stawki amortyzacyjne dla poszczególnych wartości niematerialnych i prawnych na cały okres amortyzacji przed rozpoczęciem dokonywania odpisów amortyzacyjnych. W § 16 m ust. 4 cytowanej ustawy została narzucona stawka amortyzacyjna w wysokości 2,5%, dotycząca odpisów amortyzacyjnych od własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego, spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego oraz prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej. W odniesieniu do ww. składników majątku, umorzenie ujmowano na stronie Wn konta 400 „Amortyzacja” w korespondencji z kontem 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” (strona Ma).

Wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej równej lub niższej od kwoty wymienionej w cytowanej ustawie oraz stanowiące pomoce dydaktyczne (bez względu na wartość początkową, umarzano jednorazowo w miesiącu przyjęcia do używania, zaś ich umorzenie ewidencjonowano w księgach rachunkowych jednostki na stronie Wn konta 401 „Zużycie materiałów i energii” w korespondencji z kontem 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych”.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku saldo Wn konta 020 „Wartości niematerialne i prawne” wynosiło 95.625,00 zł. Zwiększenie ww. składnika majątku w kwocie 1.042,41 zł w danym roku budżetowym nastąpiło z tytułu zakupu licencji oprogramowania antywirusowego. Operację tę zaewidencjonowano w urządzeniach księgowych: Wn 020-2, Ma 130 i Wn 401, Ma 072 analityka z klasyfikacją budżetową dział 750 rozdział 75023 § 4210. W roku 2020 na przedmiotowym koncie odnotowano zmniejszenie w kwocie 859,77 zł, wynikające z wyksięgowania ze stanu licencji oprogramowania antywirusowego, która utraciła ważność. Przedmiotową operację zaewidencjonowano w urządzeniach księgowych na stronie Wn konta 072 w korespondencji z kontem 020-2.

4. EWIDENCJA POZOSTAŁYCH SKŁADNIKÓW MAJĄTKOWYCH (MATERIAŁY, FINANSOWY MAJĄTEK TRWAŁY)

Konto 310

Zgodnie z obowiązującą w kontrolowanej jednostce regulacją w zakresie polityki rachunkowości konto 310 służyło do ewidencji zapasów materiałów w cenach zakupu, przewidzianych do zużycia. Na stronie Wn przedmiotowego konta ujmowano zwiększenia ilości i wartości stanu zapasu materiałów, a na stronie Ma jego zmniejszenia. Na dzień 31 grudnia 2020 roku przed korektą bilansu Urzędu Gminy saldo po stronie Wn konta 310-1 wynosiło 818,94 zł, zaś konta 310-2 wynosiło 2.319,00 zł. Po sporządzeniu ww. korekty zmianie uległo wyłącznie saldo Wn konta 310-1, które wynosiło 409,47 zł.

5. INWENTARYZACJA

Instrukcja inwentaryzacyjna. Terminy przeprowadzania inwentaryzacji

Zagadnienia związane z przeprowadzeniem inwentaryzacji uregulowano w instrukcji stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia nr 35/2013 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 29 sierpnia 2013 roku. Określono w niej częstotliwość, zasady oraz metody przeprowadzenia inwentaryzacji, opisano dokumenty dotyczące inwentaryzacji i rozliczeń różnic inwentaryzacyjnych oraz obowiązki i odpowiedzialność komisji inwentaryzacyjnej, zespołów spisowych i Skarbnika.

Częstotliwość przeprowadzania inwentaryzacji określona w instrukcji, była zgodna z unormowaniami wynikającymi w art. 26 ust. 3 ustawy o rachunkowości.

Jak wynikało z ustnych wyjaśnień Skarbnik Gminy, raz na dwa lata przeprowadzano pełen spis z natury składników majątkowych Gminy. Ponadto inwentaryzację składników majątkowych należało przeprowadzić na dzień ustalony przez kierownika jednostki w związku z zaistniałą sytuacją gospodarczą np. pożarem, włamaniem czy zmianą osoby materialnie odpowiedzialnej.

Przedmiotowy dokument wskazywał następujące metody inwentaryzacji:

- drogą spisu z natury - aktywa pieniężne (za wyjątkiem zgromadzonych na rachunkach bankowych), akcje, obligacje, bony i innych papiery wartościowe, rzeczowe składniki majątku obrotowego (materiały, towary, produkty gotowe, produkcję w toku), środki trwałe, pozostałe środki trwałe w użytkowaniu, z wyjątkiem gruntów i trudno dostępnych oglądowi środków trwałych, maszyn i urządzeń wchodzących w skład środków trwałych w budowie, druki ścisłego zarachowania;
- w drodze uzyskania od kontrahentów i banków pisemnych potwierdzeń prawidłowości wykazanych sald – środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych, należności i zobowiązania z wyjątkiem należności spornych i wątpliwych, należności i zobowiązań wobec osób nie prowadzących ksiąg rachunkowych, należności wobec pracowników, należności tytułów publicznoprawnych. W § 7 przedmiotowej instrukcji jako metodę inwentaryzacji pożyczek i kredytów wskazano potwierdzenie salda. Powyższe stanowiło naruszenie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym ww. metodą inwentaryzuje się aktywa finansowe zgromadzone na rachunkach bankowych lub przechowywane przez inne jednostki, w tym papiery wartościowe w formie zdematerializowanej, należności, w tym udzielone pożyczki, z zastrzeżeniem pkt 3, oraz powierzone kontrahentom własne składników aktywów;

- w drodze porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji realnej wartości składników majątku – grunty, środki trwałe, do których dostęp jest znacznie utrudniony, wartości niematerialne i prawne, należności sporne i wątpliwe oraz inne aktywa i pasywa, których zinwentaryzowanie w drodze spisu z natury lub potwierdzenia sald z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe.

Zgodnie zapisami instrukcji, w celu sprawnego przeprowadzenia inwentaryzacji, kierownik jednostki powoływał komisję inwentaryzacyjną oraz członków zespołów spisowych. W skład komisji inwentaryzacyjnej i zespołów spisowych nie mogły wchodzić osoby materialnie odpowiedzialne za inwentaryzowane składniki, główny księgowy oraz osoby prowadzące ewidencję inwentaryzowanych składników.

Konkretne terminy przeprowadzania inwentaryzacji określał każdorazowo Wójt Gminy w odrębnym zarządzeniu.

Rzeczywisty stan aktywów i pasywów jednostki ustalano w drodze: spisu z natury, uzyskania od kontrahentów pisemnego potwierdzenia sald na dzień inwentaryzacji oraz weryfikacji prawidłowości stanów wynikających z ksiąg rachunkowych przez porównanie ich z odpowiednimi dokumentami.

Prawidłowość przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji

Wójt Gminy Budziszewice zarządzeniem nr 45/2020 z dnia 30 listopada 2020 roku powołał Komisję Inwentaryzacyjną i dwa zespoły spisowe oraz wydał decyzję o przeprowadzeniu pełnej inwentaryzacji w Urzędzie Gminy oraz świetlicy w Węgrzynowicach, świetlicy w Budziszewicach, Domu Ludowym w Mierznie, OSP Budziszewice, OSP Rękawiec, Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Budziszewicach i Gminnej Bibliotece Publicznej w Budziszewicach. W niniejszym zarządzeniu nie określono w jakim okresie będą prowadzone czynności inwentaryzacyjne, za wyjątkiem wskazania terminu rozpoczęcia i zakończenia spisu z natury. Jak wynikało z ustnych wyjaśnień Skarbnika Gminy spisem z natury zostały objęte składniki majątkowe stanowiące własność Gminy, w tym składniki będące własnością Gminy, które nie zostały formalnie przekazane podmiotom faktycznie je użytkującym, zaś w kwestii terminu przeprowadzenia czynności inwentaryzacyjnych pozostałymi metodami tj. drogą otrzymania od banków i uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz metodą weryfikacji dokumentacji źródłowej z danymi ksiąg rachunkowych, przeprowadzano je zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości oraz obowiązującej w przedmiotowym zakresie regulacji wewnętrznej.

Inwentaryzacja przeprowadzana drogą spisu z natury

Kontrola dokumentacji źródłowej dotyczącej inwentaryzacji metodą spisu z natury wykazała, że:

- arkusze spisowe podpisywali członkowie zespołów spisowych i Komisji Inwentaryzacyjnej, osoba materialnie odpowiedzialna oraz Skarbnik Gminy;
- osoby odpowiedzialne materialnie złożyły wymagane zapisami instrukcji inwentaryzacyjnej oświadczenia, za wyjątkiem czterech przypadków;
- na arkuszach spisowych oznaczonych numerami: 63 (str. 1), 64 (str. 1), 68 (str. 1) przeprowadzono spis z natury składników majątku stanowiących własność Gminy, użytkowanych bez formalnego ich przekazania przez inne jednostki tj. Ochotniczą Straż Pożarną w Rękawcu oraz Ochotniczą Straż Pożarną w Budziszewicach na kwotę odpowiednio 3.885,97 zł, 5.953,20 zł oraz 2.127,45 zł;

- na arkuszach spisowych oznaczonych numerami 51 (str. 1), 52 (str. 1) i 53 (str. 1) objęto materiały w łącznej kwocie 2.728,47 zł. Saldo Wn konta 310 na dzień 31 grudnia 2020 roku wynosiło 3.137,94 zł, różnica stanowiła kwotę 409,47 zł. Kontrolujące wskazują, że ujawnione w trakcie prac inwentaryzacyjnych różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazany w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć, stosownie do art. 27 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadał termin inwentaryzacji;
- sporządzono protokoły z inwentaryzacji środków pieniężnych oraz druków ścisłego zarachowania, przeprowadzonej w dniu 31 grudnia 2020 roku przez zespół spisowy (...) ¹⁵ w obecności osoby materialnie odpowiedzialnej za prowadzenie kasy Małgorzaty Wójcik oraz osób materialnie odpowiedzialnych za wybrane druki ścisłego zarachowania (kwitariusz przychodowy K-103, kwitariusz przychodowy K-104, dowody wpłaty KW, dowody wpłaty KP) tj. Beata Kujawa oraz Elżbieta Andryszczak;
- komisja inwentaryzacyjna sporządziła (brak daty) sprawozdanie z działalności Komisji Inwentaryzacyjnej zgodnie z załącznikiem A do przedmiotowej instrukcji, w którym nie stwierdzono różnic. Powyższy protokół został zatwierdzony bez zastrzeżeń (brak daty) przez kierownika jednostki.

Zgodnie wyjaśnieniem złożonym przez Wójta: „1/ Zarządzeniem nr 45/2020 z dnia 30 listopada 2020 roku zarządziłem przeprowadzenie inwentaryzacji w drodze spisu z natury między innymi w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej i Gminnej Bibliotece Publicznej w Budziszewicach z uwagi na fakt, iż:

- w roku 2020 nie było zatrudnionego kierownika GOPS-u,
- w Gminnej Bibliotece jest zatrudniona tylko jedna osoba będąca zarówno pracownikiem i kierownikiem oraz osobą odpowiedzialną materialnie za majątek

2/ Zgodnie z zakładowym planem kont obowiązującym w Urzędzie Gminy zakupione materiały księgowane są bezpośrednio w koszty. Na koniec roku materiały nie zużyte podlegają inwentaryzacji, wycenie i księgowaniu na koncie Wn 310 i Ma 401. W nowym roku pod datą 1 stycznia podlegają księgowaniu na kontach Wn 401 Ma 310. Niezgodność salda konta 310 ze spisem z natury materiałów na dzień 31.12.2020 roku (różnica 409,47 zł składająca się z kwoty 169,47 zł materiały biurowe, 240,00 olej opałowy) wyniknęła z błędu dwukrotnego wyksięgowania zinwentaryzowanych materiałów z konta kosztów 401-1 i wyksięgowaniu na konto materiałów 310-1. Raz wyksięgowano poleceniem księgowania nr 10746 i drugi raz poleceniem księgowania nr 10759. W dniu 25 maja 2021 roku skorygowano zapisy w księgach rachunkowych roku 2020 oraz sporządzono korektę sprawozdania finansowego za 2020 rok (bilans jednostki, rachunek zysków i strat oraz zestawienie zmian w funduszu). Nieprawidłowość powstała z niedopatrzenia skarbnika i pracownika księgowości.”

Wyjaśnienie Wójta Gminy w sprawie przeprowadzonej inwentaryzacji według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku stanowi załącznik nr 26 protokołu kontroli.

Akta kontroli str. [31-72]: zarządzenie nr 35/2013 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 29 sierpnia 2013 roku w sprawie: wprowadzenia instrukcji przeprowadzenia inwentaryzacji,

¹⁵ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

zarządzenie nr 45/2020 z dnia 30 listopada 2020 w sprawie: przeprowadzenia inwentaryzacji w Urzędzie Gminy oraz świetlicy w Węgrzynowicach, świetlicy w Budziszewicach, w Domu Ludowym w Mierznie, OSP Budziszewice, OSP Rękawiec, Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Budziszewicach, Gminnej Bibliotece Publicznej w Budziszewicach, kserokopia arkuszy spisu z natury oznaczonych numerami: 51 (str.1), 52 (str. 1), 53 (str. 1), 63 (str. 1), 64 (str. 1), 68 (str. 1), sprawozdanie z działalności Komisji Inwentaryzacyjnej, zestawienie obrotów i sald dla Urzędu Gminy za okres od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku z dnia 8 kwietnia 2021 roku, zestawienie obrotów i sald dla Urzędu Gminy za okres od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku z dnia 25 maja 2021 roku.

Inwentaryzacja przeprowadzana drogą otrzymania od banków i uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów

Zgodnie z dokumentacją źródłową dotyczącą inwentaryzacji metodą potwierdzenia salda według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku ustalono, że:

- salda środków pieniężnych na rachunkach bankowych prowadzonych dla rozliczeń Gminy Budziszewice oraz Urzędu Gminy potwierdził Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim Oddział w Budziszewicach (saldy kont: 133, 130, 135, 139);
- salda zobowiązań z tytułu długoterminowych kredytów potwierdził: Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim Oddział w Budziszewicach oraz Bank Spółdzielczy w Aleksandrowie Łódzkim (saldy kont 134 wraz z analityką), natomiast saldo z tytułu długoterminowych pożyczek potwierdził Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi (saldy kont 260 wraz z analityką). Przeprowadzenie czynności inwentaryzacyjnych metodą potwierdzenia salda z ww. tytułów było sprzeczne z zapisami art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości, z których wynika, że jednostka przeprowadza na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację aktywów finansowych zgromadzonych na rachunkach bankowych lub przechowywanych przez inne jednostki, w tym papierów wartościowych w formie zdematerializowanej, należności, w tym udzielonych pożyczek, z zastrzeżeniem pkt 3, oraz powierzonych kontrahentom własnych składników aktywów - drogą otrzymania od banków i uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic. Kontrolujące wskazują, że właściwą metodą inwentaryzacji zobowiązań z tytułu zaciągniętych przez Gminę kredytów i pożyczek według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku, winna być metoda weryfikacji dokumentacji źródłowej z danymi ksiąg rachunkowych;
- salda zobowiązań z tytułów dostaw i usług.

Akta kontroli str. [73-75]: *protokół z inwentaryzacji w drodze potwierdzenia sald na 31.12.2020 roku.*

Inwentaryzacja przeprowadzona metodą weryfikacji dokumentacji źródłowej z danymi ksiąg według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku zawierała:

- **grunty zinwentaryzowano na arkuszach spisowych oznaczonych nr.: 20 – 23 (str. 1-5) oraz 24-27 (str. 1-4), wskazując, że zastosowaną metodą inwentaryzacji była weryfikacja.** Ponadto w przedmiotowej dokumentacji znajdował się protokół weryfikacji sporządzony przez zespół spisowy w dniu 31 grudnia 2020 roku, w którym wskazano m.in. wartość danego składnika majątku na dzień 1 stycznia 2020 roku, jego zwiększenie bądź zmniejszenie oraz stan na dzień 31 grudnia 2020 roku. Na koniec roku budżetowego saldo konta 011 dotyczące

gruntów wynosiło łącznie 2.294.884,61 zł i wynikało z załączonego spisu. Zespół spisowy wskazał, że ww. saldo jest realne, poprawnie ustalone i zgodne z wartościami wymienionymi w ewidencji analitycznej. Z treści ww. protokołu wynikało, że zespół spisowy dokonał porównania dokumentacji źródłowej z zapisami ewidencji syntetycznej i analitycznej oraz z ewidencją gminnego zasobu nieruchomości;

- **środki trwałe do których dostęp jest znacznie utrudniony (wodociągi, studnie, drogi, oświetlenie uliczne) zinwentaryzowano na arkuszach „spisu z natury” oznaczonych nr.: 28 – 33 (str. 1-6) , wskazując, że zastosowaną metodą inwentaryzacji była weryfikacja.** Ponadto w przedłożonej kontrolującym dokumentacji, znajdował się protokół weryfikacji sporządzony przez zespół spisowy w dniu 31 grudnia 2020 roku, w którym wskazano m.in. wartość danego składnika majątku na dzień 1 stycznia 2020 roku, jego zwiększenie bądź zmniejszenie oraz stan na dzień 31 grudnia 2020 roku. Zgodnie z protokołem weryfikacji saldo konta 011 dotyczące obiektów inżynierii lądowej i wodnej wynosiło 18.201.869,79 zł i wynikało z załączonego spisu. Zespół spisowy wskazał, że ww. saldo jest realne, poprawnie ustalone i zgodne z wartościami wymienionymi w ewidencji analitycznej. Z zapisów ww. protokołu wynikało, że zespół spisowy porównał dokumentację źródłową z zapisami ewidencji syntetycznej i analitycznej oraz ewidencją gminnego zasobu nieruchomości;
- informację dotyczącą inwentaryzacji w drodze weryfikacji stanu aktywów i pasywów zaewidencjonowanych w księgach rachunkowych Urzędu Gminy na kontach bilansowych: „Wartości niematerialne i prawne”, (020 wraz z analityką 2, 18), „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” (071) „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” (072), „Środki trwałe w budowie” (080 wraz z analityką 5, 9, 12, 15, 16, 21), „Należności z tytułu dochodów budżetowych”(221), „Rozliczenie dochodów budżetowych” (222), Rozliczenie wydatków budżetowych (223), Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich (224), „Rozrachunki z budżetami” (225), „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” (229) „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” (231-1), „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” (234 wraz z analityką 1,2), „Pozostałe rozrachunki” (240 wraz z analityką 1,17), „Fundusz jednostki” (800) „Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” (851), „Wynik finansowy” (860) sporządziła w dniu 15 stycznia 2021 roku referent ds. księgowości budżetowej Małgorzata Badełek, sprawdziła Skarbnik Gminy i zatwierdził kierownik jednostki, w której wskazano stan przed i po weryfikacji oraz, że salda ww. kont uznaje się za prawidłowe. **Kontrolujące wskazują, że ograniczenie czynności inwentaryzacyjnych do sporządzenia przedmiotowej informacji nie spełniało wymogów określonych art. 27 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych;**
- protokół z inwentaryzacji przeprowadzonej w drodze weryfikacji sald – organ sporządzony w dniu 15 stycznia 2021 roku według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku kont „Rozliczenie dochodów budżetowych” (222), „Rozliczenie wydatków budżetowych” (223), „Rozrachunki budżetu” (224 wraz z analityką 1, 2 i 4), „Rozliczenia międzyokresowe” (909 wraz z analityką 1, 2, 22, 23), „Skumulowane wyniki budżetu” (960), „Wynik wykonania budżetu” (961) sporządziła księgowa Emilia Grzejszczak, sprawdziła Skarbnik Gminy i zatwierdził kierownik jednostki, w którym wskazano stan konta przed i po weryfikacji oraz, że salda ww. kont na dzień 31 grudnia 2020 roku uznaje się za prawidłowe. Kontrolujące wskazują, że **ograniczenie czynności inwentaryzacyjnych do sporządzenia ww. protokołu nie spełniało wymogów określonych art. 27 ustawy o rachunkowości,**

zgodnie z którym przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych.

Z treści przedłożonego przez Wójta Gminy wyjaśnienia wynikało, że (...) „2/ Inwentaryzację w drodze weryfikacji aktywów i pasywów innych niż grunty i obiekty inżynierii lądowej i wodnej dokonywali pracownicy księgowości przy współpracy pracowników merytorycznych. Dokonując weryfikacji ustalono poprawność naniesionych sald na początek roku z saldami zatwierdzonego bilansu roku ubiegłego. Sprawdzono zapisy w ewidencji analitycznej z zapisami na kontach syntetycznych. Porównano zapisy w urządzeniach księgowych z dokumentami źródłowymi jak faktury zakupowe, umowy licencyjne, deklaracje, umowy o udzielenie pożyczki z ZFŚS, dokumenty rozchodowe”

Wyjaśnienie Wójta Gminy w sprawie przeprowadzonej inwentaryzacji według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku stanowi załącznik nr 26 protokołu kontroli.

Akta kontroli str. [76-83]: informacja dotycząca inwentaryzacji w drodze weryfikacji sald na dzień 31 grudnia 2020 roku następujących aktywów i pasywów, zestawienie obrotów i sald dla Organu za okres od dnia 1 stycznia 2020 roku do dnia 31 grudnia 2020 roku z dnia 8 kwietnia 2020 roku.

XI. ZADANIA REALIZOWANE NA PODSTAWIE USTAW ORAZ POROZUMIEŃ Z JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I ORGANAMI ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ. POMOC FINANSOWA

POMOC FINANSOWA UDZIELANA INNYM JEDNOSTKOM SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO – 2019 - 2020

Zgodnie z art. 220 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych z budżetu jednostki samorządu terytorialnego może być udzielona innym jednostkom samorządu terytorialnego pomoc finansowa w formie dotacji celowej lub pomoc rzeczowa. Podstawą udzielenia pomocy jest umowa zawarta między jednostkami samorządu terytorialnego.

Wykaz udzielonej pomocy finansowej przez Gminę Budziszewice w 2019 roku przedstawia tabela poniżej:

L.p.	Podmiot, któremu udzielono pomocy finansowej	Uchwała, na podstawie której wyrażono zgodę na udzielenie pomocy finansowej	Umowa w sprawie udzielenia pomocy finansowej	Kwota udzielonej pomocy finansowej
1.	Powiat Tomaszowski	Uchwała nr VII/40/2019 Rady Gminy Budziszewice z dnia 18 czerwca 2019 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Tomaszowskiemu Uchwała nr VIII/47/2019 Rady Gminy Budziszewice z dnia 31 lipca 2019 roku w sprawie zmiany uchwały nr VII/40/2019 Rady	Umowa nr 65/2019 z dnia 25.07.2019 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi na realizację zadania pod nazwą "Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1303E w miejscowości Rękawiec". Aneks nr 1 do umowy nr 65/2019 z dnia 25 lipca 2019r. spisany w dniu 31 lipca 2019r.	60 000,00 zł 92 250,00 zł

		Gminy Budziszewice z dnia 18 czerwca 2019 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Tomaszowskiemu		
2.	Powiat Tomaszowski	Uchwała nr VII/41/2019 Rady Gminy Budziszewice z dnia 18 czerwca 2019 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Tomaszowskiemu	Umowa nr 64/2019 z dnia 25.07.2019 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi na realizację zadania pod nazwą "Remont chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 2920E".	15 000,00 zł
		Uchwała nr VIII/48/2019 Rady Gminy Budziszewice z dnia 31 lipca 2019 roku w sprawie zmiany uchwały nr VII/41/2019 Rady Gminy Budziszewice z dnia 18 czerwca 2019 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Tomaszowskiemu	Aneks nr 1 do umowy nr 64/2019 z dnia 25 lipca 2019r. spisany w dniu 31 lipca 2019r. Aneks nr 2 do umowy nr 64/2019 z dnia 25 lipca 2019r. spisany w dniu 31 lipca 2019r.	21 900,00 zł

Wykaz udzielonej pomocy finansowej przez Gminę Budziszewice w 2020 roku przedstawia tabela poniżej:

L.p.	Podmiot, któremu udzielono pomocy finansowej	Uchwała, na podstawie której wyrażono zgodę na udzielenie pomocy finansowej	Umowa w sprawie udzielenia pomocy finansowej	Kwota udzielonej pomocy finansowej
1.	Powiat Tomaszowski	Uchwała nr XIV/72/2020 Rady Gminy Budziszewice z dnia 23 kwietnia 2020 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Tomaszowskiemu	Umowa nr 42/1/2020 z dnia 29 maja 2020 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi na realizację zadania pod nazwą „Modernizacja drogi powiatowej nr 4300E Budziszewice- Mierzno”.	180 000,00 zł

Szczegółową kontrolą objęto umowę dotyczącą udzielenia pomocy finansowej w 2020 roku dla Powiatu Tomaszowskiego z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji przedsięwzięcia drogowego pn. „Modernizacja drogi powiatowej nr 4300E Budziszewice-Mierzno”

Na podstawie dokumentów przedłożonych do kontroli dotyczących udzielenia pomocy finansowej przez Gminę Budziszewice w 2020 roku ustalono, co następuje:

Rada Gminy Budziszewice podjęła uchwałę nr XIV/72/2020 z dnia 23 kwietnia 2020 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Tomaszowskiemu z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji przedsięwzięcia drogowego pn. „Modernizacja drogi powiatowej nr 4300E Budziszewice-Mierzno”. Z zapisów niniejszej uchwały wynika, że pomoc finansowa zostanie udzielona ze środków budżetu Gminy Budziszewice w kwocie 180.000,00 zł.

Środki finansowe na przedmiotowy cel zabezpieczono uchwałą nr XIV/73/2020 Rady Gminy Budziszewice z dnia 23 kwietnia 2020 roku w sprawie zmian w budżecie Gminy Budziszewice na 2020 rok - na kwotę 180.000,00 zł (dział 600, rozdział 60014 - pomoc finansowa w formie dotacji celowej dla Powiatu Tomaszowskiego”.

W dniu 29 maja 2020 roku zawarto umowę nr 42/1/2020 pomiędzy Gminą Budziszewice reprezentowaną przez Wójta Mariana Holaka a Powiatem Tomaszowskim reprezentowanym przez Zarząd, w imieniu którego działali Mariusz Węgrzynowski - Starosta oraz Leszek Ogórek - Wicestarosta. Gmina Budziszewice zobowiązała się do udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Tomaszowskiemu w formie dotacji celowej ze środków budżetu Gminy z przeznaczeniem na realizację zadania dotyczącego modernizacji drogi powiatowej nr 4300E Budziszewice-Mierzno. Zgodnie z zapisami umowy pomoc udzielona zostanie do kwoty 180.000,00 zł. Termin zakończenia realizacji zadania ustalono do dnia 30 września 2020 roku. Gmina zobowiązała się do przekazania środków finansowych w terminie 14 dni od dnia otrzymania dokumentów w postaci kopii protokołu odbioru robót. Zgodnie z zawartą umową rozliczenie otrzymanej pomocy finansowej nastąpi w terminie 20 dni od daty otrzymania środków na podstawie sprawozdania z jego realizacji.

Na podstawie dokumentów przedłożonych do kontroli stwierdzono, że w dniu 24 września 2020 roku Powiat Tomaszowski wystąpił do Gminy Budziszewice z wnioskiem o płatność kwoty 180.000,00 zł, za zrealizowaną modernizację drogi powiatowej nr 4300E Budziszewice-Mierzno”.

Gmina Budziszewice przekazała Powiatowi Tomaszowskiemu środki finansowe w dniu 30 września 2020 roku w kwocie 180.000,00 zł, co było zgodne z postanowieniami zawartej pomiędzy stronami umowy udzielenia pomocy finansowej.

W dniu 19 października 2020 roku Powiat Tomaszowski przekazał Gminie Budziszewice sprawozdanie z realizacji zadania wraz z wymaganymi dokumentami.

Wartość zrealizowanego zadania wyniosła łącznie 588.634,57 zł, z czego kwotę 180.000,00 zł stanowiła udzielona pomoc finansowa, a kwotę 408.634,57 zł - środki własne powiatu.

XII. ROZLICZENIA BUDŻETU Z SAMORZĄDOWYMI JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI

1. DOTACJE PRZEKAZYWANE NA RZECZ ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH I – WYSOKOŚĆ I RODZAJ – LATA 2019 - 2020

W okresie kontrolowanym na terenie Gminy Budziszewice nie funkcjonowały zakłady budżetowe.

2. WPŁATY ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH GMINY – LATA 2019 - 2020

W związku z niefunkcjonowaniem zakładów budżetowych nie dokonywano wpłat na rzecz Gminy Budziszewice.

3. DOTACJE NA RZECZ PUBLICZNYCH SAMODZIELNYCH ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ – LATA 2019 - 2020

W okresie kontrolowanym Gmina Budziszewice nie udzielała dotacji na rzecz Publicznych Samodzielnych Zakładów Opieki Zdrowotnej.

XIII. INNE USTALENIA

1. SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI

Relacja dochodów i wydatków związanych z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi, z wykorzystaniem tabel jak niżej.

Budżet 2019 roku

DOCHODY		WYDATKI		Różnica pomiędzy dochodami a wydatkami zrealizowanymi (zł)
Planowane (zł)	Wykonane (zł)	Planowane (zł)	Wykonane (zł)	
314 440,00	254 824,50	344 440,00	341 415,64	-86 591,14

Wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi realizowano z następujących paragrafów klasyfikacji budżetowej:

Rozdział	Paragraf	Kwota (zł)
90002	4300	341 415,64
RAZEM:		341 415,64

Budżet 2020 roku

DOCHODY		WYDATKI		Różnica pomiędzy dochodami a wydatkami zrealizowanymi (zł)
Planowane (zł)	Wykonane (zł)	Plan po zmianach (zł)	Wykonane (zł)	
501 000,00	426 549,82	573 919,00	573 918,50	-147 368,68

Wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w klasyfikacji budżetowej kształtowały się następująco:

Rozdział	Paragraf	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie wydatku (zł)
90002	4300	573 919,00	573 918,50
RAZEM:			573 918,50

Z powyższych ustaleń wynika, że kwota poniesionych w 2019 roku wydatków na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, przewyższała o

86.591,14 zł wartość uzyskanych dochodów z tytułu opłat za odbiór odpadów komunalnych. Natomiast w 2020 roku kwota poniesionych wydatków na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, była wyższa o 147.368,68 zł od uzyskanych dochodów z tytułu opłat za odbiór odpadów komunalnych.

Wyjaśnień w zakresie braku zbilansowania dochodów i wydatków związanych z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w latach 2019-2020, udzieliła kontrolującym Skarbnik Elżbieta Andryszczak. Zgodnie ze złożonym wyjaśnieniem: „Rok 2019 - w grudniu 2018 roku Rada Gminy podjęła uchwałę w sprawie stawek opłat za odbiór odpadów na rok 2019 podwyższając je średnio o 45%. Do 31 lipca 2019 roku obowiązywała umowa na odbiór odpadów zawarta w roku 2018. W miesiącu lipcu przeprowadzono dwa przetargi z których pierwszy unieważniono z uwagi na znacznie wyższą kwotę oferty niż zaplanowane środki w budżecie. W drugim przetargu kwota spadła o 13% ale i tak była wyższa od planowanej w budżecie (wyższa o 48% od kwoty z umowy obowiązującej do 31.07.2019). Żeby zapewnić odbiór odpadów z terenu Gminy podpisano umowę na odbiór odpadów na okres od 01.08 do 31.12. 2029r. Aby zbilansować planowane dochody i wydatki należałoby podnieść stawki opłat dla mieszkańców w trakcie roku na co Rada Gminy nie wyraziła zgody. Rok 2020 – na odbiór odpadów z terenu gminy w 2020 roku przeprowadzono trzy postępowania przetargowe z czego dwa zostały unieważnione. Umowę zawarto po rozstrzygnięciu trzeciego przetargu . Na moment podpisywania umowy plan dochodów i plan wydatków był zbilansowany. Rada Gminy uchwałą nr XIII/69/2020 z 12 lutego ustaliła nowe stawki opłaty za odpady podwyższając je o 15%. Od roku 2020 zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach uległ zmianie sposób ustalania wynagrodzenia dla wykonawcy za odbiór odpadów ze stawki ryczałtowej na stawki jednostkowe za odbiór poszczególnych rodzajów odpadów i faktycznej masy odpadów. Faktyczna ilość odebranych odpadów była wyższa od wartości szacunkowej, w związku z tym Rada Gminy zwiększyła planowane wydatki związane z gospodarką odpadów, ale nie wyraziła zgody na podwyższenie stawek mieszkańcom w IV kwartale 2020 r.”

Wyjaśnienie Skarbnik Elżbiety Andryszczak w sprawie deficytu związanego z wydatkami na system gospodarowania odpadami komunalnymi stanowi załącznik nr 27 protokołu kontroli.

Należy zauważyć, że zaplanowane w budżecie Gminy Budziszewice na 2019 rok wydatki w kwocie 344.440,00 zł, przeznaczone na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, przewyższały planowane dochody w wysokości 314.440,00 zł z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (różnica to kwota 30.000,00 zł), co wskazuje na brak zrównoważenia dochodów i wydatków związanych z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Natomiast zaplanowane w budżecie na 2020 rok wydatki w kwocie 573.919,00 zł, przeznaczone na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, przewyższały planowane dochody w wysokości 501.000,00 zł z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi (różnica to kwota 72.919,00 zł). **Powyższe naruszało uregulowania określające zasadę zrównoważenia dochodów i wydatków związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, w szczególności zawarte w artykule 6k ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 622), którymi nałożono na organ stanowiący obowiązek określania stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi z uwzględnieniem, w szczególności, kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi - w związku z przepisami art. 6r ust.2, 2a, 2b i 2c ww. ustawy.**

2. WYDATKI NA WYNAGRODZENIA NAUCZYCIELI – 2020 ROK

W związku z nałożonym na regionalne izby obrachunkowe obowiązkiem kontroli osiągnięcia wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego (art. 30b ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela), w kontrolowanej jednostce analizie poddano zagadnienia związane z poniesionymi wydatkami na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń osiągniętych w 2020 roku.

Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Budziszewice sporządzone zostało z datą 29 stycznia 2021 roku, w myśl przepisów art. 30a ust. 4 ustawy Karta nauczyciela (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 2215), zgodnie z którym w terminie do dnia 10 lutego roku kalendarzowego następującego po roku, który podlegał analizie, organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego sporządza sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach i placówkach prowadzonych przez tę jednostkę samorządu terytorialnego.

Sprawozdanie przesłano do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w dniu 4 lutego 2021 roku.

Wysokość średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Budziszewice, z uwzględnieniem kwoty różnicy, o której mowa w art. 30 a ust. 2 ustawy Karta Nauczyciela kształtowała się następująco:

Stopień awansu zawodowego	Średnie wynagrodzenie 1.01-31.08.2017	Średnioroczna liczba etatów 1.01.-31.08.2017	2x3	Średnie wynagrodzenie 1.09.-31.12.2017	Średnioroczna liczba etatów 1.09-31.12.2017	5x6	4+7	Wykonane wydatki na wynagrodzenia w 2017 roku	9-8
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
nauczyciel stażysta	3.337,55 x 8 = 26.700,40	2,00	53.400,80	3.537,80 x 4 = 14.151,20	1,00	14.151,20	67.552,00	74.636,62	7.084,62
nauczyciel kontraktowy	3.704,68 x 8 = 29.637,44	3,69	109.362,16	3.926,96 x 4 = 15.707,84	3,99	62.674,28	172.036,44	180.391,26	8.354,82
nauczyciel mianowany	4.806,07 x 8 = 38.448,56	7,54	289.902,14	5.094,43 x 4 = 20.377,72	3,47	70.710,69	360.612,83	317.987,72	-42.625,11
nauczyciel dyplomowany	6.141,09 x 8 = 49.128,72	16,57	814.062,89	6.509,55 x 4 = 26.038,20	20,43	531.960,43	1 346.023,32	1 244.656,17	-101.367,15
Ogółem							1 946.224,59	1 817.671,77	-128.552,82

Analiza danych zawartych w sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, wykazała, że Gmina Budziszewice zobowiązana była do wypłacenia jednorazowego dodatku uzupełniającego nauczycielom mianowanym w kwocie 42.625,11 zł oraz nauczycielom dyplomowanym w wysokości 101.367,15 zł.

Kontrolą objęto osiągnięcie wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3, z uwzględnieniem art. 30a ust. 3 ww. ustawy, co do nauczycieli dyplomowanych. Wysokość wypłaconych z budżetu Gminy Budziszewice w 2020 roku wynagrodzeń dla nauczycieli dyplomowanych wyniosła 1 244.656,17 zł.

Analizie poddano prawidłowość sporządzenia sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli dla stopnia awansu zawodowego – nauczyciele dyplomowani, dla których kwota różnicy należąca do wypłaty wyniosła 101.367,15 zł.

Średniomiesięczne zatrudnienie w 2017 roku dla stopnia awansu zawodowego – nauczyciele mianowani obrazuje tabela poniżej:

Lp.	Nazwa placówki oświatowej	Liczba etatów za okres I – VIII 2020 rok	Liczba etatów za okres IX – XII 2020 rok
1.	Szkoła Podstawowa w Budziszewicach	15,57	19,48
2.	Punkt Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Budziszewicach	1,00	0,95
Razem:		16,57	20,43
Średniomiesięczne zatrudnienie zgodnie ze sprawozdaniem:		16,57	20,43

Z powyższej tabeli wynika, że do ustalenia wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli dla stopnia awansu zawodowego - nauczyciel dyplomowany w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Budziszewice, przyjęto prawidłowy wskaźnik średniorocznej struktury zatrudnienia. Średnioroczna liczba etatów ustalona dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych dla przedmiotowej grupy nauczycieli wyniosła:

- w okresie od 1 stycznia do 31 sierpnia 2020 roku – 16,57;
- w okresie od 1 września do 31 grudnia 2020 roku – 20,43.

Analizie poddano prawidłowość wyliczeń jednorazowego dodatku uzupełniającego dla nauczycieli dyplomowanych. Próbie poddano wszystkich nauczycieli dyplomowanych zatrudnionych w Szkole Podstawowej w Budziszewicach oraz w Punkcie Przedszkolnym przy Szkole Podstawowej w Budziszewicach. W wyniku kontroli akt osobowych nauczycieli dyplomowanych stwierdzono, że w 2020 roku wysokość wypłaconych z budżetu Gminy Budziszewice wynagrodzeń dla przedmiotowej grupy nauczycieli ustalona została w oparciu o art. 30 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela, tj. bez uwzględnienia świadczeń z ZFŚS oraz dodatków specjalnych wymienionych w art. 54 powyższej ustawy.

W oparciu o przedłożone dokumenty źródłowe przedstawione do kontroli (listy płac, akta osobowe oraz dokumentację potwierdzającą czas pracy), wybranych do kontroli próby nauczycieli dyplomowanych dokonano ustalenia:

- osobistych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli dyplomowanych,
- sumy osobistych stawek wszystkich nauczycieli dyplomowanych w szkołach,
- wysokości jednorazowych dodatków uzupełniających dla objętej kontrolą placówki, z przeznaczeniem dla nauczycieli dyplomowanych.

Ustalenie osobistej stawki wynagrodzenia zasadniczego proporcjonalnie do okresu zatrudnienia oraz wyznaczenie wysokości jednorazowego dodatku uzupełniającego przy sumie $S_j = 836.658,46$ (ustalanej przez Gminę Budziszewice) dla nauczycieli dyplomowanych obrazuje tabela poniżej:

Lp.	Nr identyfikacyjny	Okres 2020 rok	A Stawka wynagrodzenia zasadniczego na pełnym etacie	B (kol 5/ kol 6) Tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin w przeliczeniu na pełne etaty		C (kol 7/ kol 8) Okres zatrudnienia		S _j (A*B*C)	S _j Suma roczna	D _j należny	Wypłacony dodatek uzupełniający	Różnica
				Godziny przepracowane	Pełny etat	Okres przepracowany	Rok					

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE BUDZISZEWICE
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Ogrodowa 28d
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	Nauczyciel 1	I-VIII	3.817,00	18	18	8	12	2.544,67	46.720,00	5.660,46	5.660,85	+0,39
		IX-XII	4.046,00	18	18	4	12	1.348,67				
2.	Nauczyciel 2	I-VIII	3.817,00	0	0	0	12	0	15.779,40	1.911,79	1.911,93	+0,14
		IX-XII	4.046,00	18	18	3,9	12	1.314,95				
3.	Nauczyciel 3	I-VIII	3.817,00	18	18	8	12	2.544,67	46.720,00	5.660,46	5.660,85	+0,39
		IX-XII	4.046,00	18	18	4	12	1.348,67				
4.	Nauczyciel 4	I-VIII	3.817,00	18	18	8	12	2.544,67	46.720,00	5.660,46	5.660,85	+0,39
		IX-XII	4.046,00	18	18	4	12	1.348,67				
5.	Nauczyciel 5	I-VIII	3.817,00	18	18	8	12	2.544,67	46.720,00	5.660,46	5.660,85	+0,39
		IX-XII	4.046,00	18	18	4	12	1.348,67				
6.	Nauczyciel 6	I-VIII	3.817,00	11	18	8	12	1.555,07	34.844,88	4.221,71	4.217,90	-3,81
		IX-XII	4.046,00	18	18	4	12	1.348,67				
7.	Nauczyciel 7	I-VIII	3.817,00	18	18	8	12	2.544,67	46.720,00	5.660,46	5.660,85	+0,39
		IX-XII	4.046,00	18	18	4	12	1.348,67				
8.	Nauczyciel 8	I-VIII	3.817,00	0	0	0	12	0	16.184,00	1.960,81	1.960,94	+0,13
		IX-XII	4.046,00	18	18	4	12	1.348,67				
9.	Nauczyciel 9	I-VIII	3.817,00	18	18	8	12	2.544,67	46.720,00	5.660,46	5.660,85	+0,39
		IX-XII	4.046,00	18	18	4	12	1.348,67				
10	Nauczyciel 10	I-VIII	3.817,00	18	18	8	12	2.544,67	46.720,00	5.660,46	5.660,85	+0,39
		IX-XII	4.046,00	18	18	4	12	1.348,67				
11	Nauczyciel 11	I-VIII	3.817,00	18	18	8	12	2.544,67	46.720,00	5.660,46	5.660,85	+0,39
		IX-XII	4.046,00	18	18	4	12	1.348,67				
12	Nauczyciel 12	I-VIII	3.817,00	22	22	8	12	2.544,67	46.720,00	5.660,46	5.660,85	+0,39
		IX-XII	4.046,00	22	22	4	12	1.348,67				
13	Nauczyciel 13	I-VIII	3.817,00	0	0	0	12	0	8.092,00	980,40	980,47	+0,07
		IX-XII	4.046,00	9	18	4	12	674,33				
14	Nauczyciel 14	I-VIII	3.817,00	18	18	8	12	2.544,67	46.720,00	5.660,46	5.660,85	+0,39
		IX-XII	4.046,00	18	18	4	12	1.348,67				
15	Nauczyciel 15	I-VIII	3.817,00	18	18	8	12	2.544,67	46.720,00	5.660,46	5.660,85	+0,39
		IX-XII	4.046,00	18	18	4	12	1.348,67				
16	Nauczyciel 16	I-VIII	3.817,00	0	0	0	12	0	16.184,00	1.960,81	1.960,94	+0,13
		IX-XII	4.046,00	22	22	4	12	1.348,67				
17	Nauczyciel 17	I-VIII	3.817,00	8	18	2,48	12	350,60	4.207,18	509,74	506,90	-2,83
		IX-XII	4.046,00	0	0	0	12	0				
18	Nauczyciel 18	I-VIII	3.817,00	18	18	7,9	12	2.512,86	46.338,30	5.614,22	5.614,60	+0,38
		IX-XII	4.046,00	18	18	4	12	1.348,67				
19	Nauczyciel 19	I-VIII	3.817,00	18	18	6,7	12	2.131,16	41.757,90	5.059,27	5.059,62	+0,35
		IX-XII	4.046,00	18	18	4	12	1.348,67				
20	Nauczyciel 20	I-VIII	3.817,00	18	18	8	12	2.544,67	46.720,00	5.660,46	5.660,85	+0,39
		IX-XII	4.046,00	18	18	4	12	1.348,67				
21	Nauczyciel 21	I-VIII	3.817,00	18	18	8	12	2.544,67	46.720,00	5.660,46	5.660,85	+0,39
		IX-XII	4.046,00	18	18	4	12	1.348,67				
22	Nauczyciel 22	I-VIII	3.817,00	25	25	8	12	2.544,67	45.910,80	5.562,42	5.562,80	+0,38
		IX-XII	4.046,00	25	25	3,8	12	1.281,23				

	RAZEM:							836.658,46	101.367,15	101.367,15	0,00
--	--------	--	--	--	--	--	--	------------	------------	------------	------

Wyliczenia dodatku uzupełniającego dokonano wg wzoru:

- $D_j = 101\,367,15 \times (S_j \text{ roczne nauczyciela} : \Sigma S_j \text{ roczne wszystkich nauczycieli w grupie})$, gdzie:
- 101 367,15 zł – kwota różnicy dla nauczycieli dyplomowanych (art. 30a KN),
- S_j – osobista stawka wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela (suma roczna),
- ΣS_j – 836 658,46 - suma roczna osobistych stawek wynagrodzenia zasadniczego (S_j) nauczycieli dyplomowanych

Wykaz nauczycieli dyplomowanych objętych próbą kontroli stanowi załącznik nr 28 protokołu kontroli.

Na podstawie obliczeń dokonanych przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, stwierdzono nieznaczne różnice w kwotach dodatku jednorazowego dla nauczycieli dyplomowanych przyjętych do próby, wyliczonego przez kontrolującą a dodatku wypłaconego przez organ.

Kontrola przeprowadzona na podstawie przedłożonych list wypłat dodatków uzupełniających w poszczególnych placówkach oświatowych Gminy Budziszewice wykazała, że wypłaty przedmiotowych dodatków dla wszystkich nauczycieli dyplomowanych kontrolowana jednostka dokonała w dniu 29 stycznia 2021 roku tj. zgodnie z art. 30a ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela, który przewiduje wypłatę do dnia 31 stycznia roku kalendarzowego następującego po roku, dla którego wyliczono kwotę różnicy, w formie jednorazowego dodatku uzupełniającego ustalonego proporcjonalnie dla okresu zatrudnienia oraz osobistej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela.

3. MODERNIZACJA DROGI W MIEJSCOWOŚCI TEODORÓW GMINA BUDZISZEWICE

Kontrolą objęto działania Gminy Budziszewice w związku z modernizacją drogi wiejskiej w miejscowości Teodorów. Na podstawie przedłożonej dokumentacji ustalono, że w dniu 6 września 2002 roku Starostwo Powiatowe w Tomaszowie Mazowieckim pismem znak WAB.7351/20/02/D wydało Decyzję nr 20/02/D, w której organ administracji architektoniczno-budowlanej zatwierdził projekt budowlany i wydał pozwolenie dla Gminy Budziszewice obejmujące modernizację drogi w miejscowości Teodorów Gm. Budziszewice działka nr 34 z włączeniem z drogą powiatową działka nr 68 wg projektu wykonanego przez Jacka Killmana posiadającego uprawnienia budowlane w specjalności konstrukcyjno-inżynierskiej w zakresie dróg i mostów (nr uprawnień 126/92).

W dniu 4 października 2002 roku Gmina Budziszewice reprezentowana przez ówczesnego Wójta Gminy Andrzeja Opalę oraz Zastępcę Alinę Jarecką, zawarła umowę nr 34 z Wykonawcą zadania firmą P.P.H.U „STANIŻ” Stanisław Niżnikowski, ul. Łódzka 5, 97-226 Żelechlinek w wyniku udzielenia zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na wykonanie modernizacji drogi gminnej w miejscowości Teodorów, etap I długość 500 m. Nadzór inwestorski nad ww. inwestycją drogową pełnił Jacek Killman na podstawie umowy nr 36 zawartej w dniu 4 października 2002 roku. Wprowadzenie na budowę nastąpiło w dniu 7 października 2002 roku. W dniu 30 października 2002 roku sporządzono protokół odbioru wykonanych robót budowlanych, z którego wynikało, że roboty zostały wykonane poprawnie jakościowo i nie wniesiono uwag.

W dniu 29 września 2003 roku Gmina Budziszewice reprezentowana przez Wójta Gminy Mariana Holaka zawarła umowę nr 42 z Wykonawcą zadania firmą Leszek Hofer Usługi maszynami, wykonawstwo robót budowlanych – drogowych. Towarowy transport drogowy, Majków Duży nr 62, 97-371 Wola Krzysztoporska na modernizację drogi gminnej w Teodorowie – II etap, w zakresie określonym w przedmiarze robót. Na podstawie umowy nr 43/2003 zawartej w dniu 29 września 2003 roku, Jacek Killman przyjął obowiązek odpłatnego sprawowania nadzoru inwestorskiego nad ww. inwestycją drogową. Wprowadzenie na budowę nastąpiło w dniu 3 października 2003 roku. Zakończenie prac

zostało zgłoszone w dniu 10 października 2003 roku. Protokół odbioru końcowego robót sporządzono dnia 13 października 2003 roku.

W trakcie dalszych czynności kontrolnych ustalono, że w dniu 31 października 2007 roku do Urzędu Gminy wpłynęła odpowiedź Wydziału Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego w Tomaszowie Mazowieckim na zgłoszenie z dnia 30 października 2007 roku, z której wynikało, że ww. podmiot nie wnosi sprzeciwu odnośnie przebudowy drogi gminnej Teodorów – Józefów Stary na długości 700 m i szerokości 4 m – działka o numerze ewidencyjnym 34 w Gminie Budziszewice, która nie będzie wymagać zmiany granic pasa drogowego.

Gmina Budziszewice reprezentowana przez Wójta Gminy Mariana Holaka zawarła w dniu 2 listopada 2007 roku umowę nr 64/2007 z Wykonawcą zadania przebudowy drogi Teodorów – Józefów Stary na długości 700 m i szerokości 4 m, firmą „STANIŻ” Stanisław Niżnikowski, ul. Łódzka 5, 97-226 Żelechlinek. Nadzór inwestorski nad ww. inwestycją drogową pełnił Jacek Killman na podstawie umowy nr 65/2007 zawartej w dniu 2 listopada 2007 roku. Protokół odbioru końcowego robót sporządzono dnia 19 listopada 2007 roku.

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (wówczas obowiązujący tekst jednolity Dz. U. z 2006r, nr 156 poz. 1118 ze zm.) Wójt Gminy Marian Holak w dniu 22 kwietnia 2009 roku zgłosił do Wydziału Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego w Tomaszowie Mazowieckim zamiar remontu w miesiącu czerwcu 2009 roku drogi we wsi Teodorów (działka nr 34), długość 1185 m, która nie wymagała zmiany granic pasa drogowego. W odpowiedzi na przedmiotowe zgłoszenie Starostwo Powiatowe w Tomaszowie Mazowieckim skierowało pismo znak WAB.7352-301/09 z dnia 27 kwietnia 2009 roku, z którego wynika, że nie wnosi zastrzeżeń (sprzeciwu) do robót objętych zgłoszeniem.

W dniu 15 czerwca 2009 roku zawarto umowę nr 51/2009 z Wykonawcą zadania remontu drogi we wsi Teodorów Zakładem Budowy i Eksploatacji Dróg i Mostów Sp. z o.o., ul. Luboszevska, 97-200 Tomaszów Mazowiecki. W dniu 16 lutego 2009 roku zawarto z Wykonawcą Jackiem Killmanem umowę nr 27/2009 na wykonanie kosztorysów inwestorskich w zakresie m.in. remontu drogi we wsi Teodorów (działka nr 34) na długości 1185 m oraz umowę nr 28/2009 na wykonanie projektów technicznych w zakresie ww. drogi. Ponadto Jacek Killman pełnił nadzór inwestorski nad ww. inwestycją drogową na podstawie umowy nr 52/2009 z dnia 15 czerwca 2009 roku. Zakończenie prac zostało zgłoszone w dniu 14 lipca 2009 roku. Protokół odbioru końcowego robót sporządzono w dniu 20 lipca 2009 roku.

Po wykonywaniu inwestycji w 2009 roku zostało ujawnione, że część działki 57/1 o szerokości 1,5 m – 3,0 m została zajęta pod nawierzchnię asfaltową. W dniu 14 lutego 2012 roku (...) ¹⁶ skierowała do Urzędu Gminy pismo, w którym wnioskuje o uregulowanie sprawy dotyczącej ww. działki, częściowo zajętej pod drogę gminną w miejscowości Teodorów. Pismem znak PGr.6830.2.2012 z dnia 2 marca 2012 roku Wójt Gminy poinformował zainteresowaną o podjęciu działań mających na celu ustalenie faktycznej powierzchni działki zajętej pod utwardzoną nawierzchnię drogi oraz pobocze.

W dniu 13 lipca 2012 roku Wójt Gminy pismem znak PGr.6831.1.2012 zlecił dokonanie pomiaru powierzchni działki nr 57/1 zajętej pod drogę gminną w Teodorowie, wskazując, że powierzchnię działki pod ww. drogę należy obliczyć zaliczając zajętą nawierzchnię asfaltową i pobocze o szerokości 50 cm.

¹⁶ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Jak wynikało z przedłożonej kontrolującym dokumentacji uregulowanie własności nieruchomości zajętej pod drogę gminną wymagało podziału działki nr 57/1 poprzez wydzielenie gruntów zajętych pod drogę gminną w miejscowości Teodorów. Działka 57/1 została podzielona na działki o nr 57/3 (pow. 0,0279 ha) i o nr 57/4 (pow. 1,0387 ha). Powyższy podział został zaewidencjonowany w dniu 18 września 2012 roku pod numerem 032.011-16/2012 w Powiatowym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Tomaszowie Mazowieckim. Wójt Gminy Decyzją z dnia 1 października 2012 roku na podstawie art. 97 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (wówczas obowiązujący tekst jednolity Dz. U. z 2010r., nr 102 poz. 651 ze zm.) zatwierdził projekt podziału nieruchomości położonej w obrębie geodezyjnym Teodorów Gmina Budziszewice oznaczonej numerem ewidencyjnym działki 57/1o powierzchni całkowitej 1,0666 ha.

Na podstawie zlecenia nr PGr.6830.2.2012 Wójta Gminy Budziszewice z dnia 2 marca 2012 roku, rzeczoznawca majątkowy Stefan Gołaszewski (uprawnienia zawodowe nr 400) sporządził w dniu 9 listopada 2012 roku operat szacunkowy, w którym wartość rynkową nieruchomości gruntowej działki nr 57/3 o powierzchni 0,0279 ha ustalono na kwotę 4.400,00 zł.

Uchwałą nr XXVIII/164/2013 z dnia 30 grudnia 2013 roku Rada Gminy Budziszewice wyraziła zgodę na nabycie nieruchomości niezabudowanej na rzecz Gminy Budziszewice tj. działki oznaczonej w ewidencji gruntów numerem 57/3 o powierzchni 0,0279 ha.

W dniu 13 stycznia 2014 roku Wójt Gminy zawarł z (...) ¹⁷ tj. właścicielami działki oznaczonej numerem 57/3 o powierzchni 0,0279 ha, położonej w obrębie ewidencyjnym Teodorów, porozumienie dotyczące ustalenia należności za sprzedaż ww. działki, na której zlokalizowana jest droga gminna we wsi Teodorów. Z treści porozumienia wynikało, że Wójt Gminy zaproponował ówczesnym właścicielom kwotę 2.000,00 zł, która została przez nich zaakceptowana. Ww. kwota miała zostać przekazana najpóźniej w dniu podpisania umowy przeniesienia własności działki nr 57/3 o pow. 0,0279 ha.

W dniu 6 lutego 2014 roku przed notariuszem prowadzącym kancelarię notarialną w Tomaszowie Mazowieckim przy ul. św. Antoniego nr 34, spisano umowę sprzedaży w formie aktu notarialnego repertorium A nr 370/2014, działki oznaczonej w ewidencji gruntów nr 57/3 o powierzchni 0,0279 ha za cenę 2.000,00 zł.

Analiza dokumentacji źródłowej wykazała, że należność wynikającą z aktu notarialnego w kwocie 2.000,00 zł, Gmina przekazała na rachunek bankowy w dniu 6 lutego 2014 roku (WB nr 20).

Z treści przedłożonego przez Wójta Gminy wyjaśnienia wynika, że: (...) *W 2001r. wykonano projekt budowlany dla zadania Przebudowa drogi gminnej wieś Teodorów, długość 1195 m, numer działek ewidencyjnych 34,68,2.*

Decyzją Starostwa Powiatowego w Tomaszowie Mazowieckim nr 20/02/D z dnia 06.09.2002r. zatwierdzono projekt budowlany i wydano pozwolenie dla Gminy Budziszewice obejmujące modernizację drogi w miejscowości Teodorów gm. Budziszewice (działka nr 34) z włączeniem z drogą powiatową (działka nr 68).

Na podstawie pozwolenia na modernizację drogi na działce nr 34 (droga) zrealizowano roboty:

- 1) w 2002 roku – I etap na długości 500 m

¹⁷ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

2) w 2003 roku – II etap na długości 345 m.

W 2007 roku – na zgłoszenie zamiaru przebudowy drogi gminnej na długości 700 m i szerokości 4 m (działka nr 34) – zrealizowano roboty na zgłoszonym odcinku.

W 2009 roku – na zgłoszenie zamiaru remontu drogi we wsi Teodorów dł. 1185 m, który nie wymaga zmiany granic pasa drogowego (działka nr 34) – zrealizowano roboty na zgłoszonym odcinku.

Koszty poniesione przez Gminę na realizację inwestycji: 305.349,91 zł

W latach 2012 – 2014 – w związku z wystąpieniem (...) ¹⁸ o uregulowanie sprawy dotyczącej działki nr 57/1 będącej własnością (...) ¹⁹, jako że w czasie pomiarów geodezyjnych okazało się że część gminnej drogi znajduje się w obrębie działki 57/1 (...) ²⁰:

- 1) decyzją Wójta Gminy Budziszewice PGr.6831.2.2012 z dnia 01.10.2012r. z urzędu zatwierdzono podział działki 57/1 o pow. 1.0666 ha stanowiącej własność (...) ²¹ – w celu wydzielenia działki zajętej pod drogę wiejską w celu powiększenia działki nr 34 (drogi przez wieś Teodorów). W wyniku podziału działki 57/1 powstały działki: 57/3 o pow. 0,0279 i nr 57/4 o pow. 1,0387 ha
- 2) dokonano wyceny działki nr 57/3 (wycena nieruchomości z dnia 9.11.2012 dz. nr. 57/3) – wartość działki 4.400 zł
- 3) Rada Gminy Budziszewice podjęła uchwałę nr XXVIII/164/2013 z 30.12.2013r. w sprawie wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości niezabudowanej na rzecz gminy Budziszewice – wyrażono zgodę na nabycie działki zajętej pod drogę gminną w Teodorowie stanowiącej własność (...) ²² oznaczonej w ewidencji gruntów obręb Teodorów numerem działki 57/3 o powierzchni całkowitej 0,0279 ha.
- 4) Wójt Gminy i (...) ²³ zawarli w dniu 13.01.2014r. porozumienie dotyczące ustalenia należności za sprzedaż działki zajętej pod drogę gminną w Teodorowie. Działka

¹⁸ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁰ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²² Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²³ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z

oznaczona numerem 57/3 w obrębie Teodorów stanowiąca własność (...) ²⁴. W treści porozumienia zawarto m.in. iż (...) ²⁵ wystąpili o wypłacenie należności oraz uregulowanie stanu własności części działki 57/1, która została zajęta pod drogę gminną w Teodorowie. Wójt Gminy zlecił wydzielenie działki o powierzchni niezbędnej do zaspokojenia prawidłowego przebiegu drogi utwardzonej na terenie wsi Teodorów, w wyniku podziału powstała działka oznaczona nr 57/3 o pow. 0.0279 ha obręb geodezyjny Teodorów. Strony porozumiały się co do ceny sprzedaży tej działki – na kwotę 2000 zł.

- 5) Akt notarialny 370/2014 z 06.02.2014r. – umowa sprzedaży działki 57/3 za 2000 zł. Sprzedający (...) ²⁶, kupujący Marian Holak w imieniu i na rzecz Gminy Budziszewice i p. Elżbieta Andryszczak Skarbnik Gminy.

Wyjaśnienie Wójta Gminy w sprawie modernizacji drogi w miejscowości Teodorów stanowi załącznik nr 29 protokołu kontroli.

Ponadto w złożonym oświadczeniu Wójt Gminy, wskazał, że: „Działając w imieniu Gminy Budziszewice oświadczam, że nie wypłacałem żadnych odszkodowań z tytułu modernizacji drogi w Teodorowie – działka nr 34. W 2014 roku zakupiłem działkę nr 57/3 o pow. 0,0279 ha za kwotę 2000,00 zł związaną z wymienioną drogą w Teodorowie”

Oświadczenie Wójta Gminy w sprawie niewypłacania odszkodowań stanowi załącznik nr 30 protokołu kontroli.

XIV. USTALENIA KOŃCOWE. ZAŁĄCZNIKI.

Protokół zawiera 124 ponumerowanych i zaparafowanych stron. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli pod pozycją 1/2021.

W trakcie kontroli informacji i wyjaśnień udzielały niżej wymienione osoby:

1. Elżbieta Andryszczak – Skarbnik Gminy
2. Alina Jarecka – Sekretarz Gminy
3. Emilia Grzejszczak – Księgowa
4. Małgorzata Badełek - referent ds. księgowości
5. Inni pracownicy w miarę potrzeb

dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁴ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁵ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁶ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Integralną częścią protokołu są następujące załączniki:

1. *Oświadczenie Skarbnika Gminy o: nie emitowaniu papierów wartościowych przez Gminę Budziszewice, nieposiadaniu akcji i udziałów w spółkach prawa handlowego, nie wnoszeniu aportów rzeczowych, nie udzielaniu pożyczek z budżetu Gminy Budziszewice, nie zaciąganiu zobowiązań w postaci kredytów i pożyczek z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów, nie zaciąganiu zobowiązań w postaci kredytów i pożyczek z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego, nie zaciąganiu zobowiązań w postaci kredytów i pożyczek z przeznaczeniem na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego, nie zaciąganiu zobowiązań w postaci kredytów i pożyczek z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, nie zaciąganiu zobowiązań dłużnych zaliczanych do długu na podstawie art. 72 ust. 1a ustawy o finansach publicznych.*
2. *Zestawienie szkoleń z zakresu gospodarki finansowej, w których uczestniczyli pracownicy Urzędu Gminy Budziszewice.*
3. *Zestawienie zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego na dzień: 31 grudnia 2019 roku, 30 czerwca 2020 roku i 31 grudnia 2020 roku wg obowiązujących umów z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek.*
4. *Zestawienie terminowości spłat rat kapitałowych i odsetkowych w latach 2019 -2020 na wybranej próbie.*
5. *Zestawienie sald początkowych i końcowych wybranych rachunków bankowych prowadzonych dla Gminy Budziszewice.*
6. *Zestawienie terminowości regulowania zobowiązań z tytułu dostaw i usług na wybranej próbie.*
7. *Terminowość zapłaty zobowiązań, zgodność zadeklarowanych kwot podatku dochodowego od osób fizycznych z przekazywanymi przelewami za wybrane miesiące 2020 roku.*
8. *Zestawienie zadeklarowanych składek podlegających wpłacie na rzecz ZUS wraz z ich wpłatami za wybrane miesiące 2020 roku.*
9. *Oświadczenie Skarbnika Gminy w sprawie wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.*
10. *Zestawienie inwestycji realizowanych przez Gminę Budziszewice, które odnotowano na saldzie konta 080 na dzień 31 grudnia 2019 roku.*
11. *Wyjaśnienie Wójta Gminy w sprawie zaniechania opracowania na okres objęty kontrolą oraz lata wcześniejsze planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości.*
12. *Oświadczenie Skarbnika Gminy w sprawie planowanych i wykonanych dochodów z tytułu sprzedaży mienia w latach 2019 – 2020.*
13. *Oświadczenie Wójta Gminy potwierdzające, że Gmina nie osiągała dochodów z tytułu użytkowania wieczystego, użytkowania i zarządu w latach 2019 – 2020 oraz nie przekazywała odpłatnie własnych nieruchomości w te formy władania w latach wcześniejszych.*
14. *Zestawienie terminowości wpłat czynszów najmu z lokali mieszkalnych za 2020 rok.*
15. *Zestawienia zaległości w opłatach z tytułu najmu lokali mieszkalnych według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku wraz z podejmowanymi działaniami windykacyjnymi.*
16. *Oświadczenie Wójta w sprawie ustalenia wysokości stawki czynszu lokali użytkowych.*
17. *Zestawienie terminowości wpłat czynszów najmu z lokali użytkowych za lata 2019 - 2020.*
18. *Oświadczenie Wójta w sprawie renty planistycznej.*
19. *Oświadczenie Wójta w sprawie braku wpływów w latach 2019-2020 z tytułu opłaty adiacenckiej.*
20. *Informacja Wójta Gminy o udzielaniu przez Gminę w latach 2019 – 2020 ulg w spłacie należności mających charakter cywilnoprawny.*
21. *Wykaz inwestycji realizowanych w oparciu o ustawę Prawo zamówień publicznych w latach 2019 – 2020.*
22. *Struktura majątku trwałego Gminy Budziszewice w latach 2019 – 2020.*

23. Zestawienie wybranych zwiększeń i zmniejszeń środków trwałych w latach 2019 - 2020 (konto 011).
24. Zestawienie zwiększeń i zmniejszeń pozostałych środków trwałych w 2020 roku (konto 013).
25. Wykaz zastosowanych w latach 2019 - 2020 stawek umorzeniowych określonych grup środków trwałych.
26. Wyjaśnienie Wójta Gminy w sprawie przeprowadzonej inwentaryzacji składników majątku Gminy Budziszewice oraz Urzędu Gminy według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku.
27. Wyjaśnienie Skarbnik Elżbiety Andryszczak w sprawie deficytu związanego z wydatkami na system gospodarowania odpadami komunalnymi.
28. Wykaz nauczycieli dyplomowanych objętych próbą kontroli.
29. Wyjaśnienie Wójta Gminy w sprawie modernizacji drogi w miejscowości Teodorów.
30. Oświadczenie Wójta Gminy w sprawie niewypłacania odszkodowań w związku z modernizacją drogi w Teodorowie.
31. Wykaz akt kontroli.

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i podpisano **w dniu 8 lipca 2021 roku**. Jeden egzemplarz protokołu wraz z załącznikami pozostawiono w Urzędzie Gminy w Budziszewicach.

Kierownika jednostki i Skarbnika poinformowano o przysługującym mu prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyn tej odmowy.

Kontrolujący:

Jednostka kontrolowana:

.....
(Wioletta Zubowicz)

Kwituję odbiór 1 egzemplarza protokołu kontroli:

.....

(data i podpis kierownika jednostki kontrolowanej)

